

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Suliassaqarfik maannakkut taamaallaat isumaqatigiissut 1998-imeersoq tunngavigalugu maleruagassiuunneqarsimammat, sanaartorfissagissaanermi maleruagassanik aalajangersaasoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnera siunnersuutip saqqummiunneqarneranut tunuliaqutaavoq. Taamaalilluni suliassaqarfiup aalajangersimasumik inatsisiliunneqarnissaanik kommunit kissaateqarnerat siunnersuutikkut naammassineqarpoq.

1997-imut aningaasanut inatsisissamut atatillugu ataatsimoortumik tapiissutissat Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiata (KANUKOKA) aamma taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatiginninniutigineqarneranni ”Sanaartorfissagissaanermi suliassat nammagassallu agguarneqartarnerannut nutaamut isumaqatigiissut, 1. januar 1998-imeersoq” (sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissut) isumaqatigiissutigineqarpoq. Inatsisartut inatsisissaannut matumunnga siunnersuummi taamaalilluni sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissutip imarisai attatiinnerneqartut tunngavissinneqarput.

Sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissut ilaatigut naapertorlugu pisortat kuuffeqarfiutaanni aamma pisortat aqqusiniutaanni oqartussaasut kikkunerat inatsisiliornikkut aalajangersarneqassaaq, suliassaqarfimmi peqqussutinik innersuussutinillu aalajangersaanissamut tunngavissanik pilersitsisoqassaaq, kiisalu kommunit sanaartorfissagissaanermut, kommuninit aallartinneqartumut akiliuteqartitsisarnissaannut tunngavissamik pilersitsisoqassaaq.

Kuuffeqarnermut aqqusineqarnermullu maleruagassani sanaartorfissagissaanissap annertussuilerneqarnissaa siunertaanngitsoq isumaqatigiissummi allassimavoq. Taamaattumik kommunit kommuninut piginnaatitsissut aqqutigalugu suli sanaartorfissagissanissamut pisinnaatitaapput, kisiannili nunagissaanissamut pisussaaffeqarneq maleruagassatigut aalajangersarneqanngilaq. Tamanna pissutigalugu kommunit nunagissaasarnerat suli kiffartuussineruvoq, innuttaasunut, suliffeqarfinnut sullissivinnullu, pisuni tamani nunagissaanermik iluaquteqartussanut sammitinneqartoq.

Taamatut kiffartuussinermut kommunit maannamut sanaartorfissagissaanermi aningaasartuutiviusut annertoqataannik akiliisitsinissamut pisinnaatitaasimapput. Aningaasartuutit tunngaviusumik sumiiffimmi sanaartorfissagissarneqarsimasumi nunaminertanik atuinissamut pisinnaatitaaffeqartorpianut pisinnaatitaaffeqalersussanullu sanaartorfissagissaanermut akiliutissatut agguarneqartarput. Sanaartorfissagissaanermut akiliutissat agguarneqartarnerinut tunngavissat kommunini pilersaarutini nunaminertanik atugassiisarnermut malittarisassani aalajangersarneqartarsimapput.

2. Siunnersuutip immikkoortui pingaarnerit

2.1. Pisortat kuuffeqarfiutaannut aamma pisortat aqqusiniutaannut oqartussaasut.

1. januar 1998 aallarnerfigalugu illoqarfinni pisortat kuuffeqarfiutaanni aqqusersuutit aamma pisortat aqqusiniutaat, aningaasaleeqqinnissamut pisussaataaaffiit kiisalu sanaartorfissagissaanernut atatillugu annertusaanerit ingerlaavartut suliassartaat ilanngullugit kommunitun tunniunneqarput. Taamaalilluni kommunit illoqarfinni nunaqarfinnilu kuuffeqarfinnik pingaarnernik aqqusinermillu pilersaarusiornissamut, sanaartornissamut ingerlatsinissamullu tamakkiisumik akisussaalerput. Tamatuma kingunerisaanik aningaasanut inatsit aqqutigalugu kommunit suliassamik isumaginninnerannut ilassutaasumik taarsiiffigineqartarput, tak. sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut.

Sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut pisortat illoqarfinni imermik pilersuineranni suliassat nammagassallu agguarneqarnerinik allannguinnigilaq. Taamaattumik 1. januar 1998-ip kingorna Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfiit aqqutigalugit suli illoqarfinni imermik pilersuineramik pilersaarusiornermik, sanaartornermik ingerlatsinermillu isumaginnittussaapput.

Aamma Nukissiorfiit innaallagissamik kissamillu pilersuinerami akuersissumik pigisaqartuuvoq, inatsisillu malillugit illoqarfinni nunaqarfinnilu atuisunut innaallagissamik ungasianiillu kiassarnermik pilersuineramik pitsaasumik naammattumillu ingerlatsinissamut pisussaaffeqarluni.

Nukissiorfiit 1. januar 1998-imi nunaqarfinni innaallagissamik imermillu pilersuineranut akisussaaffimmik tigusineranut atatillugu aamma aqqusersnit qaammaqqusersugaaneranni suliassat nammagassallu agguarneqarnerat isumaqatigiissutigineqarpoq.

Illoqarfinni aqqusersnit qaammaqqusersugaanerat eqqarsaatigalugu isumaqatigiissutigineqarpoq, kommunit napparutit toqqavii aningaasalersussagaat, kiisalu napparutit, atortut ledningillu Nunap Karsianit Nukissiorfinni sanaartornermut aningaasaliissutitut aningaasalersorneqassasut.

Nunaqarfinnut tunngatillugu isumaqatigiissutigineqarpoq, pisortat aqqusinerni qaammaqqusersuutaannik sanaartorneq Nunap Karsianit Nukissiorfinni sanaartornermut sanaartornermut aningaasaliissutitut aningaasalersorneqassasoq, taakkununngalu umiarsualivinni nunaminertanilu pisortanit atorineqartuni allani qaammaqqusersuineq ilaatinneqarpoq. Pisortat aqqusinerni qaammaqqusersuutaasa ingerlanneqarnerinut aserfallatsaalineqarnerinullu, taakkununngalu umiarsualivinni nunaminertanilu pisortanit atorineqartuni allani qaammaqqusersuutitut aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqartussaapput.

Siunnersuummi pisortat kuuffeqarfiutaanni aamma pisortat aqqusiniutaanni suliassat nammagassallu agguarneqarnerissaat inatsisitigut aalajangersarneqarput. Tassalu Namminersorlutik Oqartussat oqartussaasuni qullersaapput, sumiiffinnilu oqartussaaffik kommunalbestyrelsinit isumagineqarluni.

2.2 Sanaartorfissagissaanermut akiliutit

2007-imi aggustimi suleqatigiissitamik, sanaartorfissagissaaneq il.il. pillugit nutaamik inatsisiliortussamik pilersitsisoqarpoq. Suleqatigiissitamut KANUKOKA, Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik (Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut Immikkoortortaqarfik, Pilersuineranut Allaffik, Sanaartornermi Oqartussaasut aamma Inatsisilerinermi Allaffik), Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfik (Aningaasaqarnikkut Pilersaarusiortarfik aamma Akileraartarnermi Aqutsisoqarfik), Nukissiorfiit aamma Nuup Kommunea ilaasortaataitaqarput.

Suleqatigiissitaaq naliliivoq, kommunit sanaartorfissagissaanerannut akitsuutinik aalajangersimasunik akiliisitsisarnissaq kommunit allaffissornikkut oqilisaanneqarnerinik kinguneqarnaviangitsoq. Tamatumunnga ilaatigut akitsuutit Nunap Karsianut tutsinneqartarnerat, taamaalillutillu nalinginnaasumik siunertamut aalajangersimasumut atorineqartannginnerat tunuliaqutarineqarpoq. Ataatsimoorussamik tapiissutit kommuninut isumaqatiginninniutigineqartussanngortillugit, sanaartorfissagissaanermi aningaasartuutit toqqaannartumik attuumassuteqartut uppernarsarneqartarnissaannut kommunit tungaanniit annertuumik suliniuteqartoqartarnissaa pisariaqartartussaavoq. Akitsuutit tunngaviumik Nunap Karsianut tutsinneqartarmata, tamanna imminermini kommuninut nalorninartortaqarpoq, aningaasat sanaartorfissagissaaneranut suliarineqartunut kommuninut taarsiissutitut atorineqarsinnaanissaat qulakkeerneqarsinnaanngimmat. Aningaasat tunngaviumik isumaginninnermut ilinniartitaanermulluunniit nuunneqarluarsinnaammata.

Assersuutigiinnarlugu eqqarsaatigigaanni kommunit sanaartorfissagissaaneranut aningaasartuuterpianut taarsiiffigineqartassasut, taamatut aaqqissuussinerup kommunit inuiaqatigiinnut akikinnerpaamik toqqaanissamut kajumissuseqalersinneqarsinnaannginnerat tamatuma kingunerilluarsinnaavaa: Sanaartorfissagissaaneranut aningaasartuutit agguaqatigiissillugu annertussusaannut naleqqiullugu sanaartorfissagissaaneq akikinnerutillugu, tamatuma kingunerisaanik sanaartorfissagissaanermi akiviusut akitsuutillu assigiinngissutaasa najukkami inuiaqatigiinniit tammartarnissaa naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Taamaalilluni sumiiffimmi niuerneq eqqarsaatigalugu unammillerfiusumi sanaartorfissagissaanissaq pilerinannginnerulertussaavoq.

Tamatuma saniatigut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, nuna tamakkerlugu sanaartorfissagissaaneranut akitsuusiisalernissaq ajornartorsiutitaqanngitsuussanngitsoq, suleqatigiissitap sulinerata nalaani kommuniusimasunit ikittuinnaat sanaartorfissagissaaneranut akitsuutinik akiliisitsisarneq atorsimammasuk (Nuuk, Sisimiut, Qaqortoq, Maniitsoq, Ilulissat aamma Tasiilaq). Taamaalilluni kommunini allani sanaartorfissagissaaneq pisortanit aningaasalorsorneqartarpoq. Sanaartorfissagissaanerup akitsuuserneqartarneranik nuunnermi pingaartumik kommunini mikinerusuni sanaartorneq, imaluunniit minnerunngitsumik sanaartorfissagissaasarneq unissasoq ilimagineqarsinnaavoq.

Aamma tamanna tunngavigalugu suleqatigiissitaaq naliliivoq, akitsuuseeriaatsip ingerlatiinarnissaa allaffissornikkut naleqqunnerpaassasoq. Tassalu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi sanaartorfissagissaaneranut akiliutinik naatsorsuisarneq nuna tamakkerlugu assigiimmik ingerlassasoq aalajangerneqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Siunnersuut siunissaq eqqarsaatigalugu sanaartorfissagissaaneranut akitsuummik akiliisitsisarnerup aqunneqarneranik oqilisitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassani taamatut naatsorsuisarnermut malittarisassat ataatsimoortut aalajangersarneqarmata.

Siunnersuut pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, pissutigalugu siunnersuummi sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi 1998-imeersumi atuuttumi allaffissornikkut tunngaviusut pilersinneqareersut ingerlateqqiinnarneqarmata.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Siunnersuut sanaartorfissagissaanermi akitsuutip naatsorsorneqartarneranut tunngatillugu inuussutissarsiornermik ingerlateqartunut paasiuminarnerulersitsisussatut naatsorsuutigineqarpoq. Kikkulluunniit sumiiffimmik sanaartorfissagissarneqarsimasumik soqutigisaqartut pineqartumut aalajangersimasumut naatsorsukkat kommunimut piniarsinnaalissavaat.

Siunnersuut inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, sanaartorfissagissaanermut akiliutissamik naatsorsuinermut tunngaviusumik tunngaviusussat, sanaartorfissagissaanermut tunngatillugu isumaqatigiissummut 1998-imeersumut atuuttumut naleqqiullugu allannguuteqanngimmata.

5. Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Siunnersuut sanaartorfissagissaanermi akitsuutip naatsorsorneqartarneranut tunngatillugu innuttaasunut paasiuminarnerulersitsisussatut naatsorsuutigineqarpoq. Kikkulluunniit sumiiffimmik sanaartorfissagissarneqarsimasumik soqutigisaqartut pineqartumut aalajangersimasumut naatsorsukkat kommunalbestyrelsimut piniarsinnaalissavaat.

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, sanaartorfissagissaanermut akiliutissamik naatsorsuinermut tunngaviusumik tunngaviusussat, sanaartorfissagissaanermut tunngatillugu isumaqatigiissummut 1998-imeersumut atuuttumut naleqqiullugu allannguuteqanngimmata.

6. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissat

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamulluunniit sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq.

7. Sunniutaasinnaasut annertuut allat

Siunnersuut allanik annertuumik sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Naalagaaffeqatigiinnermi aamma Namminersorlutik Oqartussani pissutsit

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanut sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq.

9. Oqartussaasunut suliniaqatigiiffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut ukununga tusarniaassutigineqarpoq: Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat (KANUKOKA), A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, Iserit A/S, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA), Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat (NUSUKA), Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK), Teknikkikkut Siunnersuisartut Peqatigiiffiata (TSP), Asiaq, Kalaallit Nunaanni Innaallagiaqarnermut oqartussat, Nukissiorfiit, Mittarfeqarfiit, TELE Greenland A/S, Royal Greenland A/S, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia (NSN), Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN), Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu

Naalakkersuisoqarfik (APNN), Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (IAN), Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik – Uumasunut nakorsaqaarneq, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik – Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik (SAA), Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik (IN), Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik (PN), Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (KIIIN), Nunamut Namminermit, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik (NNPAN), Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfik, Greenland Development, Greenland Venture A/S, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfik – Attaveqarnermut, Silap pissusaanut Nukissiuuteqarnermullu immikkoortortaqaarfik, kiisalu Nuna tamakkerlugu pilersaarusernermit Suliniutinullu immikkoortortaqaarfik.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Siulittaasoqarfiani Inatsiseqarnermut Inatsisillu pillugit Immikkoortortaqaarfiup kissaateqarneratigut siunnersuut aamma – tamanut tusarniaassutigineqarneranut piffissaliussap naareernerata kingorna – Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmuut aamma Nunatta Eqqartuussivianut tusarniaassutigalugu nassiunneqarpoq.

10. Tusarniaanermi akissuteqaatit

KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, SIK, Nukissiorfiit, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Nunamut Namminermit, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik kiisalu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmi Attaveqarnermut, Silap pissusaanut Nukissiuuteqarnermullu immikkoortortaqaarfik aammalu Nuna tamakkerlugu pilersaarusernermit immikkoortortaqaarfik tusarniaanermut akissuteqarput.

Tusarniaaneq makkuninnga pissutissaqalersitsivoq:

Nassuiaatit nalinginnaasut:

KANUKOKA:

”KANUKOKA isumaqarpoq sanaartorfissagissaaneq pillugu inatsisissamik suliaqartoqamera pitsaasuusoq. Inatsisissatut siunnersuusernermi aallaaviuvoq "Sanaartorfissagissaaneq pillugu nutaamik suliaassanut nammatassanullu 1. januar 1998-imiit atuuttumik isumaqatigiissut” (Isumaqatigiissut”), maanna nammatassanik pisortallu suliaannik agguaassineq atuuttoq allaaserineqarpoq, aalajangersarneqarsimallunilu kommunit sanaartorfissagissaanemut atatillugu aqqusernermut kuuffinnullu aqquseruutitut akisussaasuusut, Namminersorlutillu Oqartussat (“Isumaqatigiissummi” Namminersornerullutik Oqartussat) ingerlatseqatigiiffiutaat pilersuinermit isumaginnittut innaalligissamut, imermut, ataatsimoorussamik kiassaateqarnermut aammalu attaveqatigiinnermut akisussaasuusut. Uani maluginiagassaavoq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissuteqartannginnerisa kingunerisaanik Nukissiorfiit isumaqatigiissutaasumi pissusaaffimminnik naammassinnittarsimangitsut, taamaasillutillu kommunit ilaasa imermut aqqusernermi sanaartorfissagissaaneq

anigaasalersortariaqartarsimagaat, anigaasaliiffigineqanngitsumillu suliat taamaattut Nukissorfinnut tunniunneqartarsimasut.

Tamatumalu ilutigisaanik suliassa qarfimmi pineqartumi annertuumik kinguaattoortoqarsimavoq. KANUKOKA-mit nalilerneqarpoq inatsisissatut siunnersuummi pisortat kuuffinnut aqqusersuutaannut aamma pisortat aqqusiniutaannut pisussaaffiit sumiinnerinik inatsisissatut siunnersuut pitsaasumik aalajangersaasoq, aammalu kommunit ersarissunik pisinnaatitaaffilerneqartut sanaartorfissagissaanermut kommuninit ingerlanneqartunut aningaasartuutiminnut akiligassii sinnaaneranmut. Ilutigitillugulu inatsisissatut siunnersuummi kapitali 3-mi aalajangersarneqarpoq kommunit suli nutaanik aqqusinni ornermi kuuffinnullu aqqusersuusi ornermi pilersaarusi ornermut sanaartornermullu akisussaasuusut.

Iluatungaani inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarneqanngilaq Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat innaallagissamut, imermut aqqusi ornermi, ataatsimoorussamik kiassaateqarnermut aammalu attaveqaatinut pilersaarusi ornermut pilersitsiner mullu akisussaasuusut. Kisianni kommunit pisussaaffilerneqarniarlutik pilersuiner mut akisussaasuusut sinnerlugit isumaqatigiissuteqarfigereernerisigut sanaartorner nik ingerlatsisarnissamut, tamatumalu kingorna innuttaasut sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartinneqartarniarlutik. Tamanna innuttaasunik assigiinngisitsinermik kinguneqarsinnaavoq, inuit ilaat ingerlatseqatigiiffimmit pilersuisussaataitaasumit akuerineqarlutik sanaartorfissagissaatitsisassappata, allallu sanaartorfissagissaanermut akitsuummik akiliuteqartinneqartarlutik. Tamatumalu saniatigut inatsisissatut siunnersuutip ilusaata kingunerisaanik nalornissutigineqalersinnaavoq inatsisissatut siunnersuutip kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni suliassat nammatassallu agguanneqarnerat pillugu isumaqatigiissut allanngortinneqarsimanersoq. KANUKOKA isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut ersarissarneqartariaqartoq, taamaaliornikkut innuttaasunik sullissineq assigiissoq isumannaarneqarsinnaaqqullugu.

Qaasuitsup Kommunia:

”Sanaartorfissagissaanermut inatsimmi §§ 10 aamma 12, aammalu avatangiisinik illersuinissamut inatsimmi § 19 eqqarsaatigalugit sanaartorfissagissaanermut il. il. inatsisissatut siunnersuutip aamma avatangiisinik illersuinissaq pillugu siunnersuutip ataqatigiinnissaat pingaaruteqarmat, inatsisit oqaasertali orneqarnerini periarfissinneqartariaqarput,

- Sumiiffinni tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit sanaartorfissagissarneqarsimasuni kuuffeqarfinnik il.il. alliliinissamut pilersaarusi ornissaq,
- Illup pisoqaassusaa apeqqutaatinnagu atassusiinissamut pisussaaffiliisinnaanissaq,
- Sumiiffimmi illut pisoqaassusaat apeqqutaatinnagu tamarmik akiliisinneqarsinnaanissaat,
- Aningaasaateqarfinnik pilersitsisinnaanissaq, taamaalillunilu akiliutit ator neqarnissamik tungaanut taakkununga toqqorneqarsinnaanissaat, taakkulu kommunimi aningaasaqarnermut ilanngunneqartannginnissaat.

Pingaartumik tamatuma kingunerisaanik sanaartorfissagissaanermut inatsimmi § 14, imm. 2-mi ”-sinnaavoq” peerneqarsinnaavoq, aammalu avatangiisinut inatsimmi § 19-imi oqaaseqatigiit allanngortillugit kommunini kuuffeqarfinnut aningaasaateqarfiit pillugit maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaalluni.”

Qeqqata Kommunia:

”Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq innaallagissamik, imermik ungasianiillu kiassarnermik pilersuineq kommuninut tunniunneqassasoq Aaqqissuussaanermut Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissummini inassutigisimammagu, aammalu Inatsisartut taamatut anguniagaqarluni sulineq suli ingerlassimassagaat Qeqqata Kommunianit naatsorsuutigineqarmat. Inatsisissatut siunnersuummi taamatut anguniagaqartoqarnersoq ersinngilaq.”

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Kommuneqarfik Sermersuumi sanaartorfigissaanernut tunngatillugu malittarisassanik aalajangersaaneq pitsaasutut isigineqarpoq, taamaalilluni pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaannut aqqusiniutaannullu oqartussaanermik inissiineq pillugu aalajangersaasoqassammat aammalu kommunini sanaartorfigissaanerni kommunit akiliisinneqarnissaannut inatsisitigut ersarinnerusunik tunngavissiisoqarnera aamma pitsaasutut isigineqarpoq. Namminersortunngorsaalluni sanaartorfigissaanissanut ersarinnerusunik inatsisitigut tunngavissiineq kommunimit aamma pitsaasusut isigineqarpoq. Siunnersuummut oqaaseqaatini “1998-imi januaarip ulluisa aallaqqaataani suliassat nammatassallu agguataarneqarnerat pillugu isumaqatigiissut nutaaq” innersuussutigineqarpoq; inatsisissatulli siunnersuummi tassungalu tunngatillugu oqaaseqaatini sanaartorfigissaanerit pillugit isumaqatigiissummi suliassanik nammatassanillu agguataarinninnernik allannguisoqarnissaanik piumasaaqatitaqanngitsoq ersarissumik oqaatigineqanngilaq. Sanaartorfigissaanerit pillugit isumaqatigiissuteqarnermi aqqusinernik pingaarnernik pilersaaruserneq sanaartornerillu pillugit akisussaaffik kommuninit tiguneqarpoq; tamannali ilutigalugu illoqarfinnik piorsaanerni nunaminertanik nutaanik pisariaqartinneqartumik ilanngussuinissani immikkut ittumik annertuunik sanaartorfigissaanerit Namminersorlutik Oqartussat (maannakkut Namminersorlutik Oqartussat suliassat) suliassaattut sularineqartassasut aalajangiunneqarpoq immikkullu ittumik aningaasat pillugit inatsimmut ilanngunneqartassasut. Piviusumik isumaqatigiissutip ilaa tamanna Namminersorlutik Oqartussanit naammassineqarsimangilaq. Inatsisissatut siunnersuutip nassinneqartup suliassanik nammatassanillu agguataarnerit allannguutigissanngikkaat aamma siunissami Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissummik naammassinnittassasut kommunimit naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuummut oqaaseqaatini imm. 2.1-imi 1998-imi januaarip ulluisa aallaqqaataani sanaartorfigissaaneq pillugu isumaqatigiissummi illoqarfinni pisortat imermik pilersuineranni suliassanik nammatassanillu agguataarnerit allannguuteqassanngitsut oqaatigineqarpoq, tassani 1998-imi januaarip ulluisa aallaqqaataa sioqqullugu kingoqqullugulu Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfiit aqutigalugit illoqarfinni imermik pilersuinernek pilersaarusernerit, sanaartornerit ingerlatsinerillu isumagisaraat. Tamannali piviusumik naapertuutinngilaq, tassami isumaqatigiissutip taannartaa Namminersorlutik Oqartussat naammassisimangimmassuk. Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfiit aqutigalugit pingaarnernik sanaartorfigissaanerni erngup aqputaanik sanaartornerit ilaannakortumik isumagineqarput; aningaasaliisoqarsimanginnerali pissutigalugu Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfiit aqutigalugit kommunit killeqarfiisa iluini erngup aqqusersuinerit isumagisimangilaat. Taamaattumik illoqarfinnik piorsaanerit unitsikkumanagit kommunit immikkuualuttuni sanaartorfigissaanerni pisariaqartinneqartunik erngup aqqusernerit namminneq isumagisariaqarsimavaat. Inatsisissatut siunnersuummi kommunit imaluunniit namminersortut aqqusersuinerit ilaat tamaasaluunniit sularisinnaagaat

siunnersuutigineqarpoq, tamakku nalinginnaasumik pilersuiffinnit ataasiakkaanit isumagineqartaraluarput. Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuut erngup aqquataannut tunngatillugu periusaasimasumut inatsisitigut tunngavissiisoqarpoq kisiannili inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatiniluunniit taakkununga tunngasuni Namminersorlutik Oqartussat – Nukissiorfiit aqputigalugit – kommunit sanaartortitsisullu nunaminertanik sanaartorfigissaaffissanik tunineqartut aningaasaliissuti qanoq agguataassaneraat aalajangiiffigineqarsimangilaq. Inatsisissatut siunnersuutip nassiunneqartup erngup aqquasiornerni amerlanerusunik kommunit aningaasartuuteqartissanngikkaat aamma sanaartortitsisut ataasiakkaat immikkoortinnagit erngup aqquasiornernik aningaasaliisoqassasoq kommunimi naatsorsuutigineqarpoq.”

SIK:

”Inatsisissatut siunnersuutip pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu annertunerusumik sunniuteqannginnissaa SIK-p naammagisimaarppaa. Ilanngullugu SIK-p maluginiarppaa inatsisissatut siunnersuutip kingunerisussaammagu sanaartorfigissaanermi akiliutit naatsorsomeqarnissaat pillugu innuttaasut paasissutissinneqartarnerat annertunerulissamat.”

Nukissiorfiit:

”Nukissiorfiit suliamut oqaaseqaatissaqanngilaq.”

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia:

”Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia sinnerlugu sanaartorfissagissaaneq, pisortat kuuffeqarfiutaat aamma pisortat aqquaserni pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranut Inatsiseqarnermut Inatsisillu pillugit Immikkoortortaqaqarfimmit akissuteqarnissamat periarfissinneqarnitsinnut qujavugut. Inatsiseqarnermut Inatsisillu pillugit Immikkoortortaqaqarfimmit siunnersuummut nassiunneqartumut oqaaseqaatissaqanngilagut. Siunnersuutip Inatsisartunut saqqummiunneqannginnerani Inatsiseqarnermut Inatsisillu pillugit Immikkoortortaqaqarfimmit inatsisinut teknikkimut tunngatillugu misissorneqarnissaa kissaatigineqarpoq.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik:

Inatsisissatut siunnersuummi kommunit sumiiffinni sanaartorfigineqarsimangitsuni sanaartorfigineqarsimasunilu sanaartorfissagissaanermik aqutsilernissaat aallaavigineqarpoq, aammalu sanaartorfissagissaanermut akiliutissanik akiliisitsisarnermut aalajangersakkanik aalajangersaasoqarluni. §§§ 12-imi, 13-imi aamma 14-imi sanaartorfissagissaanermut akiliutissanik akiliisitsisarneq sammineqarpoq. Kommunit inatsit aqputigalugu akiligassanik, agguaaassinissamat kisitsisitaliussat atorlugit imaluunniit kommunip nalinginnaasumik akiligassatut nammineerluni aalajangersarsimasaa tunngavigalugu akiliisitsinissamat periarfissaqalissapput.

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik:

”Matumuuna nalunaarutigissavarput, inatsisissatut siunnersuummut annertunerusumik oqaaseqaatissaqannginnatta.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi Attaveqarnermut, Silap pissusaanut Nukissiuuteqarnermullu immikkoortortaqaqarfik:

”Siunnersuuteqarnermi inatsimmik pisariaqartitsineq naammassineqartussaavoq. Taamaakkaluartoq Silap Pissusaanut Nukissiuuteqarnermullu Allaffik ataasiakkaanik oqaaseqaatissaqarpoq.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut immikkoortortaarfik:

”Ataatsimut isigalugu nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut immikkoortortaarfium paasivaa, inatsisissatut siunnersuummi sanaartorfissagissaasarnermi maleruagassiornissaq qangaaniilli utaqqineqartoq pitsaanerpaamik aalajangersaaffiginiarneqartoq. Inatsisissatut siunnersuummi pilersaarusionermut nunaminertanullu inatsisit ataatsimut eqqarsaatigineqarnissaat annertuumik siunnerfigineqarmat, nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut immikkoortortaarfimmit naammagisimaarneqarluarpoq.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfiup (naalackersuisoqarfik) matuma kinguliani aalajangersakkanut ataasiakkaanut tusarniaanermut akissuteqaatit suliarineqarnerat innersuussutigaa.

Siunnersuummi §§ 1-2-imut:

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik:

”Inatsisinut teknikki eqqarsaatigalugu sumiiffik ineriartortillugu aammalu kommuni kuuffeqarfiliorniarluni aalajangiisimatillugu, illunut pioreersunut kuuffeqarfinnik attaviliinissamut pisussaaffiliisoqarsinnaappat iluaqutaassagalarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup tassunga tunngatillugu oqaatigissavaa, teknikkikkut isigalugu kommunalbestyrelsit pilersaarusionermut nunaminertanullu inatsisit malillugit kommunimut pilersaarusiortussaammata, tassanilu illuliorfiit nutaaq pisortat kuuffeqarfium atassuserneqassanersut pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasarlutik. Siunnersuummi avatangiisinut tunngassutillit mianerineqarnissaasa isumagineqarnissaa siunertarineqanngilaq, taakkua avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsimmi ilaatinneqartut naatsorsuutigineqartariaqarmat, takuuk siunnersuummi § 2-imut nassuiaatit. Avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat innersuussutigineqarpoq, tassani illuliorfiit pioreersut siunissamilu pisussat kuuffeqarfinnut attavilerneqartarnissaat pillugu maleruagassanik § 7, nr. 5 naapertorlugu Naalackersuisut aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Tamatuma saniatigut takku siunnersuummi § 18-imut tusarniaanermut akissuteqaat.

Siunnersuummi § 3-imut:

Kommune Kujalleq:

“Nassuiaatini oqaatigineqarpoq, kommunit sumiiffinni, kommunip innuttaasunut, sullissivinnut suliffeqarfinnullu inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut kiffartuussivigisaanni sanaartorfineqarsimanngitsuni sanaartorfineqarsimasuniluunniit sanaartorfissagissaanermut akiliisitsinissamut periarfissinneqarnissaat siunertaasuni pingaarnersuoq. Kommuni sanaartorfissagissaanermut aammalu sanaartorfissagissakkanik aserfallatsaaliuineranut, ilaannaasumik tamakkiisumilluunniit atuisunit aningaasalersorneqartussamut aningaasartuutissanik qanoq amerlatigisunik nuussinissamut periarfissaqartinneqassanersuoq nassuiaatini taaneqanngilaq. [Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq: *naalackersuisoqarfiup erseqqissaanera*] § 3 ilaneqassasoq,

taamaalillunilu sanaartorfissagissarneqarsimasuni pioreersuni aserfallatsaaliuineq ilanngunneqassalluni.”

Naalackersuisoqarfiup matuma siulianiittoq malinngilaa. Sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissut naapertorlugu kommunit sanaartorfissagissaanerup taannartaata (kuuffeqarfiit pingaarnert aamma aqqusernit) kommuninit isumagineqartussaasup aserfallatsaaliornissaanut ataatsimoortunik tapiissutisarpur. Siunnersuutip atuutilernerani sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissut naapertorlugu nammagassanik suliassanillu agguataarineq allannguuteqartussaannngilaq.

Siunnersuummi § 3, imm. 1-imut:

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Aalajangersakkami oqaatsit kommunimi imaluunniit sumiiffimmi pilersaarutit atornerqarput. Oqaaseqatigiit allanngortinneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni suliassaqarfiusumut inatsisinut atuuttunut naleqqussarneqarlutik.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut immikkoortortaqaqfimmitt inassuteqarneq malillugu taaguut ”kommunimut pilersaarut” atornerqarpoq”.

Siunnersuummi § 3, imm. 2-imut:

Qeqqata Kommunია:

”Pilersuinerimi innaallagiaq, imeq kiassarnerlu taaneqarput. Oqarasuaatinut aqquitit ilaassanngillat?”

Naalackersuisoqarfiup § 3, imm. 2-imut nassuiaatini una ilannguppaa: ”Aalajangersakkami suliffeqarfiit innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuinerimik suliaqartut nassuiarneqarput, suliffeqarfinnut pilersuinerimik suliaqartunut taaneqartunut atatillugu sanaartorfissagissaasarnert kisimik Inatsisartut inatsisaanni sanaartorfissagissaaneq pillugu aalajangersakkani ataatsimoortuni pineqarmata, tak. §§ 9-11. Nalunaarasuartaateqarnermut kabelit TELE Greenland A/S-ip kisimi ikkussuussinnaammagit tamatumunnga pissutaavoq, tak. sanaartorfissagissaanerimut isumaqatigiissut.

Siunnersuummi § 4-imut:

SIK:

”Erngup igitassap salinneqartarnera eqqarsaatigalugu SIK-p pisortaqaqfik kaammattorusuppaa suliffeqarfiit mingutsitsisut pillugit ersarinnerusumik maleruagassiorortoqarnissaa, imeq igitassaq tipaatigut takujuminaanneratigut imaluunniit inunnut uumasunulluunniit peqqinnissamut ajoqutaappat aammalu/imaluunniit navianartorsiortitsippat. Erngup igitassap salinneqartarneranut ilaatigut pisariaqartitsisoqarneranut nalilersuinerimi avatangiisit innarlitsaalineqarnerat pingaartinneqassasoq ilanngullugu kaammattuutigineqarpoq. Imermik igitassamik saliisarfimmik ilaatigut pilersitsisoqassagaluarpat aningaasatigut kingunerisinnaasai SIK-p nalilersuiffingngilai, tassani qanoq pisariaqartitsisoqartiginera aatsaat qulaajarneqaaqartariaqassamat.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa avatangiisinut tunngassutillit mianerineqarnissaasa isumagineqarnissaa siunertarineqanngitsoq, taakkua avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsimmi ilaatinneqartut naatsorsuutigineqartariaqarmat, tak. siunnersuummi § 2-imut nassuiaatit.

Siunnersuummi § 4, imm. 1-imut:

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik:
”Aalajangersakkamut nassuiaatini allassimavoq: ”Kuuffiit nunap iluanut assaallugit matusat [...]”. Kuuffeqarfiit tamatigut nunap iluani assaanneqarsimasanngillat, kisiannili aamma nunap qaaniissinnaasarlutik.”

Naalackersuisoqarfiup § 4, imm. 1, oqaaseqatigiinni siullerni uniffik siullermut nassuiaatit iluarsivai: ”Kuuffeqarfiit matoqqasut, pingaartumik nunap iluanut qerinngitsumut assaanneqarsimasut aqqutigalugit, kisiannili sumiiffinni amerlasuuni nunap qaatigut sananeqarsimasut, innaallagissamullu kabelit atorlugit qerinaveersaaserneqarsimasut aqqutigalugit imeq igitassaq salinneqanngitsoq imaanut kuutsinneqartarpoq.”

Siunnersuummi § 4, imm. 2-imut:

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik:
”Taaguutip nassuiarnerata annertusineqarnissaa isumaliutigineqarsinnaavoq, tassanilu allanneqarsinnaavoq sialuup aputillu aannerata imertaa imaluunniit qalianiit imeq kuuttoq, nunaminertamiillu qajannaalisakkamit kuuttoq pineqanngitsut. Minnerpaamik paragraffimut nassuiaatini tamanna ersarissumik allassimasariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup § 4, imm. 2-imut nassuiaatini una ilannguppaa: ”Imermut igitassamut, Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartumut sialummit, aputip aanneranit kuunnillu imeq ilaatinneqanngillat. Sialuup aputillu aannerata ernga, soorlu illut qaliaannit, aqqusinernit unittarfinnillu kuuttoq kuuffeqarfikkut kuutsinneqarneq ajorpoq, kisiannili nunamut kussinernullu toqqaannartumik kuulluni imaanut ingerlaqqittarluni.”

Siunnersuummi § 5-imut:

SIK:

”SIK-p naalackersuisut kaammattorusuppai kommunit killeqarfiisa avataanni aatsitassarsiornikkut siunertat eqqarsaatigalugit, illoqarfinni najoqqutassat piumasaqaatillu atuuttut aallaavigalugit piumasaqaateqarnissaannik. Tassani aamma kuuffiit aqquserngillu aatsitassarsiornifinni piiiaffinnilu ilaatigut salinneqarneranni aammalu/imaluunniit piiarneqarneranni akuersissummik pigisaqartoq aningaasartuutinik matussusiisarnissaanik.”

Naalackersuisoqarfiup piumasaqaat malinngilaa, siunnersuummut pineqartumut attuumassuteqanngimmat. Tamatuma saniatigut aatsitassarsiornermut tunngassutillit maleruagassiuunneqarnissai siunnersuummi siunertarineqanngilaq, taakkua aatsitassarsiorniluni misissuineranut piiaanermullu inatsimmi ilaatinneqartussatut isigineqartariaqarmata.

Qeqqata Kommunia:

”Sumiiffinnut pilersaarutit ilaanni aqquernit pisuinnaallu aqquernisa saniatigut ”qimussit aqquataannik” aalajangersaasoqartarpoq, tassalu ukiuunerani aqquernit qamuterallannut qimussinullu atugassiasut. Taakku aamma kommunit pisuinnaat aqquernisut isumagisassaraat, kisiannili aputaajaasarnermi siorarterisarnermilu ilaatinneqaratik. Tamanna imm. 3-tut nutaatut nassuiarneqartariaqaraluarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup § 5, imm. 2-imut nassuiaatini una ilannguppaa: ”Pisuinnaat aqquataannut ilaannikkut aamma ”ukiuunerani aqquutissat” sisoraatinik aqquutitut, qimussit ingerlaartarfiitut aammali qamuterallannik angalanermi immikkut aqquutissiasutut ilusillit naatsorsuunneqartarput”.

Siunnersuummi § 6, imm. 1-4-imut:

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik:
”Qulequtaq. Kuuffeqarfinnut aqqusinernullu oqartussaasut. Kuuffeqarfinnut oqartussaasut taamaallaat sanaartornermi teknikkimut tunngasut aammalu teknikikkut aningaasaqarnikkullu eqqarsaatigisassanut tunngasut kisiisa isumagisassarigaat, taamaammallu avatangiisinut tunngasut isumagisassarinnikkat erseqqissarneqartariaqarpoq. Tamanna aamma § 6, imm. 1-imut, kiisalu § 6, imm. 2-mi aamma imm. 4-mi najukkanut oqartussaasunut tunngatillugu allassimasariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup tamanna malinngilaa. Siunnersuummi § 2-mut nassuiaatini allassimavoq, avatangiisinut eqqarsaatigisassat, avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaasutut naatsorsuutigineqartariaqartut Inatsisartut inatsisaanni isumagineqarnissaat siunertarineqanngitsoq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi § 7-imut nassuiaatini allassimavoq, peqqussutini innersuussutinilu kuuffeqarfiit aqquernillu aqquataat, annertussusilerneqarnerat, atortussatut toqqarneqartut, isumannaallisaaneq, malitassat nalinginnaasut il.il. pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaasooq, taamatullu sanaartugassanut isumaqatigiissutini piumasaqaatinut aammalu allaffissornermi teknikkimut aningaasaqarnermullu tunngasunut allanut innersuussisoqarsinnaalluni.

Siunnersuummi § 6, imm. 3-imut:

KANUKOKA:

”Inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutaavoq ”kommunalbestyrelsi najukkami kuuffeqarfinnut oqartussaaffimmik ingerlatsisuuvoq, ... illuliorfiusinnaasuni pisortat kuuffiutaanik nutaanik pilersaarusernermut sanaartornermullu...”. KANUKOKA-p nalilerpaa inatsisissatut siunnersuummi suliasat nammagassallu pillugit ”Isumaqatigiissut” 1998-imeersoq allanngortinneqartoq, isumaqarlunilu kommunit ataatsimoortumik tapiissutit aqquutigalugit taarsiiffigineqartariaqartut.”

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Kommunip killeqarfiata iluani pisortat aqqusinuutaannik aqquesineeraataannillu nutaanik pilersaarusernerit suliarinninnerillu kommunalbestyrelsip akisussaaffigigai oqaatigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatiniluunniit taakkununga tunngasuni aalajangersagaq taanna 1998-imi januaarip aallaqqaataani suliasat nammatassallu pillugit isumaqatigiissutinik allannguissanersoq allassimangilaq. Allanguineq pineqassappat siunissami kommunip

aningaasartuutissatut naatsorsuutigisaasa amerlaqataannik kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit nalimmassarneqartariaqarput.”

Qeqqata Kommunia:

”Inatsisissatut siunnersuut ’Sanaartorfissagissaanermi suliassanut nammagassanullu agguaassinissamat nutaamat isumaqatigiissut, 1. januar 1998-imeersoq’-mut, taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussaasut kommunillu akornanni isumaqatigiissutigineqartumut atasutut isigineqassaaq. Sanaartorfissagissaanermut atatillugu kommunit aqqusinernut kuuffeqarfinnullu akisussaasuussasut, kiisalu suliffeqarfiit pilersuisuusut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut innaallagissamik, imermik, ungasianiit kiassarnermik nalunaarasuartaateqarnermilu pilersuinermit akisussaasuussasut isumaqatigiissummi aalajangersarneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut suliassanik agguaassinermik tamatuminnga allannguissanersoq ersernerluppoq, kapitali 3-mi kommunit aqqusinernik kuuffeqarfinnullu nutaanik pilersaarusiornermit akisussaasuussasut erseqqissarneqarmat, tassanili erseqqissaasoqanngilaq suliffeqarfiit pilersuinermik suliaqartut innaallagissamat, imermut, kiassarnermit nalunaarasuartaateqarnermullu akisussaasuussanersut.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa, siunnersuummi nammagassat suliassallu agguarneqarnerisa pioreersut allanngortinneqarnissaat siunertarineqanngimmat. Taamaattumik suliassaqarfimmi kommunit aningaasaqarnerat sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi aalajangersarneqartut saniatigut artukkerneqassanngilaq, aammattaaq tak. siunnersuummut nassuiaatini immikkoortoq 3. Sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi immikkoortoq 1.1-imi ilaatigut allassimavoq, kommunit illoqarfinni aqqusernit tamarmik pilersaarusiornerat, ingerlanneqarnerat sanaartorneqarnerallu isumagissagaat, taakkununnigali aqqusernit namminerisamik sananeqartut ingerlanneqartullu ilaatinneqanngillat”, tamannalu aamma nunaqarfinni aqqusinernut atuuppoq, tak. sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi immikkoortoq 1.2. Tassalu kommunit sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut tunngavigalugu suliassat taamaattut 1. januar 1998-imili isumagisarimavaat, tamatumunngalu ataatsimoorussamik tapiissutinik pissarsisarsimallutik.

Aalajangersagaq aamma sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi kommunit suliassaqarfimmik isumaginninneranut inatsisitigut tunngavissanik pilersitsisoqarnissaanut tunngasup ilagaa. Tassanissaaq siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.1 innersuussutigineqarpoq.

Suliffeqarfinnut innaallagissamik, imermik, kiassarnermik nalunaarasuartaatitigullu attaveqaateqarnermik pilersuisuusunut tunngatillugu, taakku suliassat pisussaaffiilu inatsimmi allami aalajangersarneqarput. Tassani nukissiornermi pilersuinermit Inatsisartut peqqussutaat (innaallagialu kiassarnerlu), imermik pilersuinermit Inatsisartut peqqussutaat, kiisalu nalunaarasuartaatitigut attaveqaatigiinnermut aamma nalunaarasuartaatitigut kiffartuussinermut Inatsisartut peqqussutaat innersuussutigineqarput. Kiisalu sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi naatsorsuutigineqarpoq, sanaartorfissagissaaneq il.il. pillugit inatsisiliornermi pisortat kuuffeqarfiutaanni pisortallu aqqusernini oqartussaasut inissisimaffiisa aalajangersarneqarnissaat, pisortat kuuffeqarfiutaannut pisortallu aqquserninut malitassanik nalinginnaasunik innersuussutinillu saqqummiussinissamat inatsisitigut tunngavissiiinissaq, kiisalu sanaartorfissagissaanernut atatillugu pisortat kuuffeqarfiutaannik pisortallu aqquserninik sananermut akiliisitsinissamat inatsisitigut tunngavissiiinissaq pingaarnertut siunnerfigineqassasoq.

Qeqqata Kommunia:

”Kiisalu nunaminertamik nutaamik atuilernermit atatillugu Namminersorlutik Oqartussat akisussaasuussat sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummi allassimavoq, tamanna inatsisissatut siunnersuummi allassimangilaq.”

KANUKOKA:

”[Sanaartorfissagissaanermut: *naalackersuisoqarfiup erseqqissaanera*] ”Isumaqatigiissummi” allaaserineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat nunaminertamik nutaamik atuisoqalernerani aqqusinniornissamut akisussaasuusut, kisiannili tamanna inatsisissatut siunnersuummi ersinngilaq. Tamatumani "Isumaqatigiissut" allanngortinniarneqarpat tamanna suliaasat nammagassallu pillugit pisussaaffiit allannguuteqarnerattut isigisariaqarpoq, ataatsimoortumillu tapiissutit aqutugalugit matussuserneqartussatut isigineqassalluni.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa siunnersuummi siunertarineqarsimanngitsoq qaqugukkut nunamik nutaamik atuilernissaq pineqartarnersoq nassuiarneqassasoq, tamatuma sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissummut akuliunnertut isigineqarsinnaanera pissutigalugu. § 10-mut nassuiaatini, aalajangersakkamut nassuiaatini aallarniutaasuni oqaaseqatigiit pingajussaasa kingorna una ilanngunneqarpoq:

”Sanaartorfissagissaanissamik isumaqatigiissut naapertorlugu, nunamik nutaamik illuliorfissatut atuilerniarluni sanaartorfissagissaanissamut Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersueqataasinnaanerat pillugu isumaqatiginninniarneq kommunip ataatsip aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni kommunimut pilersaarut tunngavigalugu pilersaarusiorneq pillugu oqaloqatigiinneq tunngavigalugu pissaaq.”

Siunnersuummi § 6, imm. 4-imut:

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Kuuffeqarfinnut aqqusersuutitut aqqusinernullu najukkami oqartussaaneermut tunngatillugu Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaasut oqaatigineqarpoq, tassunga ilanngullugit pilersaarusiornit, ingerlatsinerit, aserfallatsaaliuinerit, naatsorsuutitik tunniussinerit il.il. Malittarisassanik taakkunannga aalajangersaanerit kommunimut akuliutitineqassat kommunimit naatsorsuutigineqarpoq.”

Siunnersuut naapertorlugu peqqussusiornermi kommunimut soqutigisaqartutut allatulli ilaatinneqarnissaat Naalackersuisoqarfiup pissusissamisoortutut isumaqarfigaa.

GA:

”Allassimavoq Naalackersuisut pisortat naatsorsuutitik saqqummiussinissamut pisussaaffilerneqarnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaasut. Inatsisitigut tunngavissaq taanna pisariaqartinneqangilaq, tassami § 15-imi Naalackersuisut naatsorsuutitik saqqummiussinissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat tunngavissinneqarpoq.”

§ 6, imm. 4-mi aamma § 15, imm. 2-mi aalajangersakkat naatsorsuutitik saqqummiussisarnermi pissutsinut assigiinnigitsunut tunngasuupput. § 6, imm. 4 naapertorlugu sumiiffimmi oqartussaasut atunnerat suliaasallu, ilaatigut naatsorsuutitik saqqummiussisarnermik ilaqartut pillugit Naalackersuisut maleruagassiorsinnaapput. § 15, imm. 2 naapertorlugu Naalackersuisut naatsorsuutitik saqqummiussisarnerpiamut

tunngasunik, tassalu naatsorsuutit ilusissaannut imassaannullu maleruagassianik aalajangersaasinnaapput. Tassani aalajangersakkanut pineqartunut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Siunnersuummi § 7-imut:

KANUKOKA:

”Inatsisissatut siunnersuummi piffinni arlalinni allassimavoq Naalakkersuisut nalunaarusiorsinnaallutillu malittarisassiorsinnaasut. Tassani pissusissamisoortutut isigineqassaaq nalunaarusiornerni maleruagassiornernilu allani Kommunit peqataatinneqartarnissaat.”

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaannik aqqusiniutaannillu nalinginnaasunik malittarisassanik sanaartornernullu piumasaqaataasunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut allassimavoq, tassunga ilanngullugit annertussutsinut piumasaqaatit, atortussanik toqqaanerit, isumannaallisaaneq, malitassanik, sanaartornissanut piumasaqaatinik il.il. Malittarisassanik piumasaqaatinillu taakkuninnga aalajangersaanerni kommunit akuliutitinneqarnissaat kommunimit naatsorsuutigineqarpoq.”

Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu peqqussusiornerni kommunit soqutigisaqartutut allatulli ilaatinneqarnissaat Naalakkersuisoqarfiup pissusissamisoortutut isumaqarfigaa.

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik:

”Tassani aamma maleruagassat ileqqullu (avatangiisinut tunngasut pinnagit) teknikkimut tunngassuteqartut pineqarmata erseqqissarneqarsinnaavoq.”

§ 7-imut nassuiaatini ilaatigut allassimavoq: ”Tassalu peqqussutini inassuteqaatinilu kuuffeqarfiit [...] ingerlaarfissaat, annertussusilerneqarnissaat, atortunik toqqaanissaq, isumannaallisaanissaq, pitsaassusissat il.il. pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq, taamatullu suliaassat pillugit piumasaqaatinut allaffissornermilu teknikkimut aningaasaqarnermullu tunngasunut allanut inassuteqaateqartoqarsinnaalluni.”. Taamatuttaaq siunnersuummi § 2-imut nassuiaatini allassimavoq, avatangiisinut tunngassutillit mianerineqarnissaat, avatangiisinik illersuinermut inatsimmi pineqartunut ilaasutut naatsorsuutigineqartariaqartut, Inatsisartut inatsisaanni isumagineqarnissaat siunertaanngitsoq. Taamaattumik naalakkersuisoqarfiup tamanna malinngilaa.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmi Attaveqarnermut, Silap pissusaanut Nukissiuuteqarnermullu immikkoortortaqarfik:

”Siunnersuummi kuuffeqarfinnut, aniaffiliinermut annertussusiliinermullu il.il. – tassalu kuuffeqarfinni teknikkimut tunngatillugu – peqqussutinik suliaqarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Gassi, imeq kuuffeqarfiillu pillugit peqqussutissatut siunnersuummik (VVS-imut inatsit) suliaqartoqarsimavoq. VVS-imut inatsisissatut siunnersuut – akuersissuteqartarnermut aqqissuussinerup saniatigut – kuuffinnut, kuuffeqarfinnut kuuffinnullu ikkussukkanut atasunut peqqussusiornissamut piginnaatitsissummik imaqarpoq. Taamatuttaaq siunnersuut oqartussaasuni aalajangiisinnaatitaaffiit kommuninut inissinneqartussat maleruagassiorneqarput. Tassanilu siunnersuutit marluk taakku qalleraaffeqarput. Kisiannili piffissami sivisujaami VVS-imut siunnersuut

naammassineqareerluni uninngasimavoq. Maannamut ilinniartitaanermi suliniutissanut, sanasunut mesterit sanasullu akuersissuteqartarnermut aaqqissuussinermi piumasaqaatinik naammassinninnissaannut pisariaqartinneqartunut aningaasassanik nassaartoqarsinnaasimannginnera tamatumunnga pissutaavoq.

Aaqqiissutissatut siunnersuutigineqarsinnaasut marluupput. Siunnersuutit qalleraaffigisaat sanaartorfissagissaanermut inatsimmit peerneqarsinnaavoq imaluunniit VVS-imut inatsisissatut siunnersuummit peerneqarsinnaalluni. Paasiuminassusissaq tullerriaarinissarluk eqqarsaatigalugit aalajangersakkat VVS-imut akuersissuteqartarnermut inatsimmut ataatsimoortinneqarnissaat pitsaanerusussatut isumaqarfiginarpoq. Aappaatigut ilinniartitaanikkut naatsorsuutigisat qaqugu pissarsiarineqarsinnaassanersut nalorninarpoq. Siunnersuullu manna [sanaartorfissagissaaneq il.il. pillugu Inatsisartut inatsisaannut: *naalackersuisoqarfiup erseqqissaanera*] naammasseriigaavoq, taamaattumillu atuutsilernissaa pilertornerungaatsiartussaalluni. VVS-imut siunnersuutip minnerusunngorlugu, oqartussaasunut aaqqissuussinernik, kiisalu *F-gassinut atortunut* peqqussutinik aalajangersaanissamut piginnaatitsissummik imaqartillugu, kisiannili akuersissuteqartarnermut aaqqissuussinernik ilaqartinnagu suliarineqarnissaa Naalackersuisoqarfimmit eqqarsaatigineqarpoq. Nukissiorfiit *F-gassinut* maleruagassanik, GTO-toqqami maleruagassanut taartaasussamik suliaqarsinnaanissaq pillugu apeqquteqarsimanerat tamatumunnga pissutaavoq. Siunnersuut taanna *imermut igitassamut* teknikkikkut peqqussutinik ilaneqarsinnaavoq, tassanilu oqartussaasunut tunngassuteqartut maleruagassiorneqarsinnaapput.”

Naalackersuisoqarfik isumaliutersuuteqareerluni aalajangerpoq, kuuffeqarfinnik sanaartornermut, ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinemullu maleruagassiorsinnaanermut piginnaatitsineq sanaartorfissagissaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi attatiinnassallugu. Tamatuma kingorna gassinut, imermut kuuffinnullu atortut pillugit nutaamik inatsisiliornissamut piareersaanermi, ilaatigut kuuffinnut atortut (kuuffeqarfiit) pillugit peqqussutinik aalajangersaasinnaaneq vvs-imut inatsimmi tunngavissiuunneqarnissaa naleqquttutut isumaqarfigineqarpat, sanaartorfissagissaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi aalajangersakkat atuuttussat atorunnaarsinneqarnissat tunngaviusumik akornutissaqarnaviannigilaq.

GA:

”Naalackersuisut sanaartugassanut isumaqatigiissutinut piumasaqaateqarsinnaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaasut aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Tamatumani suna eqqarsaatigineqarnersoq arlaanniluunniit allassimannigilaq. Neqerooruteqartarnermut inatsit aamma AP 95 pioreerput. Sanaartugassanut isumaqatigiissutinut piumasaqaatit allat eqqarsaatigineqarnermut ilisimatitsissutigineqarnissaa GA-mit kissaatigineqarpoq. Tamatumani suna siunertarineqarnersoq nassuiaatini pinngitsoorani ersarissumik allassimasariaqaralarpoq.”

Siunnersuut tusaatissatut tiguneqassasoq Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq, ”sanaartugassanut isumaqatigiissutinut piumasaqaatit” “sanaartugassanut isumaqatigiissutinut tunngasut”-nut iluarsineqarmat. § 7-imut nassuiaatini ”sanaartugassanut isumaqatigiissutinut piumasaqaatit” “sanaartugassanut isumaqatigiissutinut tunngasut”-nik taarserneqarpoq, tamatumalu kingorna aalajangersakkamut nassuiaatinut una ilanngunneqarpoq: ”Sanaartugassanut isumaqatigiissutinut inassuteqaatinut tunngatillugu, sanaartornermi

neqerooruteqartarnermut inatsimmut aamma sanaartornermik suliaqarnermut isumaqatigiissutinut atuuttunut (AP95) tunngatillugu maleruagassat eqqarsaatigineqarput, assersuutigalugu sanaartugassanut isumaqatigiissutinik aqutsineq sanatitsisutullu inissisimaneq, pitsaassutsimik qulakkeerinissamut piumasaqaatit (neqerooruteqartitsinermi nakkutilliinissamut pilersaarutit) il.il. pillugit”.

Siunnersuummi § 8-imut:

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Tusarniaanermi akissuteqaatitta nassiunneqarnerata kingorna siunnersuummi kuuffeqarfinnut pingaarnernut nassuiaatinut tunngasut nalornilersimavagut, ullumikkut kuuffeqarfiit pioreersut amerlasuut kuuffeqarfinnut (-nnit?) ikkuffittut taagorneqarmata. Nuummi sumiiffinni amerlasuuni kuuffeqarfinnut ikkuffiit (kuuffeqarfinnut nalunaarsuivik malillugu), siunnersuummik qanoq paasininnerput naapertorlugu siunissami kuuffeqarfittut pingaarnertut taagorneqalersussaapput. Tak. nunap assinga ilanngunneqartoq. Kuuffeqarfinnut ikkuffiit taakku ikkuffinniit ikkuffinnut ikkussuutaapput, amerlasuutigullu kommunimit pitsaassutsimikkut suliarineqarnermikullu sunniuteqarfigineqaratik nammineerluni ikkussugaasarlutik. Kuuffeqarfinnut pingaarnernut siunnersuummi taaguutit maleqqissaarniarneqarnerini tamatumalu kingunerisaanik kommunip ingerlatsinermut akisussaaffimmik tiguserini aningaasaqarnikkut sunniutissat annertuallaartussatut naliliiffigaavut. Tassani allaffisorneq, aserfallatsaaliuineq aningaasaleeqqinnissarlu eqqarsaatigalugit. Assigiinnik tunngaviusussanik malitassaqaarnissaq taperserparput, kisiannili siunnersuutip kingunerisassai maannakkorpiat tamakkiisumik paasisinnaanngilagut. Kommuni siunissami pissutsinut maannakkut atuuttunut naleqqiullugu qanoq inississanersoq annertunerusumik nalilersuiffigineqartariaqarpoq. Tassalu ullumikkut kuuffeqarfinnut ikkuffinnik namminerisanik pigineqartunik qanoq annertutigisumik tiguserinnaaneq eqqarsaatigalugu.”

Qeqqata Kommunia:

”Kuuffeqarfiit titartarneqarnerani siullermi, Asiaq-mit suliarineqartumi kuuffeqarfiit pingaarnernut ikkuffinnullu immikkoortiterneqanngillat – taamatut taaguusiineq inatsisissatut siunnersuummi matumani aatsaat § 4, imm. 3-mi saqqummiunneqarmat. Taamaattumik kuuffeqarfinnut titartagaatigut pioreersut iluarsaanneqartariaqarput, tassanilu kuuffeqarfinnut ikkuffiit kuuffeqarfinnit pingaarnernit eqqortumik immikkoortinneqartariaqarput, tassungalu aningaasartuutissat Namminersorlutik Oqartussanit akilerneqartariaqarput, soorlumi kuuffeqarfinnut titartakkat saqqummersut siulliit taamatut akileraat.”

Naalackersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq, § 4, imm. 3 naapertorlugu kuuffeqarfiit pingaarnernut ikkuffinnullu agguarneqartarnerini, ”Kalaallit Nunaanni illoqarfinni kuuffeqarfiit pillugit malittarisassat” pillugit kaajallaasitaq (Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilerneratigut atorunnaarsinneqartussaq) naapertorlugu allaffissornikkut suleriaatsit atorneqartut malinneqarmata. Siunnersuummi § 4, imm. 3-mi nassuiaasiinerit allatut oqaatigalugit ukiorpassuarni suleriaasiusimasunik ingerlatitseqqinnerupput, tak. § 4, imm. 3-mut nassuiaatit. Taamaattumik kuuffeqarfinnut nalunaarsukkat pioreersut Inatsisartut inatsisissaata atuutilerneratigut nassuiaasioqqinneqassanngillat.

Una § 4, imm. 3-imut nassuiaatinut ilanngunneqarpoq: ”Pisuni arlalissuarni kuuffeqarfinnut pingaarnernut aamma kuuffeqarfinnut ikkuffinnut agguaanermi tunngaviusunut pisariitsumik pisartunut nassuiaatigineqartunit allaanerusumik pisoqartassasoq tupinnanngilaq. Tassalu

akuttunngitsunik illut arlallit ikkuffiit ataatsimoortut aqutigalugit kuuffeqarfimmut pingaarnermut ataatsimut atassuserneqarsimasut naammattoorneqartassapput, naak illut assigiinngitsunik piginnittoqaraluartut aammalu illut tamatuma kingunerisaanik ingerlatsivittut immikkoortortamut ataatsimoortinneqarsimannikkaluartut, tak. tamanna pillugu nassuiaasiineq. Taamaattoqartillugu pissutsit taamaattut ”kuuffeqarfiit peqatigiiffiannik” – tassalu illunik piginnittut kattuffiannik – taaneqarsinnaasup kuuffeqarfimmut ikkuffiit ataatsimoortut, tunngaviusunik kuuffeqarfimmut pingaarnernut tunngavissanik naammassinniffiusut ingerlatarisinnaavaat. Tamatuma isumaa tassaaginnarpoq, ingerlatsiviup ataatsip iluani illut assigiinngitsunik piginnittoqartut arlaliusinnaanerak, aammalu illut taakku kuuffeqarfimmut ikkuffimmut ataatsimut atassuserneqarsimanermik saniatigut allatigut ataatsimoorfeqartariaqannginnerat. Kuuffeqarfiup qanoq ilinerani pisortat kuuffeqarfiutaattut nalinginnaasumik taagorneqalersinnaaneranut, kommunip kuuffeqarfimik pigineqartumik ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinermillu tiguisimanissaa aalajangiisuussaaq.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersarusiornermut immikkoortortaarfik: ”Nuna tamakkerlugu pilersarusiornermut immikkoortortaarfimmiit kaammattuutigineqassaaq, § 8-mut atatillugu Asiaq-mit inissisimaffinnut paasissutissanut nalunaarutigineqartunut tunngassuteqartut siunissami NIN-imi – Kalaallit Nunaanni nunaminertanik nalunaarsuisarfimmi – takuneqarsinnaasunngorlugit ilusilerneqartarnissaannik aalajangersaasoqassasoq, taamaalilluni paasissutissat taakku NunaGIS-imut ilaatinneqarsinnaalissammata.”

Nalunaarsuutiniq nalunaarutiginnittarneq eqqarsaatigalugu Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq, tamanna siunnersuummi § 8, imm. 4-mi eqqarsaatigineqarsimasoq, taannalu malillugu qitiusumik nalunaarsuiffinnik suliqaarnissamut iluarsisarnissamullu malittarisassiornissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersakkamut nassuiaammi allassimavoq, qitiusumik nalunaarsuiffinnut maleruagassani ilaatigut nalunaaruteqarnissamut piunasaqaateqartarneq maleruagassiuussinerlu pineqartut. § 8, imm. 4-imut nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: ”Nalunaaruteqartarneq eqqarsaatigalugu assersuutigalugu ilusissanik aalajangersimasunik atuisarnissap piunasaqaatigineqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, taamaalilluni paasissutissat erngerlutik nunami sumiiffinnut paasissutissiisarfikkut NunaGIS-ikkut takutinneqarsinnaassallutik.”

Siunnersuummi § 9-imut:

SIK:

”SIK-p ujartorpaa suliassat aallartinneqamissaannut akuersissuteqarnissaq pillugu kommunip aammalu namminersorlutik oqartussat akornanni ilaatigut saqitsaattoqartillugu, kommunalbestyrelsip tamatumunnga akuersissuteqaqqaartussaana. Aningaasartuutit qanoq agguataarneqarnissaannut siusinnerusukkut assersuutissaqarpoq, suliassat tulleriiaarneqarnissaannut akisussaaffiullu agguataarneqarnera pillugu maleruagassaqannginneq pequtigalugu kommunip taamanikkullu namminersornerullutik oqartussat akornanni siviisumik saqitsaattoqamat.”

Siunnersuummi sanaartorfissagissaanerup annertussusissaata tulleriiaarinermilu inissisimaffissaata maleruagassiuunneqarnissaa naapertuussinnaangilaq, aammalu siunertarineqarsimanngisannarluni, taamatuttaarlu sanaartorfissagissaanerak aningaasartuutit qanoq iliorluni kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni

avinneqarnissaannut maleruagassiornissaq siunnersuummi siunertarineqanngilaq. Apeqquitiit taamaattut ilaatigut kommunimi pilersaarusiorneq aallaavigalugu kommunit ataasiakkaat aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni pilersaarusiorneq pillugu oqaloqatigiittoqarneratigut iluarsineqartartussaapput. § 10-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassani una ilanngunneqarpoq: "Sanaartorfissagissaanissamik isumaqatigiissut naapertorlugu, nunamik nutaamik illuliorfissatut atuilerniarluni sanaartorfissagissaanissamut Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersueqataasinnaanerat pillugu isumaqatiginninniarneq kommunip ataatsip aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni kommunimut pilersaarut tunngavigalugu pilersaarusiorneq pillugu oqaloqatigiinneq tunngavigalugu pissaaq." Tamatuma saniatigut siunnersuummi kuuffeqarfinnut aqqusinernullu oqartussaasunut tunngatillugu akisussaaffimmik agguataarineq erseqqissunngortinneqarpoq, tak. siunnersuummi § 6.

Kommuneqarfik Sermersooq:

"Pisortat aqqusiniutaanni aqqusersuserilernerit suulluunniit assaanissamut akuersissummik piumasaqaatitaqartut allassimavoq. Erseqqissaatigineqassaaq aqqusersuutit aqquserngit sammiviisa assingannik sammiveqartuaannannginnerat aammali nunap qaavaniissinnaasut nunalluunniit iluatigoortinneqarsinnaasut. Aqqusersuutilli aqquserngit qeqqisa titarnerat malissappatigut naleqqunnerussaaq. Assaanissamut akuersissutit kisiisa nalunaarutigineqatigut aammali nunaminertamik tunniussinerit nalunaarutigineqarnissaat tamatigut qulakkeerneqartariaqarpoq, tassami assersuutigalugu aqquserngit qeqqisa titarnerisa allanngortinneqarneranni taarsersorneqarnerannilu aqquserngit qeqqisa titarneri allanngortinneqarnisaat tamannalu ilutigalugu aqqusersuutit annertusineqarsinnaanerit pisariaqalersinnaasarmat."

GA:

"Immikkoortoq 2-mik pisariaqartitsisoqarpoq. Pisortat aqqusiniutaanni assaanissamut akuersissummik peqartariaqartoq GA-mit isumaqatigineqarpoq; kisiannili pisuni nukingiuttarialinni akuersissuteqartoqarnissaa sioqqullugu assaanerup aallartinneqarsinnaaneranut inatsisitigut tunngaviliisoqarnissaa GA-mit inassutigineqassaaq. Assersuutigalugu sapaatit akunnerata naanerani erngup aqqutaanik qaartoortoqarsimatillugu. Ajornartoornerit sillimaffigineqarsinnaanngitsut taamaattut inatsisini tunngavilerneqartariaqarput. Kommunit taamatut pisoqarnissaanut assaanissamut akuersissuteqartarnermut piumasaqaatiminni isummereersimasarnerat nalinginnaasorujussuvoq."

Naalakkersuisoqarfiup siunnersuummi § 9-mut (uniffiup siulliup kingorna) una ilannguppaa: "Taamaattorli iluarsaassilluni sulinerit utaqqitinneqarsinnaanngitsut akuersissummik immikkut peqqaarnani suliarineqarsinnaapput, tamanna pillugu nalunaaruteqarneq tamatuma kingorna piaartumik kommunalbestyrelsimut pisimappat."

§ 9-mut nassuiaatini oqaaseqatigiinni siullerni uniffiup tullia imatut iluarsineqarpoq: "Aalajangersakkami, ilaatigut § 23-mi aalajangersakkamut atasumi, ilaatigut aqqusinernik assaanermi – nalinginnaasumik illuliorfiusimasuni ilassutaasumik sanaartorfissagissaanermut atatillugu – aqquersuutit kabelillu assaanneqarsimasut ajoquserneqarnissaat pinngitsoorniarlugu, suliap aallartinnginnerani kommunip aqqusernit pitsaassusaannik nalunaarsuinissamut periarfissinneqarnissaat siunertarineqarpoq. Aqqusersuinerimut aqqusinermillu iluarsaasseqqinnissamut pisariaqartinneqartumut aningaasartuutit nalinginnaasumik aqqusersuutit pigisaqartup akiligassarissarpai".

§ 9-mut nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: "Iluarsaassassat kinguartinneqarsinnaanngitsut assersuutigalugu aqqusersuutit tassanngaannartumik kittoqarneqarnerisigut pisarput. Aqqusersuuteqarfinni pioreersuni kinguartinneqarsinnaanngitsunik iluarsaassinissaq erngerluni aallartinneqarsinnaavoq, kisiannili tamanna sioqqullugu sapinngisamik aqqusinernut oqartussaasunit akuersissumik piniartoqassaaq. Nalinginnaasumik politiit sulineq pillugu kalerrinneqartartussaapput, pingaartumillu sulineq angallannermut annertuumik akornutaatillugu tamanna atorineqartarluni."

Siunnersuummi § 10-imut

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersarusiornermut immikkoortortaarfik:

"§ 10-mut nassuiaatini allassimavoq, "tamannattaq nunaqarfinni pilersaarutini inittussusissamut atuuppoq". Oqaaseqatigiit taakku ilaatinneqannginnissaat inassutigineqarpoq, pilersarusiortarnermi inatsisit eqqarsaatigalugit illoqarfiit nunaqarfiillu immikkoortinneqanngimmata."

Naalackersuisoqarfiup oqaaseqatigiit taaneqartut § 10-imut nassuiaani peerpai.

Siunnersuummi § 10, imm. 1-imut:

SIK:

"SIK-p illoqarfiup/nunaqarfiup isikkorinnissaa eqqarsaatigalugu sapinngisamik avatangiisit allanngutsaaliorneqarnissaat anguniarneqartassasoq, taamaattumik ledningit assanneqartarnissaat orniginarnerusoq. Tassanili aningaasat soorunami aalajangiisuussapput. Atortorissaarusornerit iginneqarnerat piiarneqarnerallu akuersissummik piginnittup akilertassagaa

SIK-miit inassutigineqarpoq. Tassunga atatillugu SIK-p kaammattuutigissavaa siunissami attaveqaatitigut atortorissaarusornermi pisariaqartinneqarumaartussat mianeralugit aaqqissuussisoqamissaa."

Pilersarusiornermut inatsit naapertorlugu kommunit najukkami pilersarusiornermut oqartussaaffik isumagisussaavaat, tamannalu tunngavigalugu sanaartorfissagissaanerup annertussusissaa, annertusarneqarnissaanut tulleriiagassat inissiiffissallu, tassungalu ilanngullugu kuuffeqarfiit assanneqassanersut imaluunniit nunap qaanut inissinneqassanersut aalajangertussaallugu. Avatangiisit eqqarsaatigineqarnissaanut ilassutigalugu aamma teknikkimut aningaasaqarnermullu eqqarsaatigisassat pilersarusiornermi naliliiffigineqartarnissaat pissusissamisuuksaaq. Tassani siunnersuummi § 10-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Siunnersuummi § 10, imm. 2-imut:

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik:

"Sanaartorfissagissaasarnerni kommunit, Nukissiorfiit aamma Tele-p akornanni assaanermik suliaqarnermut ataqatigiissaarinissap amigaataanera ukiorpassuarni atuussimasoq inatsisissatut siunnersuummi eqqaaneqanngilaq. Assersuut: Ukiumi siullermi kommuni pineqartoq aalajangerpoq, kommunip iluani sumiiffimmi ataatsimi marlunniluunniit sanaartorfissagissaasoqassasoq. Nukissiorfiit Tele-lu malinnaasinnaanatik nalunaarput.

Tamanna pissappat kommunip assaanissani aallartiinnassavaa, taamaalillunilu ukiup tulliani Nukissiorfiit entreprenørinik assaatitsissappat, immaqalu ukiut pingajuanni Tele nutaamik assaassalluni?”

Qeqqata Kommunia:

”Suliffeqarfiit pilersuinerinik suliaqartut kuuffeqarfinnik pingaarnernik, kommuninit sananeqartunik tigusaangata, sanaartornermut aningaasartuutit utertinneqartariaqarput, tamannami pinngippat sanaartorfissagissaaneq pingaarneq tamarmi kommuninut akiligassanngortinneqartalissaq. Immaqaluunniit nammagassanut suliassanullu isumaqatigiissut allannngortinneqartariaqarpoq, kommunillu sanaartorfissagissaanermut pingaarnermut ataatsimoortumik tapiissutinik toqqaannartumik pisalerlutik.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa, aqqusersuutinik suliaqarnermi, suliffeqarfik pilersuinerinik suliaqartoq sinnerlugu kommunip sanatitsisuffigisaani suliassat illuatungeriit isumaqatigiissuteqarnerat malillugit aallartinneqassasut aalajangersakkami ersarissumik allassimammatt. Tassalu kommunip assersuutigalugu imermik pilersuinerinut aqqusersuut tamanna pillugu suliffeqarfimmu pilersuisuusumut pineqartumut (Nukissiorfiit) isumaqatigiissuteqaqaaranis sanaartorlugu aallartissinnaanngilaa. Tassani § 10, imm. 2-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassanilu ilaatigut allassimavoq, illuatungeriit tunngaviusumik aningaasalersuinerinik akiligassatik tamarmik immikkut akilissagaat. Paarlattuanik aamma kommunip aningaasaliisoqarnissaa naatsorsuutigiinnarlugu sanaartorfissagissaanermik aallartitsiinnartarnissaa attanneqarsinnaanngilaa.

Matumani ”ataqatigiissaarinerup amigaataanera”-nik taaneqartoq, sumiiffinni amerlasuuni nutaamik sanaartorfissagissaanissamut aningaasaliissuteqarnissamut pisariaqartitsinerup kommunit tungaanniit suliffeqarfinni pilersuisuusuni aningaasaliissuteqartarnermi oqartussaasunut aningaasaqarnikkut annertuumik tatisimanninnertut isikkoqarsinnaasoq malunnartorujussuuvoq. Tamatumunnga aaqqiissutissaasinnaasoq tassaavoq, sanaartorfissagissaanermut – suleriaatsit atuutereersut naapertorlugit – akitsuutit akiligassanngortinneqartarnerisigut pisinnaatitaaffinnik pigisaqartunut akiligassap ingerlateqqinneqartarnissaa. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut aqqutigalugu kommunit sanaartorfissagissaanermut akitsuummik akiliisitsisinnaanissaannut toqqaannartumik inatsisitigut tunngavissamik siullermeerluni pilersitsisoqarpoq.

Siunnersuummi § 10-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassungalu aamma tamatuma saniatigut ilanngunneqarpoq: ”Oqaatigineqassaaq, illuatungeriit sanaartorfissagissaanermut akisussaasuusut akornanni pitsaasumik ataqatigiissaarinissamut, illuatungeriit akornanni pilersaarutit pillugit oqaloqatigiinnissaat pisariaqartoq aqqutissat pingaarnernit ilagimmasuk. Taamaattumik pilersaarusiorneq pillugu oqaloqatigiinnerit, kommunini pilersaarutinik tunngaveqartut sanaartorfissagissaanermi illuatungeriit akornanni iluatsilluartumik ataqatigiissaarinissamut pingaaruteqarput.”

Sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu nammagassanik suliassanillu agguaanerup allangortinneqarsinnaaneranut tunngatillugu, tamanna siunnersuummi siunertarineqarsimannngilaa. Taamaattumik nammagassat suliassallu agguarneqarnerisa allannngortinneqarnissaat pillugu isumaqatigiissusiortoqassappat, tamanna kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat ukiumoortumik ataatsimoorussamik tapiissutissat pillugit isumaqatigiinniarnerini qaqinneqartariaqartassaaq.

Siunnersuummi §§ 10-13-imut:

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik:

”Inatsisissatut siunnersuut immikkoortunik, kommunit, Nukissiorfiit aamma Tele-p pitsaasumik ataqatigiissarinissaanut iluaqutaasussanik imaqqanngilaq. Innaallagissiornermi, imeqarnermi, kiassarnermi imaluunniit nalunaarasuartaateqarnermi oqartussaasut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseq ataaserluunniit atorlugu taaneqanngillat.”

Naalackersuisoqarfiup § 3, imm. 2-mut aamma § 10, imm. 2-mut tusarniaanermut akissuteqaatinut oqaaseqaatit innersuussutigissavai.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik:

”Kommunit, Nukissiorfiit aamma Tele-p akornanni ataqatigiissarinerup amigaataasarneranut atatillugu aaqqiissutaasinnaasoq tassaasinnaavoq, kommunip sanaartorfissagissaanermut akisussaaffimmik tamakkiisumik tigusinera, taamaalillunilu Naalackersuisut ukiumoortumik Nukissiorfinnut sanaartorfissagissaanissamut 15 mio. koruuninik taarsigassarsititsisarnerisa peerneqarnera, aammalu tamatumunnga peqatigitillugu sanaartorfissagissaanissamik qinnuteqartut najugaanniit innaallagissamut, imermut kiassarnermullu toqqaannartumik atassusiinermut atatillugu akiliisitsinissamut kommunit periarfissinneqarnerat, kiisalu kommunit suliassat naammassineqarnissaannut Nukissiorfinnut suliakkiisinnaalernerat. Taamatuttaaq kommunit namminneerlutik nalunaarasuartaatinut kabelinik assaassisinnaasariaqarput, aammalu nammineerluni tele imaluunniit sanaartorfissagissaanissamik qinnuteqartut akiligassanik akiliisinniarsinnaassallugit. Taamatut aaqqiinissaq kommunit oqaloqatigineqarnerisigut pisinnaassaaq.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa, sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissutit naapertorlugit nammagassat suliassallu agguarneqarnerannik allannguinnissaq siunertarineqarsimangimmat. Aappaatigut kommunit namminneerlutik sanaartorfissagissaanermut tamatumunngalu aningaasalersuinermit tamarmiusumut akisussaaffimmik tigusissasut kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissusissappata, tamanna siunnersuummi aalajangersakkanik unioqquitsinerunaviannngilaq. Tassalu sanaartorfissagissaanermi immikkoortut akornanni suliassat ataqatigiissarneqarnissaannut ajornartorsiutitut taaneqartunut aaqqiissutaasinnaasoq isumaqartoqarpat, illuatungeriit Inatsisartut inatsisaat apeqqutaatinagu nammagassat suliassallu allatut agguarneqarnissaannik isumaqatigiissuteqarsinnaapput. Taamatulli aaqqissuussinissaq inatsimmik allamik allannguisoqartinnagu naammassineqarsinnaassanngilaq, ilanngullugit nukimmik pilersuinermit (innaallagiasaq kiassarnerlu) Inatsisartut peqqussutaat, imermik pilersuinermit Inatsisartut peqqussutaat kiisalu nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinneq aamma nalunaarasuartaatitigut kiffarfuussinerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat. Kiisalu qanorluunniit pisoqaraluarpat kommunit aamma suliffeqarfiit pilersuinermit suliaqartut, sanaartorfissagissaanermi suleqataatinneqartut, sanaartorfissagissaanerup naammassinerani aqqusiat ingerlanneqarnerinik aserfallatsaalineqarnerinillu tigusisussat akornanni annertuumik ataqatigiissarinissaq pisariaqartussaavoq. Tamanna pingaartumik siunnersuutigineqartutut kommunit suliffeqarfinnut pilersuinermit suliaqartunut ataasiakkaanut suliassanik isumaginninnissamik suliakkiisimatillugit atuutissaaq. Aammattaaq siunnersuummi § 10-mut nassuiaatit, kiisalu § 10, imm. 2-mut, pilersaarutit pillugit oqaloqatigiittarnermut tunngasumut tusarniaanermi akissuteqaatini oqaaseqaatit matuma siulianiittut takukkit.

Siunnersuummi kommunit nunaminertani sanaartorfissagissarneqarsimasuni pisinnaatitaaffinnik pigisaqartunut kommunip sanaartorfissagissaaneranut akiliisitsinissamut pisinnaatitaaffilerneqarput, tassani akiliutissap annertussusissaa sanaartorfissagissaaffiusumi kommunip tungaaniit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit tapiisoqarsimannginnissaa tunngavigineqassalluni.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik:

”Ataqatigiissaarinerup amigaataanerani ajornartorsiutaalersinnaasunut assersuutigineqarsinnaavoq, kommunip imeqarfiup eqqaani sanaartorfissagissaanissamik aalajangerera. Tamanna Nukissiorfinnut aningaasaqarnikkut sunniuteqartussaavoq, imermik issingersissuteqarfimmik nutaamik pisisariaqalertussaagamik, imaluunniit milluaat tamakkerlugu ungasinnerusumi imeqarfimmut nutaamut nuuttariaqalertussaallugu.”

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa § 10, imm. 1 naapertorlugu sanaartorfissagissaaneq kommunimit aallartinneqartoq kommunimut pilersaarummut naapertuuttussaasoq. Pilersaarusiornermut nunaminertanullu inatsit naapertorlugu kommunip najukkami pilersaarusiornermut oqartussaaffik tigummisarisussaavaa, aammalu kommunimi pilersaarut tunngavigalugu kommunip immikkoortortat kalluarneqartut sanaartorfissagissaanissap annertussusaanut pilersaarutit, inissiiffissaq annertusaanissallu sukkassusissaa pillugit oqaloqatigisussaavai, tassanilu ilaatigut aningaasaqarnikkut kingunerisassat isumaqatigisutigineqassapput. Siunnersuummi § 10-mut nassuiaatit, kiisalu § 10, imm. 2, pilersaarusiornermi oqaloqatigiittarnermut tunngasoq pillugu tusarniaanermi akissuteqaatit matuma siulianiittut takukkit.

Taamaattumik pissutsit pillugit tusarniaanermi akissuteqaatini allaaserineqartutut, illuatungeriinni arlaat imermut issingersissutinut pineqartunut akiliisussaannersoq pillugu aalajangiinissami, illuatungeriit akornanni isumaqatiginninniarnit apeqqutaassapput. Tassalu Nukissiorfiit aningaasartuutinut ”allatut ajornartumik” akiliisariaqalissasoq siumoortumik oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Qeqqata Kommunia:

”§ 10-miit § 13-imut kommunit suliffeqarfinnut pilersuineramik suliaqartunut isumaqatigiissuteqarenermikkut sanaartugassanik, nalinginnaasumik suliffeqarfinnit pilersuineramik suliaqartunit isumagineqartussanik suliaqarnissamut, tamatumalu kingorna sanaartukkanik suliffeqarfimmut tunniussinissamut tunngavissinneqarput. Kommunit tamatumunnga aningaasartuutaat sanaartorfissagissaaneranut akitsuutitut akilersinneqarsinnaassapput. Aalajangersakkat taakku atuutilernerisigut Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsimmi sanaartorfissagissaanissamut aningaasassanik immikkoortitsinngitsoornissaat ajornannginnerulissaaq, kommunit suliassat nammineerluni suliariinnarsinnaalertussaammagit, aammalu sanaartorfissagissaaneranut akitsuutit aqputigalugit innuttaasut akiliisiinnarsinnaallugit. Kisiannili tamanna matuma inernerissappagu, ilaatigut isumaqatigiissutaasimasoq saneqqunneqassaaq, ilaatigullu innuttaasut assigiinngitsumik pineqarnerinik kinguneqassalluni, innuttaasut ilaat sanaartorfissagissaaneranut akitsuut aqputigalugu imermik innaallagissamillu pilersuineranut akiliisartussanngussammata ilaallu akiliisartussaassanatik, tamatumani kommuni imaluunniit suliffeqarfik pilersuineramik suliaqartoq sanaartukkanut akiliisimannersoq apeqqutaalluni.”

Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq, siunnersuuteqarnermi sanaartorfissagissaaneranut isumaqatigiissummik saneqqussisoqalernissanik oqarneq kukkusuuusoq. Siunnersuummi

sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu nammagassat suliassallu agguarneqarnerat atuuttoq allanngortinneqanngilaq, taannalu malillugu sanaartorfissagissaaneq kommunit aamma suliffeqarfii imermik, kiassanermik innaallagissamillu pilersuineramik, aammalu nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermik suliaqartut, Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut akornanni suleqatigiinnikkut ingerlanneqartussaavoq. Tassani kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissutaasoq pineqarpoq, taamaattumillu inatsisiliornikkut isumaqatigiissut tunngavigalugu illuatungeriit pisussaaffilerneqarnissaat piviusorsioruussanngilaq. Aammattaaq § 10-mut nassuiaatit, kiisalu § 10, imm. 2, pilersaarusiordermi oqaloqatigiittarnermut tunngasoq pillugu tusarniaanermi akissuteqaatit matuma siulianiittut takukkit.

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Aalajangersakkani taakkunani kommunit namminersortullu smaartorfissaasiilinaasut aalajangersarneqarpoq, tassunga ilanngullugit aqquersuusiorderit - nalinginnaasumik pilersuisunit ataasiakkaanit isumagineqartartut pillugit - aamma sanaartortitsisunit sanaartorfissaaffissani nunaminertanik tunineqartut akileqquneqarsinnaasut (sanaartorfissaanerni nammineerluni akiliutit). Ataatsimut isigalugit aalajangersakkat suliassaqarfiusumi siusinnerusukkut periusaasimasunut assingupput. Taamatuttaaq pingaarnernik sanaartorfissaanerni sanaartorfissakkat immikkuualuttunillu sanaartorfissakkat agguataarneqartarnerat ileqquusimavoq. Immikkuualuttunik sanaartorfissaanerni aningaasartuutaasarsimasut sumiiffinni pineqartuni sanaartortitsisunut ataasiakkaanut agguataarneqartarput, massa pingaarnernik sanaartorfissaanerit kommunit imaluunniit Nukissiorfiit aqutigalugit Naalakkersuisunit aningaasaliiffiqineqartarlutik.

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnernik immikkuualuttunillu sanaartorfissaanerit immikkoortinneqarsimangillat taamaattumillu sanaartorfissaanernut - sionatigut pingaarnertut sanaartorfissaanernik taaneqartartut - aningaasartuutit qanoq amerlatigisut nammineerluni akiliutissatut akileqquneqassanersut kommunit namminneq aalajangersiinnaavaat periusiorfigalugillu. Qulaani taaneqareersutut kommunit namminersortullu aqquersuisinnaapput (aningaasaliisinnaallutillu), tamakku nalinginnaasumik pilersuisunit ataasiakkaanit isumagineqartaraluarput. Piviusumik tassa imaappoq sanaartortitsisut ataasiakkaat namminneerlutik akiliutaat pilersuisut, kommunit namminersortulluunniit namminneq suliarissaneraat aningaasaliiffiqissaneraalluunniit apeqqutaalissaasoq. Aqquersuutit suut Nukissiorfiit aqutigalugit Naalakkersuisunit aningaasalerneqassanersut aamma aqquersuutit suut sanaartortitsisut namminneq akiliutaannit aningaasaliiffiqineqassanersut pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqanngippat tamanna naammaginngitsumik atugassaqartitsinerusaaq.”

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa, nammagassat suliassallu agguarneqarnerat sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissuummi, kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat 1. januar 1998-imi sanaartorfissagissaanernik aqutsinerminni malissimasaanni aalajangersarneqarsimammata. Siunnersuuteqarnermi suleriaaseq taanna allanngortinneqanngilaq, aammalu sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissutip ukiut aqqaneq marluk sinnerlugit atuutereernerani atorneqarlualereersimassasoq ilimagineqarpoq.

Siunnersuummi § 12-imut:

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik:

”Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik maannakkorpiaq avatangiisinik illersuinissamut Inatsisartut inatsisissaat nutaaq pillugu tusarniaanermik ingerlataqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 19-imi kuuffeqarfiliornissamut aningaasaateqarfimmik pilersitsinissamut tunngavissaq allassimavoq. Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmiit kaammattuutigineqassaaq, paragraffi taanna sanaartorfissagissaanermut inatsisissatut siunnersuutissinnut ataqatigiissaarneqassasoq, tassani aamma kuuffeqarfiornermut akiliutissanik akiliisitsiniarnissamut inatsisitigut tunngavissiuisoqarmat.”

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup (NNPAN) aamma Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup (IAAN) akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq:

avatangiisinik illersuinissamut Inatsisartut inatsisaanni kuuffeqarfinnut imermullu igitassamut aningaasaateqarfimmik pilersitsinissamut tunngavissamik ilanngussisoqassasoq, tassungalu imermik igitassamik kuutsitsinermut akiliut ilanngunneqassaaq, aningaasaateqarfimmi pisortat kuuffeqarfiutaasa pingaarnerit/imermut igitassamut atortuisa ingerlanneqarnerannut, aserfallatsaalineqarnerinut, aningaasaleqqinnernut annertusarneqarnerinullu aningaasaliissutissat pisariaqartinneqartut pissarsiarineqarsinnaanissaat siunertarineqarmat, aamma

sanaartorfissagissaaneq il.il. Inatsisartut inatsisaanni kommunit maannamut sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartitsinissamut pisinnaatitaaffigisaat pillugu aalajangersaasoqassasoq, tassungalu ilaatigut pisortat kuuffeqarfiutaasa pingaarnerit sananeqarnissaat ilaatinneqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik:

”Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu inatsisissatut siunnersuutip sanngeequtai annerit tassaapput:

Kommunit ataasiakkaat ”agguaassinissamut kisitsisit pingaarnerit” assigiinngitsut, imaluunniit nalinginnaasunik akiligassat kommuninit ataasiakkaanit aalajangersarneqartut aqutugalugit sanaartorfissagissaanermut akiligassanik akiliisitsiniartartussaanerat. [...]

Sanaartorfissagissaanermut akiligassanik akiliisitsiniartarnermut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat KANUKOKA suleqatigalugu ”agguaassinissamut kisitsisinik pingaarnernik” assigiinnik aamma/imaluunniit ”akiligassanik nalinginnaasunik” suliaqarsinnaapput, tassanilu ajornartorsiutaalersinnaasut eqqarsaatigineqariissapput.”

§ 12, imm. 1-imumt nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: ”§§ 12-14-imi aalajangersakkani akinut politikki qanoq ittoq kommunini ataasiakkaani sumiiffinnut sanaartorfissagissarneqarsimasunut atuutsinneqassanersoq pillugu kommunit annertuumik sunniuteqarsinnaanissamut periarfissinneqarput. Inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissaq siunertaralugu, kommunip nunaminertanut inuussutissarsiorfiusunut piumasaqaatinik immikkut ittumik iluaqutaasinnaasunik neqerooruteqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Paarlattuanilli aamma oqaatigineqarpoq, kommunit ataatsimoorlutik – assersuutigalugu KANUKOKA-p akunnermiliutsinneqarneratigut – agguaassinissamut kisitsisinik pingaarnernik aamma/imaluunniit akiliutinik nalinginnaasunik assigiinnik nuna tamakkerlugu atuutsitsilersinnaanerat akornutissaqarnaviannngitsoq, tamatumani kapitalimi matumani agguaassinissamut kisitsisinik pingaarnernik

akiliutissanillu nalinginnaasunik aalajangersaasarnermut aalajangersakkat malinneqaannassallutik.”

Siunnersuummi § 12, imm. 4-6-imut:

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut immikkoortortaarfik:
”§ 12-imut nassuiaatini allassimavoq, aalajangersakkap imaani maannamut suliassaqarfimmi suleriaasiusimasunit annertuut inatsisinik tunngaveqartinneqalernissaat pineqartoq. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut immikkoortortaarfip paasinninnera malillugu, sanaartorfissagissaasarnermut akitsuutissanik naatsorsuisarnermi maannamut nalinginnaasunik kommunit sumiiffiup ilaani pineqartumi sanaartorfissagissaanermut pilersaarutini C-overslagit tunngavigalugit naatsorsuisarsimapput. Tassalu sumiiffiit ilaat ataasiakkaat immikkut tunngavigalugit sanaartorfissagissaanissamut akiliutissat aalajangersarneqartarsimapput. Kisiannili sumiiffiit ilaanni assigiinngitsunik atorneqartuni, tassalu sumiiffiit ilaanni illunut ilaqtariinnut ataatsinut inissianut, inissiarsuarut suliffeqarfimnullu atorneqartuni sanaartorfissagissaanermut akiligassat agguarniarneqarnissaat ajornakusoorpoq. Ajornartorsiummut tassunga aaqqiissutissat § 12, imm. 4-miit 6-imut siunnersuutigineqarpoq, nunaminertanik atuinerni assigiinngitsuni akiliutissanik nalinginnaasunik aalajangersaasoqassasoq. Taakku kommunimut tamarmiusumut, illoqarfimmut ataasiakkaanut imaluunniit illoqarfiit immikkoortuinut ataasiakkaanut atuuttussat aalajangersarneqassapput. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut immikkoortortaarfip paasinninnera malillugu kommunimut tamarmiusumut imaluunniit illoqarfimmut akitsuutininik nalinginnaasunik aalajangersaasarnissarpiaq nutaalierneruvoq, taannali naleqqulluartut isumaqarfiginarpoq. Kisiannili aalajangersakkami imm. 4-miit 6-imut naammattumik aalajangersaasoqarnersoq isumaliutigineqartariaqarpoq. Suliffeqarfimmut tunngasup qanoq nassuiarneqarnissaata toqqarneqarnissaa apeqqutaalluni, aalajangersakkamut assersuutigalugu pisortat sullissiviinut aalajangersakkanik ilanngussisisoqartariaqarpoq.”

Naalackersuisoqarfiup § 12, imm. 2-imut nassuiaatini una ilannguppaa: ”Nunaminertani sanaartorfissagissarneqarsimasuni atuinernut qanorluunniit iluseqartunut tamanut akiliummik nalinginnaasunik atuutsisisarnissamut maleruagassanik aalajangersaanissaq § 12, imm. 4 – 6-imi siunertarineqarsimannngilaq. Tassani atueriaaseq atugaanerpaaq – tassalu sanaartorneq – kisimi eqqarsaatigineqarpoq, taamaalillunilu pisartuni amerlasuuni akiliutip nalinginnaasup atorneqarnissaa periarfissinneqassaaq. Nunaminertanik sanaartorfissagissarneqarsimasunik sanaartornerup saniatigut allanut atuisoqartillugu, soorlu nunaminertat ilioraavittut atorneqartillugit, sanaartorfissagissaanermut akiliutaasinnaasoq agguaassinissamut kisitsisit ikiortigalugit naatsorsorneqassaaq, tak. imm. 3-mi aalajangersakkat.”

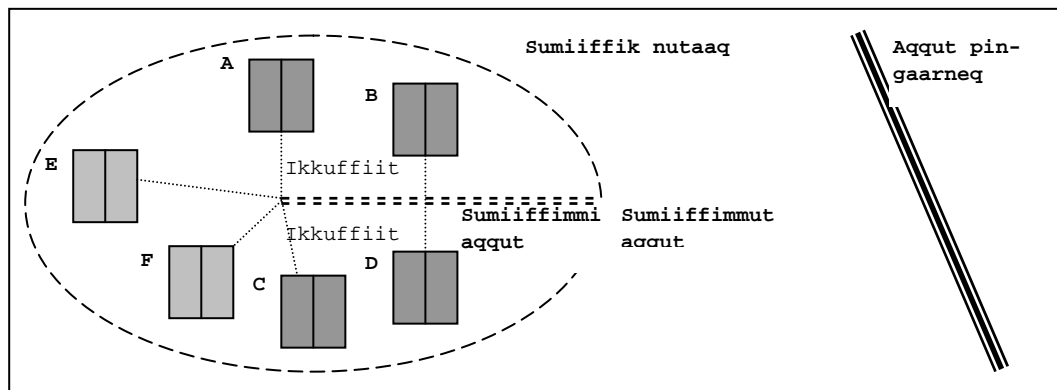
§ 12, imm. 6-imi ”inuussutissarsiornermi sanaartugaq” taarserneqarpoq imatut ”illut imm. 4-5-imi pineqartunut ilaasuunngitsut”.

§ 12, imm. 6-imut nassuiaatini ”inuussutissarsiornermi sanaartugaq” taarserneqarpoq imatut ”sanaartukkat inissianit allaanerusut” aammalu una ilanngunneqarpoq: ”Eksempler på andet byggeri end boliger er erhvervs- og institutionsbyggeri, f.eks. butikker, kontorer, industri- og lagerbygninger, hoteller og restauranter, idrætshaller, skoler, dag- og døgninstitutioner, kollegier, plejehjem, sygehuse osv. Ved fastsættelsen af standardbidrag

efter stk. 6 må kommunen naturligtvis forholde sig til, at omfanget af installationer kan variere betragteligt mellem forskellige kategorier af bygninger. En lagerbygning med få eller ingen vandinstallationer belaster næppe vandforsynings- og kloakledningsnettet i samme grad som eksempelvis en institutionsbygning med mange vandinstallationer og flere brugere.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik:

”Inatsisissatut siunnersuummi kommunit sanaartorfissagissaanernut atatillugu akiliisitsisarnissaasa saniatigut oqartussaasunik allanik taasaqartoqanngilaq. Tamanna pissutsinik equititsisinnaavoq, tassami kommunit aningaasartuutimik tamarmiusut pilertornerpaamik matussuserneqarnissaat soqutigisarisussaavaat. Qinnuteqartut sanaartorfissagissaanissamut pissutaasut akiliisinneqartarneqartarnissaat Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit taperserneqarpoq, kisiannili akiliutit assigiiartariaqarput, tamanna pinngippat sanaartorfissagissaanissamik qinnuteqartut kommunini soqutigisanit immikkut ittunit tatisimaneqalertussaammata. Ilusiliaq 1-imi assersuutit taaneqartut tamatuma inernerisinnaavaa.

Ilusiliaq 1: Inuit imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartarnerannut atatillugu sanaartorfissagissaanermut akiliut ikkuffimmut matussusiissanersoq, imaluunniit aqqutip pingaarnerup sananeqarnissaa aamma ilaatinneqarnerusoq, inatsisissatut siunnersuummi eqqarsaatigineqanngilaq. Assersuut: Sumiiffik sanaartorfissatut nutaajummat, illunik piginnittut A, B, C aamma D sanaartorfissagissaanissamik qinnuteqarput. Taakku ikkuffiinnarnut akiliissappat? Imaluunniit sumiiffimmut nutaamut aqqusersuut ilanngutissavaat? Imaluunniit aamma sumiiffiup tungaanut aqqusersuusersuisoqassappat taanna ilaassava? Illunik piginnittut E aamma F ukiup ataatsip marlulluunniit qaangiuttut takkuppet, taakkulu sanaartorfissagissaanissamik qinnuteqarput, taakkumi qanoq annertutigisumik akiliissappat?”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartitsisarnermut kuuffeqarfinnut ikkuffinnik pilersitsinermut aningaasartuutissat ilaatinneqanngitsut. Illuni ataasiakkaani kuuffeqarfinnut ikkuffiit pilersinneqarnerinut tunngatillugu siunnersuummi § 20, imm. 1-imi erseqqissumik allassimavoq, tamatumunnga aningaasartuutissat piginnittup akiligassarigai. Siunnersuummi erngup aqqutaanut ikkuffinnik pilersitsinissamut, imermik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut ilaasutut isigineqartariaqartumut aalajangersagaqanngilaq. § 20, imm. 1-imut nassuiaatit imatut ilaneqarput: ”Sanaartortissagissaanermut isumaqatigiissut malillugu erngup aqqutaanut ikkuffiit pilersinneqarnerinut aningaasartuutissat illunik ataasiakkaanik piginnittut akiligassaraat.”

Ilusiliaq ilitsersuusiatut asserssuusiaralugu § 12, imm. 7-imut nassuiaatini ilanngunneqarpoq som imatut oqaasertalerlugu: "Matuma kinguliani sumiiffimmi sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutit pilersaarusionermi pitsaasumi qanoq naatsorsorneqartarnersut asserssuusiorneqarput (paasiuminartuunissaa eqqarsaatigalugu assersuusiami imermut aqcutit kuuffeqarfiillu kisimik ilaatinneqarput). Ilusiliami sumiiffik takutinneqartoq (sanaartorfissat A-miit F-imut) kommunimut pilersaarut naapertorlugu illuliorfissatut aalajangersaaffiuvoq. Pilersaarutit pillugit kommunip Nukissiorfiillu oqaloqatigiinnerminni isumaqatigiissutigisimavaat, Nukissiorfiit aningaasaliinerisigut kommuni kuuffeqarfimmit kaaviaartumit pioreersumiit (kuuffeqarfik pingaarneq) sumiiffimmut pineqartumut kuuffeqarfimmik pingaarnermik sanassasoq. Sanaartorfigissaasarnermut isumaqatigiissut naapertorlugu kommuni ataatsimoorussamik tapiissutisiaminnit aningaasaliissutissanik, kuuffeqarfimmit pioreersumiit sumiiffimmut kuuffeqarfimmik pingaarnermik (sumiiffimmut erngup aqcutaa pingaarneq atuarlugu) sananissamut pisariaqartinneqartunik immikkoortitsisimavoq. Aamma kommuni aalajangersimavoq, sumiiffimmi erngup aqcutaanut pingaarnermut kuuffeqarfimmullu pingaarnermut aningaasaliissutissanik akiliigallarniarluni sananissamillu isumaginninniarluni. Sanaartorfinni A-miit F-imut illuliorfiit assigiimmata, Inatsisartut inatsisaanni matumani § 12, imm. 3 naapertorlugu kommunimut pilersaarummi sanaartorfissagissaanerup kommunimit suliarineqartup iluani akiliutissat assigiimmik aalajangersarneqarput. Tamatuma kingorna suliasap suliarineqarnissaanut neqeroort aalajangersimasumik akeqartinneqartoq tunngavigalugu akiliutissaq aalajangerneqartarpoq, aammalu § 14, imm. 1 naapertorlugu kommunimi malittarisassani aalajangerneqarpoq, nunaminertamik atuinnissamut akuersissutip tunniunneqarnerani akiliutissaq akilerneqassasoq.

Pilersaarusionermi pitsaannginnerusumi imatut pisoqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq: Kommunimut pilersaarut akuerisaq naapertorlugu sanaartorfiit A-miit D-mut kisimik illuliorfissatut atugassanngortinneqarsimapput. Sanaartorfissagissaaneq aammalu akiliummik akiliisitsiniarneq matuma siuliani pitsaasumik ingerlaviusumi nassuiarneqartutut ingerlanneqarput. Akiligassalli sanaartorfissanut sisamaannarnut agguarneqarput, matuma siuliani sanaartorfissanut arfinilinnut agguarneqarsimagaluarlutik, tamatumalu kingunerisaanik qaffasinnerupput. Ukiualuit qaangiuttut illoqarfiup immikkoortuani pineqartumi sanaartorfissanik sanaartorfigineqarsimannigitsunik pisariaqartitsisoqalerpoq. Sumiiffimmi A-miit D-mut sanaartorfigineqarsimasumi inissap sinnerata naliliiffiginerani kommuni aalajangerpoq, nunaminertami tulliusumi illunik amerlanerusunik sanasoqarsinnaasoq, sumiiffimmi imermut aqcutit kuuffeqarfiillu immikkut pisinnaasanik pisariaqartinneqartunik atuiffigineqarsinnaammata. Taamaattumik sumiiffimmi sanaartorfissat nutaat marluk, E aamma F, atugassiissutigineqassasut kommunimi pilersaarummut tapiliussami aalajangerneqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik kommunimi pilersaarummut tapiliussami aalajangerneqarpoq, sanaartorfinni A-miit F-imut sanaartorfiup iluani kommunip sanaartorfissagissarsimasaanut akiliutit amerlaqatigiissillugit agguarneqassasut. Tamatuma kingunerisaanik sanaartorfinni E-miit F-imut pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut akiliutissaat, sanaartorfinni A-miit D-mut illunik pigisaqartut utertitassaasa nalinginut annertussusilerneqassapput, aningaasartuutissat amerlanerusunut agguarneqartussanngormata.

Kiisalu matuma siuliani pilersaarusionermi pitsaasumi taaneqartutut, kisiannili sanaartorfissat A-miit F-imut sanatitsisumit ataatsimit suliffeqarfissuusumit inissiarsuarnik sanaartorfissatut ataatsimut aalajangiiffigineqarsimanissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissut aamma Inatsisartut inatsisaanni matumani §

11, imm. 1 naapertorlugu suliffissuup kommunimut aamma Nukissiorfinnut isumaqatigiissutigissavaa, taassuma nammineerluni sumiiffimmi sanaartorfissagissaanissaq aningaasalersussagaa suliarissallugulu. Tamatuma kingunerisaanik sanaartorfissagissaanissamut akiliutissamik aalajangiisoqassanngilaq, kisiannili sumiiffimmi kuuffeqarfik pingaarneq naammassippat ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu kommunip tigussagaa, tak. Inatsisartut inatsisaanni matumani § 11, imm. 3, aammalu sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu Nukissiorfit sumiiffimmi kuuffeqarfimmik pingaarnermik ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu tigussagaa isumaqatigiissutigineqassaaq.”

Siunnersuummi § 12, imm. 7-imut:

Kommune Kujalleq:

”Kommunip sanaartorfissagissaanermik tassanilu atortunik sanasinnaanissaa, ingerlatsisinnaanissaa aserfallatsaaliuisinnaanissaalu pingaaruteqarpoq. Tamatumunnga atatillugu kiffartuussinerup pisariitsumik sapinngisamillu akikitsumik ingerlanneqarsinnaanissaa, tamatumalu saniatigut sanaartukkanut, ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinerullu atuisut akiliisinneqarsinnaanissaat pingaaruteqarpoq. Taamaallaat nunaminertanik atugassiisarnermut atatillugu kommunip pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq sumiiffimmi sanaartorfissagissaanermi akiliuteqarnissamut pisussaaffilernissaanut periarfissaqarluarpoq. (§12). [Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq: *naalackersuisoqarfiup erseqqissaanera*] § 12, imm. 7-ip oqaaseqatigiiliornera allanngortinneqassaaq, taamaallilluni *sinnissanngilai* allanngortinneqassaaq, 20%-it sinnerlugit sinnissanngilai allanneqassalluni - taamaaliornikkut kommunip aningaasartuutissaannut matussutissat naammaginartuunissaat inissaqartinneqalissaaq, naatsorsuinermi tunngaviusut ukiut tallimat sinnerlugit pisoqaassuseqarmata.”

Qeqqata Kommunua:

”Sanaartorfissagissaanermi siornatigut sanaartorfissagissaasarnerit qaffasissusaannik qaangiiffiusinnaannginnerat pituttuineruvoq akuersaarneqarsinnaanngitsoq. Siullermik akit akissarsiallu ineriartornerat nalinginnaasooq pissutaalluni sanaartorfissagissaanermut akit qaffakkiartorput. Tullianik kommunit ukiorpassuit ingerlanerini sumiiffinni manissuni ”ajornanngitsuni” aningaasarpasuit atornagit sanaartorfissagissaasarsimasinnaapput. Tamatuma kingorna nunaminertani maniilattuni (amerlanertigut isikkivigissuusartuni, kisiannili sanaartorfissagissaanermut qaffasinnerungaatsiartunik aningaasartuuteqarfiusartuni) sanaartorfissagissaasoqartalerpat, akiusooq akiviusut tunngavigalugit aalajangerneqarsinnaassanngilaq. Kiisalu sanaartorfissagissaanermut akiusooq najugaqarfiit ataasiakkarlugit imaluunniit kommuni ataatsimut isigalugu aalajangerneqartassanersoq ersernerluppoq.”

Naalackersuisoqarfiup § 12, imm. 7-imut nassuiaatit erseqqissarpai, akinut iluarsiiisutit pillugit ilassuteqarluni, taamaallilluni aalajangersagaq tamakkiilluni imatut oqaasertalerneqarluni: Imm. 4-miit 6-imut akiliut nalinginnaasooq kommunimut pilersaarummi imaluunniit kommunip ileqqoreqqusaanni nalunaarutigineqarsimassaaq. Akiliutip nalinginnaasup aningaasartassaasa angissusilerneqarnissaat eqqarsaatigalugu sanaartorfissagissaanermut akiliut, kommunalbestyrelsip sumiiffinni assingusumik ilusilimmi sanaartorfissagissaanermut akiliutissatut nalinginnaasutut imm. 3 malillugu naatsorsorlugu aalajangersaanissaatut, sumiiffinni assingusuni kommunip ukiuni kingullerni pingasuni sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutit inaarutaasumik naatsorsorsimasaasa

agguaqatigiissinneqarnerinit annerutinnagu aammalu sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutitut tunngavissaq malillugu akinut iluarsiinertalerlugu aalajangerneqassalluni.”

§ 12, imm. 7-mut, uniffiup aappaanut nassuiaatini immikkoortoq aallarniutaasoq iluarsineqarpoq taarsiullugu imatut oqaasertalerneqarluni: ”Annertussuserititassaq taanna ukiuni kingullerni pingasuni kommunip sumiiffinni taamatut atorpeqartuni sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutai naatsorsorneqarsimasut inaarutaasut tunngavigalugit, aammalu sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutitut tunngavissat naapertorlugit akiviusumik iluarsiiqqineqarsimasinnaasut naapertorlugit aalajangerneqartarpoq. Naatsorsueqqissaartarfik ukiumut marloriarluni, tassalu januaarip aallaqqaataani aamma juulip aallaqqaataani sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutitut tunngavissanik saqqummiisarpoq.”

Siunnersuummi § 13, imm. 1-imut:

Kommune Kujalleq:

”Illassutaasumik sanaartorfissagissaanissamut aalajangersagaq (§ 13) oqaasertamigut pitsaarpasippoq, kisiannili aalajangersagaq nassuiaatitaalu sanaartorfissagissarneqareersimasumik nutarterisoqartillugu imaluunniit iluarsaassisoqartillugu, tamatumalu peqatigisaanik pisinnaatitaaffinnik pigisaqartunik allanik atassusiisoqassatillugu sulinerlut sakkussatut atorsinnaassagunik sakkukitsuararsuupput. [Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq] § 13-imi “sumiiffimmi nutaanik sanaartornermi” allangortinneqassasoq, allassimalerluni “sumiiffimmi illuni nutaani pioreersunilu”.

Naalackersuisoqarfiup siunnersuut malinngilaa. Sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu kommunit kuuffeqarfinnik pingaarnernik aqqusinernillu ingerlatsinissamut aserfallatsaaliuinissamullu ataatsimoorussamik tapiissutinik pissarsisarput. Aalajangersakkami (imaluunniit siunnersuummi tamarmiusumi) kuuffeqarfinnik pingaarnernik aqqusinernillu nutarterinissamut iluarsaassinissamullu atugassanngorlugit aserfallatsaaliuinerlut akiliisitsisarnissamut maleruagassanik atulersitsinissaq siunertarineqanngilaq. Taassuma saniatigut aalajangersagaq ujartorneqartumik imaqarpoq, tassalu illut pioreersut (pisinnaatitaaffimmik pigisaqartut pioreersut) sanaartorfissagissaanermut nutaamut (ilassutaasumut) attaveqaasernissaannut aalajangersakkat.

Siunnersuummi § 14, imm. 1-imut:

Qeqqata Kommunua:

”Nunaminertamik atugassiinerup kingorna sanaartorfissagissaanermut akiliutit iluarsineqarsinnaanera qaffaanissaq pineqarsimappat nalorninartoqarpoq. Innuttaasut nalorninartortaqtumik, sanaartornerlullu aallartereerlugu sanaartorfissagissaanermut akiliutit ilassutissaanik annertuumik akiligassinneqartussanngorlutik nunaminertamik tiguisarsinnaanngillat. Sanaartorneq aallartinnginnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassanik tamanik paasisaqarnissamut periarfissaqartariaqarput.”

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersarusiornermut immikkoortortaqtarfik:

”Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, § 14-imi aningaasartuutit inaarutaasumik naatsorsorneqareernerisa kingorna akiliutissanik iluarsisoqarsinnaanera eqqaaneqarmat. Iluarsisoqarsinnaaneranut apeqqut taannarpiaq inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini eqqaaneqanngilaq. Ukununnga tunngatillugu sukumiisumik erseqqissaateqarnissaaq naleqqunnersoq isumaliutigineqartariaqarpoq,

- 1) aningaasartuutiviusut akiliummit nalinginnaasumit amerlanerusimappata kommunip akiliisitseqinnissamut periarfissai, kisiannili aamma taamatuttaaq
- 2) sanaartorfissagissaaneq akiliummit nalinginnaasumit aalajangersakkamit akikinnerusoq paasinarsippat kommunip aningaasanik sinneruttunik utertitsinissamut pisussaaffeqarnera.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa § 14, imm. 1-imut nassuiaatini allassimasooq, kommunalbestyrelsen sanaartorfissagissaanermut akiliummik iluarsinerusinnaasumi atuuttussat piunasaqaatit aalajangersartussaagai. § 14, imm. 1-imut nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: ” B-overslagi tunngavigalugu akiliutissaaq naatsorsorneqarsimatillugu, suliap naammassereernerani iluarsiiisutissatut akiligassanik akiliisitsiniarnerup ajornakusoorsinnaanerata sillimaffiginiarlugu, tak. § 12, imm. 3-mut nassuiaatit, kommunip akiliisitsisarnermut piunasaqaatinik aalajangersaanermi assersuutigalugu aningaaserivitsigut qularnaveeqqusiinissaaq, imaluunniit aningaaserivimmi eqqartuussissuserisumiluunniit kontomut matoqqasumut qularnaveeqqusiisutissamik akiliinissaaq piunasarisinnaavaa. Taamatut pisoqartillugu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartut namminneerlutik kingusinnerusukkut – sanaartorfissagissaanermut naatsorsuutit inaarutaasumik suliarineqarneranni - assersuutigalugu sanaartorfissagissaanermi sulianut naatsorsuutigeriinngisanut aningaasartuuteqarnerup kingunerisaanik, naatsorsuinermi akiliutissap qaffatsinneqarsinnaanera akisussaaffigisarmassuk nalinginnaasuvoq. Sanatitsisuusartussat sanaartorfissagissaanermi akiliutissap naatsorsorneqarnerani immikkut akiligassinneqarnissaannut illersuinissaaq kommunip kissaatigiguniuk, tunngaviusumik akiliutissap naatsorsorneqarnissaanut tunngavissat inaarutaasumik ilisimaneqalernissaanut nunaminertanik atuinissamut akuersissummik tunniussinissani utaqqisittariaqarjaa. Tamatumunnga taarsiullugu – sanatitsisunngortussanut kiffartuussissutitut – naatsorsuutiginnngisamik aningaasartuuteqarsinnaanermut sanatitsisup sillimanissaa nammineerluni tiguniarlugu kommunip aalajangersinnaavaa.”

Siunnersuummi § 14, imm. 2-imut:

KANUKOKA:

”Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kuuffinnut 1. januar 1998 sioqqullugu sananeqarsimasunut ikkuffiliisut ikkuffiliinemut akitsuummik akiliteqassanngitsut. Tamanna innuttaasunik assigiinngisitsinermik kinguneqarsinnaasutut nalilerneqarpoq, aammalu allaffissornikkut pisarissersuutaasinnaalluni, kommunit kuuffinnik ingerlaavartumik taarsersuisamata.

KANUKOKA-p kommunit isumaqatigai aalajangersagaq taanna inatsisissatut siunnersuummiit peertariaqarmat.”

Kommune Kujalleq:

”§ 14-imi immikkoortoq ataasiinnaasuuppat pitsaassagaluarpooq.

Tulliata, tassalu imm. 2-p, oqaasertai nassuiaatitaalu sumiiffinni pisoqqani pitsanngorsaanissamut nalinginnaasumut atatillugu akerleriinnermik ajornakusoortitsinermillu toqqaannartumik kinguneqarsinnaasutut nipeqarput, tassanilu immaqana sanaartorfissagissaaneq

pitsaasuunngitsumik naammassineqassaaq, ajornerpaamik pisoqassappat pitsanngorsaanernik iluarsaassinernillu, nutaanik sananermi aningaasartuutit qaangerlugit akeqartunik kinguneqarsinnaasunik. Siunnersuutigineqarpoq § 14, imm. 2 peerneqassasoq.”

Qeqqata Kommunia:

”Kuuffeqarfinnut 1.1.1998 sioqqullugu sananeqarsimasunut atassusiinissamut akiliuteqartitsisoqartannginnissaa akuersarneqarsinnaanngilluinnarpoq. Tamanna pissappat BSU-mit taarsigassarsilluni illuliat sumiiffitoqqaanni kuuffeqarfiit annertusarneqarnissaannut isertitassatigut tunngavissat tamarmik peerneqartussaapput. tassanu sumiiffinni taakkunanerpiaq nunaannarmut kuutsitsisarneq ajornartorsiutaanerpaavoq. Kuuffeqarfiit pingaarnerit 1998 sioqqullugu sananeqarsimasut kommuninit tiguneqarsimapput, aammalu aserfallatsaaliuineranut nalunaarsuinernullu ingerlaavartunik aningaasartuuteqartarpugut, taamaattumillu aamma atassusiinermut akitsuutinik akiliisitsinissamut periarfissaqartariaqarpugut. (Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik inissiani pisoqaanerisuni aningaasaatitigut iluanaarutissanik qaffaasarpugut, naak inissiat taakku Naalagaaffiup sanaartugarisimagaluaat).”

Kommuneqarfik Sermersooq:

”Aalajangersagaq taanna sanaartorfigissaanermut tunngatillugu piffissamik killiliisuvoq, taamaattumik sanaartorfigissaanernut aamma pisortat kuuffeqarfinnut aqquersuutaannut 1998-imi januaarip ulluisa aallaqqaataa sioqqullugu suliarineqarsimasunut nammineerluni akiliisoqassanngilaq, tamanna. inatsisip matuma atuutilernissaa sioqqullugu akiliuteqarnissaq pillugu allatut aalajangiisoqarsimanngippat, kommunimut imaluunniit sumiiffimmut pilersaarutini akuerisaasuni nalunaarutigineqarsimanngippat. Nuup Kommunerisimasaani kommunip sanaartorfigissaanerni nammineerluni akiliutissanik akileqqusisarneq ileqqusimavoq aamma sanaartorfigissaanernut 1998-imi januaarip ulluisa aallaqqaataa siorna suliarineqartuni. Assersuutigalugu sumiiffioreersuni erngup aamma kuuffeqarfiit aqquersuutaannik kommune suliaqartarsimavoq aqquersuutinullu taakkununga tunngatillugu illuutilimmut nammineerluni akileqqusisoqartarsimalluni. Illuutilit aqquersuutinut tamakkununga attavilernissaminnut pisussaaffeqarsimanngillat taamaattumillu illut arlallit suli aqquersuutinut attavilerneqanngillat. Aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummik peerneqartariaqarpoq, taamaalilluni erngup aamma kuuffeqarfiit aqquersuutaannut attavilernissamut nammineerluni akiliutissanik akileqqusisoqartuaannassammat.”

Naalackersuisoqarfiup aalajangersagaq atuutsiinnarparaa. Kuuffeqarfiit pingaarnerit ingerlanneqarnissaannut aserfallatsaalineqarnissaannullu kommunit ataatsimoorussamik tapiissutit aqquutigalugit pissarsisarput. Taamaattumik § 14, imm. 2-mi aalajangersagaq § 12, imm. 3-mut aalajangersakkap, Naalagaaffiup aamma/imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat sanaartorfissagissaanermut tapiissutaasa kommunimi sanaartorfissagissaanermut akiliutip naatsorsorneqarneranni ilanngaatigineqartarnissaannut tunngasup kingunerisaanik pilersinneqarpoq. Allatut oqaatigalugu § 14, imm. 2-mi aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, kommunit sanaartorfissagissaanernut aningaasartuuteqarfigisimanngisannut kommunit akiliisitsisinnaanngitsut.

Kisiannili § 14, imm. 2-mi takuneqarsinnaasutut kommunit sanaartorfissagissaanernut 1. januar 1998 sioqqullugu suliarineqarsimasunut akiliisitsisinnaapput, tamanna pillugu kommunini sumiiffinnullu pilersaarutini imaluunniit kommunit malittarisassaanni, sanaartorfissagissaaneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip matuma

nalunaarutigineqarnissaa sioqqullugu atuutilersimasuni aalajangersaasoqarsimappat. Tamanna nalinginnaasumik sumiiffinni sanaartorfiusimasunut, 1. januar 1998 sioqqullugu sanaartorfissagissarneqarsimasunut imaluunniit ilassutaasumik sanaartorfissagissarneqarsimasunut atuutissaaq.

Aammattaaq aalajangersakkamut nassuiaatit, matuma siuliani allassimasut naapertorlugit iluarsanneqarsimasut takukkit.

§ 12, imm. 3-imut nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: "Sumiiffinni sanaartorfissagissaanermut Naalagaaffik imaluunniit Nunap Karsia kisimik aningaasaliisimappata, tamannalu pingaartumik illoqarfinni sanaartorfissagissaanernut 1. januar 1998 sioqqullugu suliarineqarsimasunut atuuppoq, kommuni sumiiffimmi ilassutaasumik sanaartorfissagissaasimangippat, naatsorsuisarnermut maleruagassat atuutilernerisa akiligassanik naatsorsuisoqarsinnaajunnaarnera kingunerissavaa."

Siunnersuummi § 15-imut:

GA:

"Naatsorsuutit sumut atorneqartussaannersut nassuiaatini nassuiaatigineqartariaqarpoq. Naatsorsuutit ilaatigut kommunit aningaasartuutiviusunit amerlanerusunik akiliisitsisannginnissaannut uppersaatit atorneqassasut GA-mit ilimagineqarpoq. Taamaalillunilu nunap karsianut nakkartussamik akiliisitsisoqarluni."

Naalackersuisoqarfiup § 15, imm. 1-imut nassuiaatini una ilannguppaa: "Aalajangersakkami siunertarineqarpoq, inuit tamat – matumani pingaartumik inuit ingerlatseqatigiiffiillu kommunip sanaartorfissagissaanernut akiliuteqarsimasut eqqarsaatigalugit – kommunip sanaartorfissagissaanermut akiliutissatut aalajangigaanut aningaasaqarnikkut tunngavigineqartunik paasisaqarsinnaanissaat, taamatullu kommunit Inatsisartut inatsisaanni matumani akiliutissamik annertussusiliisarnermut aalajangersakkanik malinnissimangersut qitiusumik oqartussaasut attuumassutillit pisariaqartinneqartumik misissuinissaat periarfissaqartinneqartussaavoq."

Siunnersuummi § 16, imm.3-imut:

Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik:

"Naalackersuisoqarfik maannakkorpiaq inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq. Erseqqissaatigineqassaarli § 16, imm. 3-p oqaasertaasa annikitsumik iluarsivigineqarnissaat isumaliutigineqartariaqarmat, tassanilu "-qarpat" "-qassappat" -mik taarserneqartariaqarpoq, pisussatut naatsorsuutigineqartumut taanna innersuussinerummat."

Naalackersuisoqarfiup § 16, imm. 3 iluarsivaa, tamatuma kingorna taanna imatut oqaasertaqalerluni: "Isumaqatigiissut pillugu isumaqatigiittoqarsinnaanngippat, taarsiissutissat pinngitsaaliisummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisarnermut ataatsimiititaliamit aalajangerneqassapput, aammattaaq tak. taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat."

Siunnersuummi § 18, imm.1-imut:

Kommune Kujalleq:

“[Illassut uunga: *naalackersuisoqarfiup erseqqissaanera*] §18-imi imm.1, pisussaaffillu, taassuma oqaasertaa imaalissaaq: Inuussutissarsiummik piginnittoq, illuut pisortat kuuffeqarfigisaanut inissineqarpat imaluunniit tassani inissisimappat, pisinnaatitaavoq pisussaallunilu illuutit kuuffeqarfii kuuffeqarfinnut pingaarnernut atassusissallugit.”

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik:

”Nunatsinni Nakorsaaneqarfik siunnersuummut annertunerusumik oqaaseqaatissaqanngilaq, maluginiarsimalluguli § 18-imi allassimammat, illu kuuffeqarfilimmi inissisimappat, innuttaasoq pisortat kuuffeqarfiutaannut atassusiinissamut pisinnaatitaaffeqartoq. Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit inatsimmi aamma kuuffeqarfilinni sanaartukkat nutaat atassusiinissamut pisussaaffilerneqarnissaat ilanngunneqassasoq kissaatigisinnaagaluarparput, tamatumani illuutit amerlanerusut pisortat kuuffeqarfiutaannut atassuserneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarluni.”

Naalackersuisoqarfiup siunnersuut malinngilaa. Avatangiisinut tunngasut, avatangiisinik illersuinissamut inatsimmut ilaasutut isigineqartariaqartut isumagineqarnissaat siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tak. siunnersuummi § 2-mut nassuiaatit. Avatangiisinik illersuinissamut Inatsisartut peqqussutaanni § 7, nr. 5 naapertorlugu, illut pioreersut siunissamilu sananeqartussat kuuffeqarfinnut atassuserneqartarnissaat pillugu maleruagassiornissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. § 18, imm. 1-imut nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: ”Illut – tassalu illut pioreersut siunissamiluunniit sananeqarumaartussat – pisortat kuuffeqarfiinut pingaarnernut atassusernissamut pisussaaffilerneqarnissaannik Inatsisartut inatsisissaanni aalajangersaasoqanngilaq. Tassani eqqumaffigeqquneqarpoq, kommunimut pilersaarummi illuliat nutaat pisortat kuuffeqarfiinut atassuserneqartarnissaat pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanissamut kommunalbestyrelsi periarfissinneqarmat.”

Siunnersuummi § 19, imm.1-imut:

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik:

”Matumunnga (kap. 6) imaluunniit § 19, imm. 1-imut nassuiaatinut immaqa ilanngunneqartariaqarpoq, kuuffeqarfinnut nutaamik atassusiisoqartillugu imaluunniit atassusiinermi pioreersumi kuuffeqarfinnut pingaarnernut imeq kuuttoq, erngup igitassap akui pissutigalugit imaluunniit erngup igitassap annertussusia pissutigalugu annertuumik allanngortinneqassappat, imermik igitassamik kuutsitsinissamut kommunip akuersissutaa allanngortinneqassasoq, imaluunniit Naalackersuisumit avatangiisinut oqartussaasumit akuersissummik nutaamik piniartoqartariaqassalluni.”

Naalackersuisoqarfiup § 19, imm. 1-imut nassuiaatini una ilannguppaa:

”Eqqumaffigeqquneqarpoq, erngup igitassap suussusianik annertussusianillu annertuumik allannguisoqarniartillugu, avatangiisinik illersuinissamut inatsisit malillugit avatangiisinut oqartussaasut akuersissutaannik piniarnissaq pisariaqalersinnaammat.”

Siunnersuummi § 19, imm.3-imut:

Qeqqata Kommunia:

”Kuuffeqarfinnut ikkuffik piginnittumik nutaamik atassusiisoqartillugu aatsaat kommunip kuuffeqarfittut pingaarnertut tigusinnaasariaqaraluarpaa. Kommuni itigartitsinissamut

periarfissaqartariaqarpoq, taamaangippammi ”piginnittup allap” atassusiinerani kuuffeqarfinnut ikkuffiit ingerlatsinikkut ajornartorsiorfiusut takisuut tigusissaannut pinngitsaalineqartalissaagut.”

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa § 19, imm. 2-mi aalajangersakkami allassimammat, kommuni kuuffeqarfinnut ikkuffinnut, kingusinnerusukku kuuffeqarfittut pingaarnertut atulertussanut piumasagaateqarsinnaasut. § 19, imm. 3-imut nassuiaatini una ilanngunneqarpoq: ”Aalajangersakkami § 19, imm. 2 naapertorlugu kuuffeqarfik kuuffeqarfittut pingaarnertut atorneqalersinnaaneranut kommuni piumasagaatinik aalajangersaasussaavoq. Kuuffeqarfik taamaattoq aatsaat kuuffeqarfittut pingaarnertut atorneqalersinnaavoq, kommunip kuuffeqarfimmik pineqartumik ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinemillu tigusinissani akuerippagu. Kommunip ingerlatsinerup tigusissaa akuerinngippagu, kommuni tamatumunnga kinaassusersiunngitsumik tunngavilersuuteqarsinnaassaaq”

Siunnersuummi § 20-imut:

SIK:

”SIKp kissaatigaa naalackersuisut kommuninut uparuaateqartassasut kuuffiit nutarterneqarnissaat pisariaqalersimappat. Kommunini ataasiakkaani takusarparput kuuffiit pisoqalinerat pissutigalugu naammaginartumik innuttaasunut sullissisoqarsinnaasannigitsaq, ilaatigut naafferartumik nutarterinerit malinnaaffigineqarsinnaajunnaartartut innuttaasut amerliartornerannut.”

Naalackersuisoqarfimmit inassuteqaat malinneqanngilaq. Siunnersuummi aalajangersakkanik, pisortat kuuffeqarfiutaannik aqquserninillu ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinemillu isumaginninnissaq eqqarsaatigalugu Naalackersuisut kommuninut immikkut uparuaasinnaanerannik pisinnaatitaaffiliisunik aalajangersaanissaq siunertarineqanngilaq. Illuatungeriit akornanni sanaartorfissagissaanissamik isumaqatigiissusiornermi, kommunit tunngaviusumik tamanut sullissinermut maleruagassat atuuttut naapertorlugit ingerlatsisarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Kommuni Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat naapertorlugit suliassaminik isumaginninnermini annertuumik sumiginnaappat, imaluunniit pisussaaffimminik sakkortuumik saneqqutsippat, Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu tamanna oqartussaasunut suliassanngortussaavoq, kommunini, siulersuisunut kommunini ingerlatsinermik isumaginnittussatut qinerneqarsimasunut nakkutilliinermik kinguneqartumik.

Siunnersuummi § 20, imm. 1-imut:

Kommune Kujalleq:

”Ataatsimut isigalugu kommunip kuuffinnik ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinemullu aningaasartuutunik atuisunut nuussisinnaanissaa pisariaqartinneqarpoq. Tamanna ilaatigut § 20-p allanngortinneratigut pisinnaavoq, taamaalillunilu kommuni kuuffinnik ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinemullu aningaasartuutunik pisariaqartinneqartunik atuisut akiliisinnerisigut pissarsisinnaalissaq. Kisiannili siunnersuummi §-imik, kommunip kuuffeqarfinnut pioreersunut aningaasartuutissaannut nassuiaaffiusumik ersittoqanngilaq. Aningaasartuutissat amerlangillat, pumpit saliiiviillu mikisut annikitsumik akiliiffiusussaammata, kisiannili ajornerpaamik pisoqassappat sanaartornermut aningaasartuutunik amerlasuunik atuiffiusumik kuuffeqarfiit taarserneqartussaapput, nuna mingutsinneqarsimasooq piiarneqartussaavoq

aammalu atortut ingerlasut iluarsaanneqartussaapput aamma/imaluunniit allanngortinneqartussaallutik. Taamaattumik pisariaqartillugu kommunit aningaasartuutiminnik tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit matussusiititsisinaanissaat anguniarlugu §-imik atorfissaqartitsisoqarluinnarpoq.”

Naalackersuisoqarfijup siunnersuut malinngilaa. Sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu sanaartorfissagissaanermi (kuuffeqarfiit pingaarnert aamma aqqusernit) aserfallatsaaliugassat kommuninit isumagineqartussat isumagineqarnissaannut, kommunit ataatsimoorussamik tapiiffigineqartarput. Siunnersuutip atuutilerneratigut sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu nammagassat suliaassallu agguarneqarnerat allannguuteqassanngilaq.

Kommune Kujalleq:

”Kommunip sanaartorneranut aamma/imaluunniit aserfallatsaaliuineranut aningaasartuutaanut matussutissanik illumik piginnittup, assersuutigalugu akilersuilluni akiliisinneqarneratigut, kuuffeqarfinnut ikkuffinnut aningaasartuutit kommunimut tunniunneqarsinnaasut, ilassutigineqassasoq siunnersuutigineqarpoq.”

Kommune Kujalleq:

”[Siunnersuutigineqarpoq: *naalackersuisoqarfiup erseqqissaanera*] imm. 4 nutaaq: “Kuuffeqarfinnut pingaarnernut ikkuffinnut aningaasartuutit kommunip akiligassarai. Ingerlatsineranut, aserfallatsaaliuineranut, allanngortiterineranut iluarsaassinermullu aningaasartuutit kommunip atuisunut, assersuutigalugu akilersuilluni akilerneqarsinnaasunik akiliisissinnaavai”.”

Naalackersuisoqarfiup siunnersuut malinngilaa. Tunngaviusumik kuuffeqarfinnut ikkuffiit sananeqarnerat, ingerlanneqarnerat aserfallatsaaliorneqarnerallu illunik ataasiakkaanik piginnittut isumagisassaraat, tak. sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut. Siunnersuuteqarnermi sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu kommunit suliaassaasa amerlineqarnissaat siunertarineqanngilaq.

Siunnersuummi § 21, imm. 1-imut:

Qeqqata Kommunia:

”Nunatsinni pisortat aqqusiniutaanni ungaloqanngitsuni aammalu nunamik nammineerluni piginnittussaataaannermik pisinnaatitaaffeqarfiunngitsuni pisuinnaat tamarnik angalasinnaanerannik kommunalbestyrelsip akuersisarnera piviusorsiorpa? Assakaasullit atorlugit angallattut kisimik imm. 1-imi pineqartariaqaralarput.”

Naalackersuisoqarfiup siunnersuut malinngilaa. Aalajangersakkamut nassuiaatit innersuussutigineqarput, taakkunanilu ilaatigut allassimavoq, isaarissat, soorlu kussernit ikaarlugit pisuinnarnut ikaartarfiit aamma/imaluunniit pisortat aqquserni sinerlugit aqqusersuutit sanaartorneqarnissaat aalajangersakkami siunertarineqartoq.

Siunnersuummi § 24, imm. 1-imut:

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmi Nuna tamakkerlugu pilersarusiornermut immikkoortortaarfik:

”Naatsorsuutigineqarpoq pilersaarusiornermut nunaminertanullu inatsimmi maleruagassaniluunniit taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartuni maleruagassiivigineqarsimasut, nunaminertanut peqqussummi maalaaruteqartarnermut aalajangersakkat naapertorlugit maalaarutigineqartassasut.”

Naalackersuisoqarfiup § 24, imm. 1-imut nassuiaatini una ilannguppaa:

”Erseqqissaatigineqassaaq, pissutsit, pilersaarusiornermut nunaminertanullu inatsimmi imaluunniit maleruagassani, taanna tunngavigalugu aalajangerneqarsimasuni maleruagassiuunneqartut pillugit maalaarutit, nalinginnaasumik pilersaarusiornermut nunaminertanullu inatsimmi maalaaruteqarnissamut aalajangersakkat tunngavigalugit tunniunneqartussaammata.”

Siunnersuummi § 24, imm. 6-imut:

SIK:

”SIK isumaqarpoq maalaaruteqarnissamut qaammatinik arfinilinnik killiliisimaneq sivikipallaartoq, ingammik Kalaallit Nunaata avannarpassinnerusortaani nunap qerisarnera Kujataanut sanilliullugu sivisunerusarmat. Taamaattumik qaammatinik arfinilinnik sivisunerusumik piffissaliisoqamissaa pisariaqarpoq, tassami amigaataasinnaasut imaluunniit kukkunerit aasap tulliani aatsaat takuneqarsinnaalertarmata imaluunniit malugineqarsinnaalertarnata. Assersuutigalugu Avannaani aqquserniat upemaakkut aputip aannerani ilanngullutik aattut takusaratsigit.”

Naalackersuisoqarfimmiit inassuteqaat malinneqanngilaq. § 24-mi aalajangersakkat inatsisit malillugit inissisimanermi maalaaruteqartarnermut tunngasuupput. Tassalu atortunut tunngasut, soorlu suliarineqartup pitsaassusaa, tusarniaanermi akissuteqaatini siunnerfigineqartoq Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi maalaaruteqarsinnaanermut aalajangersakkanut ilaangillat. Suliassanut nalinginnaasunut inatsisini maleruagassat naapertorlugit entreprenøri nalinginnaasumik sanatitsisumut pisussaaffimminut qularnaveeqquisiisussaavoq. Qularnaveeqquisiisut suliap tunniunneqarneraniit ukiut ataasiakkaarlugit nalikillineqartarpoq, aammalu tamanna sioqqullugu sanatitsisoq amigaatinik iluarsiinissamik piunasaqarsimatinnagu tunniussinermiit ukiut tallimat qaangiunnerini atorunnaartussaalluni.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-mut

Inatsisartut inatsisaanni siunertaasut pingaarnert ilagaat, kommunit nunaminertani sanaartorfigineqanngitsuni sumiiffinniluunniit sanaartorfigineqarsimasuni, kommunip innuttaasunut, taamatullu sullissivinnut suliffeqarfinnullu inuussutissarsiorfiusunut sullissinertut suliarisaani sanaartorfissagissaanermut akiliisitsinissamut periarfissinneqarnissaat. Aamma Inatsisartut inatsisaanni sumiiffimmi sanaartorfissagissaanermut akiliisitsisarnermut aalajangersakkat ataatsimoortut, kommunalbestyrelsi Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu, soorlu nunaminertami sanaartorfissagissarneqarsimasumi nunaminertamik atugassanngortitsinermi akiliisitsinissani aalaajangiuppagu atorneqarsinnaapput.

Aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut aalajangersagaq taamaallaat sumiiffinni ”kalluarneqarsimanngitsuni” nunagissaanerinnarmut tunngasuunngilaq, kisiannili aamma sumiiffinnut sanaartorfigineqarsimasunut sanaartorfissagissarneqarsimasunut (tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit) tunngasuulluni. Taamaattumik sumiiffiit ilaat kuuffilersorneqarsimanngitsut, aammalu pisortat imermut aqqusersuutaannut pingaarnernut attaviliinissamut periarfissaqartoqartinnagu sanaartukkat tankbiilit atorlugit imermik pilersorneqartut matumani naammattuugassaassapput. Sumiiffinni sanaartorfigineqarsimasuni kuuffilersuineq imermullu aqqusersuineq assersuutigalugu illoqarfiit pisoqartaanik isaterinermut atatillugu ingerlanneqarsinnaavoq.

§ 2-mut

Aamma Inatsisartut inatsisaanni pisortat kuuffeqarfiutaannik aqqusiniutaannillu sanaartornermut ingerlatsinermullu aalajangersakkanik aalajangersaanissaq siunertarineqarpoq. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni oqartussaasut il.il. sumiiffimmi kikkuunerat Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarpoq, taamatullu najukkani inuiaqatigiinni kuuffeqarfinnut aqqusinernullu oqartussaasut suliassaannut maleruagassiuussinissamut, aamma kuuffeqarfiit aqqusernillu pitsaassusissaannut malitassanik il.il. suliaqarnissaannut maleruagassiuussinissamut Naalakkersuisut tunngavissinneqarlutik.

Erseqqissaatigineqassaaq kuuffeqarfinnut oqartussaasut kikkuuneri pillugit Inatsisartut inatsaanni matumani siunertamut aalajangersakkami kuuffeqarfinnut oqartussaasut avatangiisit pillugit eqqarsaatigisassanik isumagisaqarnissaat siunertarineqanngimmat, taamaallaalli sanaartornermi teknikkimut tunngasut aamma teknikkikkut/aningaasaqarnikkut eqqarsaatigisassat kisiisa isumagisussaallugit. Eqqarsaatigisassat avatangiisinut tunngasut avatangiisunut inatsimmiipput, taakkulu kuuffiliornermi aamma soorunami isiginiarneqartussaapput.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Sumiiffimmi sanaartorfissagissaaneq tassaavoq, sumiiffimmik sanaartorfigissallugu piukkunnarsaaneq. Sanaartorfissagissaanermi sumiiffimmi pineqartumi attaveqaatit, inatsisitigut piunasaqaatit kiffartuussinerullu qaffasissusissaanut kissaatigisat apeqqutaallutik sumiiffimmiik sumiiffimmut allanngorarsinnaasut pisariaqartinneqartut periarfissiuunneqartarput.

Sanaartorfissagissaanermut ilaasunut assersuutitut taaneqarsinnaapput aqquusernit, pisuinnaat aqquuserni nunaminertallu sanaartorfigineqanngitsut, kuuffeqarfiit erngullu aqqutaat, kussernit siallup ernganut aputillu aanneranut kuuffissiat, innaallagissersuinnermut transformereqarfiit kabeleqarfiillu, nalunaarasuartaatinut kabelit il.il. Taakku ilaat inatsisitigut piunasaqaateqarfiupput, soorlu aqquusernit ikuallattoqartillugu qatserinnermut imermik pilersuineq, kiisalu allat, soorlu pisuinnaat aqquuserni, nunaminertat sanaartorfigineqanngitsut, nunamik manissaaneq il.il. kiffartuussinnermut tunnganerullutik. Taamatuttaaq sumiiffiit tamarmik sanaartorfinnut illunullu ukioq kaajallallugu imermik pilersuivilerneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami suliffeqarfiit innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuinnermik suliaqartut nassuiarneqarput, suliffeqarfinnut pilersuinnermik suliaqartunut taaneqartunut atatillugu sanaartorfissagissaasernerit kisimik Inatsisartut inatsisaanni sanaartorfissagissaaneq pillugu aalajangersakkani ataatsimoortuni pineqarmata, tak. §§ 9-11. Nalunaarasuartaateqarnermut kabelit TELE Greenland A/S-ip kisimi ikkussuusinnaammagit tamatumunnga pissutaavoq, tak. sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut.

Innaallagissamik imermillu pilersuinnermi suliassat tamangajammik Nukissiorfinnit isumagineqarpoq, kiisalu kissamik pilersuineq qitiusumik kiassaateqarfinnit imaluunniit innaallagissiorfinnit kiassaateqarfinnillu Nukissiorfinnit imaluunniit kommunip ikuallaaviinit qitiusumillu kiassaateqarfiinit isumagineqarsinnaalluni.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Kuuffeqarfiit matoqqasut, pingaartumik nunap iluanut qerinngitsumut assaanneqarsimasut aqqutigalugit, kisiannili sumiiffinni amerlasuuni nunap qaatigut sananeqarsimasut, innaallagissamullu kabelit atorlugit qerinaveersaaserneqarsimasut aqqutigalugit imeq igitassaq salinneqanngitsoq imaanut kuutsinneqartarpoq. Kuuffeqarfinni puilasuliat akuttoqatigiissillugit ikkussuunneqartarput, taakkunanilu imeq kuutsinneqartoq salinneqarsinnaavoq.

Kuuffilersuinnermi nalinginnaasumik assaasoqartarpoq, pisunilu immikkut ittuni taamaallaat pumperineq atorneqartarluni.

Imm. 2-mut

Kuuffeqarfiit taamaallaat imermut igitassamut atugassiaapput, aammattaaq tak. Inatsisartut inatsaanni § 17, taannalu malillugu imeq igitassaq nalinginnaasumik angerlarsimaffinneertarpoq, tassalu perusersartarfinnit imermik erroratorneqartartunit kiisalu suliffeqarfinnit inuussutissarsiutinik ingerlataqarfiusunit il.il. kuutsinneqartartuulluni.

Imermut igitassamut, Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartumut sialummit, aputip aanneranit kuunnillu imeq ilaatinneqanngillat. Sialuup aputillu aannerata ernga, soorlu illut qaliaannit, aqqusinernit unittarfinnillu kuuttoq kuuffeqarfikkut kuutsinneqarneq ajorpoq, kisiannili nunamut kussinernullu toqqaannartumik kuulluni imaanut ingerlaqqittarluni.

Imm. 3-mut

Kuuffeqarfinnik sanaartornermi, ingerlatsinermi aserfallatsaaliuinermilu akisussaaffiit agguarneqarnissaat pisinnaaniassammat, kuuffeqarfiit kuuffeqarfinnut pingaarnernut aamma kuuffeqarfinnut attaviliinernut immikkoortinneqarput.

Kuuffeqarfinnut pingaarnernut aamma kuuffeqarfinnut attaviliinernut agguasarnermi tunngavigineqartut, GTO-p kaajallaasitaa naaportorlugu 1970-ikkunnili tunngavigineqartarsimasut assigaat. Tassalu aalajangersakkami taaguutit suliassaqarfimmi ukiorpassuarni suleriaasiusimasumik ingerlatitseqqinnerupput.

Nr. 1-imut

Taaguut ”kuuffik pingaarneq” kuuffik illunit ikinnerpaamik marlunnit, tamarmik immikkut piginnittulinnit (ingerlatsivittut immikkoortunit) imermik igitassamik aqputigineqartillugu nalinginnaasumik taaguutaasarpoq. Tassalu ingerlatsinermi immikkoortortaq imminut ingerlattoq tassaasinnaavoq illup piginnittua, taannalu inuusinnaavoq, ingerlatseqatigiiffiusinnaavoq imaluunniit sullissiviusinnaavoq. Ingerlatsinermi immikkoortortaq aamma assersuutigalugu tassaasinnaavoq piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiat imaluunniit illuutillit peqatigiiffiat, imaluunniit tassaaginarsinnaalluni pisortat sullissivianni ingerlatseqatigiiffimmiluunniit namminersortumi immikkoortortaq taassumaluunniit ilaa.

Kuuffik, illunit arlalinnit piginnittumit ataatsimit, soorlu piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiannit pigineqartumit imermik igitassamik aqputigineqartooq taaguusiineq naaportorlugu aatsaat kuuffeqarfittut pingaarnertut taaguuserneqassaaq, illut inissiaqarfimmi ataatsimi inissisimangippata. Tamanna nalinginnaasumik illut immikkoortukkaarlugit, imaluunniit immikkoortunut pisortat aqqusiniutaanniit tamarmik immikkut atassuserneqarsimappata, pisortalluunniit aqqusiniutaani illugiissillugit inissinneqarsimappata atuutissaaq.

Nr. 2-mut

Illumiit erngup igitassap kuuffeqarfimmut pingaarnernut atassuserneqarnissaa kissaatigineqarpat, matumani kuuffeqarfimmik, kuuffeqarfimmut pingaarnernut toqqaannartumik nalinginnaasumik atassuserneqartumik sanasoqassaaq.

Taaguut” kuuffeqarfik atassuserneqartooq” kuuffik illumit ataatsimit imermik igitassamik aqputigineqartillugu nalinginnaasumik taaguutaavoq. Taaguulli tunngavigalugu illup illuni ingerlatsinermi immikkoortortamut ataatsimut, aammattaaq kuuffeqarfimmut pingaarnernut atassuserneqarsimasumut ilaannginnissaa piunasaqaataavoq.

Kuuffik aamma ”kuuffeqarfittut atassuserneqartutut” isigineqassaaq, kuuffik illunit arlalinnit ataatsimik piginnittoqartunit, illut sanaartukkanut ataatsinut ilaallutik soorlu piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffiannit pigineqarpat, imermik katersuiffiuppat. Tamatumani illut arlallit ataatsimik piginnittoqartut kuuffeqarfimmut pingaarnernut

aralinnik atassusiinnaanerat mattunneqartariaqanngilaq, naak illut sanaartukkanut ataatsimoortunut ilaagaluartut.

Pisuni arlalissuarni kuuffeqarfinnut pingaarnernut aamma kuuffeqarfinnut ikkuffinnut agguaanermi tunngaviusunut pisariitsumik pisartunut nassuiaatigineqartunit allaanerumik pisoqartassasoq tupinnanngilaq. Tassalu akuttunngitsumik illut arlallit ikkuffiit ataatsimoortut aqqutigalugit kuuffeqarfinnut pingaarnermut ataatsimut atassuserneqarsimasut naammattoorneqartassapput, naak illut assigiinngitsunik piginnittoqaraluartut aammalu illut tamatuma kingunerisaanik ingerlatsivittut immikkoortortamut ataatsimoortinneqarsimannikkaluartut, tak. tamanna pillugu nassuiaasiineq. Taamaattoqartillugu pissutsit taamaattut ”kuuffeqarfiit peqatigiiffiannik” – tassalu illunik piginnittut kattuffiannik – taaneqarsinnaasup kuuffeqarfinnut ikkuffiit ataatsimoortut, tunngaviusumik kuuffeqarfinnut pingaarnernut tunngavissanik naammassinniffiusut ingerlatarisinnaavaat. Tamatuma isumaa tassaaginnarpoq, ingerlatsiviup ataatsip iluani illut assigiinngitsunik piginnittoqartut arlaliusinnaanerat, aammalu illut taakku kuuffeqarfinnut ikkuffimmut ataatsimut atassuserneqarsimanermik saniatigut allatigut ataatsimoorfeqartariaqannginnerat.

Kuuffeqarfiup qanoq ilinerani pisortat kuuffeqarfiutaattut nalinginnaasumik taagorneqalersinnaaneranut, kommunip kuuffeqarfinnik pigineqartumik ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinermillu tiguisisimanissaa aalajangiisuusaaq.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaanni matumani taaguut ”pisortat aqqusiniutaat” amerlasuunik atuuffilittut paasineqassaaq, aammalu aqqusinernut taakkununga pisuinnarnut aqqusernit, aqqusinernut atasunngorlugit sananeqarsimasut ilaapput. Inatsisartut inatsisaanni taamaallaat taaguut ”aqqusernit” atorneqarpoq, tassani kommunimut pilersaarummi aqqusernit assersuutigalugu aqqusinernut pingaarnernut aamma aqqusinermut pingaannginnernut, illoqarfiup ilaani aqqusinernut illoqatigiillu akornanni aqqusinernut allanulluunniit immikkoortiterneqarsimanerat apeqqutaatinneqarani.

Aamma aqqusinernut nunaminertat biilinit pisuinnarnullu atugassiat, tamanillu tikinneqarsinnaasut ilaatinneqarput. Nunaminertat taamaattut tassaasinnaapput biilit unittarfii, nuisitsisarfiit umiarsualivinnilu nunaminertat, nunaminertat kikkunnit tamanit angallavigineqarnissamut akuerisaanerat apeqqutaatillugu.

Aqqusernit nunaminertallu pisortanit pigineqarlutik kommunimit aqunneqartut kisimik Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqarput. Tassalu biilit isaaffii biilillu unittarfii kiisalu najugaqarfinni aqqusernit, najugaqarfinni, suliffeqarfinni sanaartukkanilu aammalu taakku eqqaanni sanaartorneqartut inatsimmut ilaatinneqanngillat, naak nalinginnaasumik tamakku tamanit tikinneqarsinnaagaluartut.

Imm. 2-mut

Taaguut pisortat inuinnarnut aqqusiniutaat atorneqartillugu pineqartut tassaapput pisuinnarnut aqqusernit, pisortat biilinit aqqusiniutaannut atasunngorlugit sanaartorneqartut, kiisalu pisuinnarnut aqqusernit, pisortat aqqusiniutaannut atasunngortinnagit immikkut sananeqartut. Pisortat pisuinnarnut aqqusiniutaat pisuinnarnut atugassiaapput, taakkulu pisortat

aqqusiniutaannut ilaatinneqanngillat, pisuinnarnullu aqqusernit, taakkununnga ilanngullugit ikaartarfiusat majuartarfiillu, kommunip nunakkut sanasarpai.

Pisuinnaat aqquataannut ilaannikkut aamma ”ukiuunerani aqqutissat” sisoraatinik aqqutitut, qimussit ingerlaartarfiit aammali qamuterallannik angalanermi immikkut aqqutissiaasutut ilusillit naatsorsuunneqartarput.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Naalackersuisunit pisortat kuuffeqarfiutaannut pisortallu aqqusiniutaannut pingaarnertut oqartussaasuusut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Naalackersuisut kuuffeqarfinnut aqqusinernullu pingaarnertut oqartussaasutut ilaatigut maleruagassiornissaq isumagisaraat aamalu tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsip pissutsinut Inatsisartut inatsisaannut ilaatinneqartunut aalajangiineri pillugit apeqqutinut maalaaruteqartarfiullutik, tak. § 24.

Imm. 2-mut

Kommunimi killeqarfiit iluanni pisortat kuuffeqarfiutaannut kommunalbestyrelsi najukkami oqartussaaffimmik ingerlatsisuusoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami pisortat kuuffeqarfiutaanni nutaami kommunalbestyrelsip pilersaarusiornermut sanaartornermullu akisussaasuunera aalajangersarneqarpoq. Kiisalu pilersaarusiortarnermut inatsisit malillugit kommunip killeqarfiata iluani attaveqaatinik pilersaarusiornissamut kommunalbestyrelsi pisinnaatitaavoq pisussaaffeqarlunilu. Tamanna soorunami kommunimut pilersaarusiorneq eqqarsaatigalugu pissaaq.

Kiisalu kommunalbestyrelsip pisortat kuuffeqarfiutaannik ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinermillu isumaginnittusaaunera aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Taamaalluni kommunalbestyrelsi pisussaavoq, pisortat kuuffeqarfiutai naleqquttumik ingerlatsinermilu isumannaatsumik pitsaassuseqartissallugit. Piginnaatitsissutitut aalajangersakkami allassimavoq, tamatumunnga atatillugu kommunimi kuuffeqarfinni aserfallatsaaliugassat suliarineqarnissaannut, soorunami kommunalbestyrelsi nammineerluni tullerriaarisussaasoq

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsip kommunip killeqarfiisa iluanni pisortat aqqusiniutaanni najukkami oqartussaasuuneq ingerlatissagaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami pisortat aqqusiniutaanni nutaami kommunalbestyrelsip pilersaarusiornermut sanaartornermullu akisussaasuunera aalajangersarneqarpoq. Kiisalu pilersaarusiortarnermut inatsisit malillugit kommunip killeqarfiata iluani attaveqaatinik pilersaarusiornissamut kommunalbestyrelsi pisinnaatitaavoq pisussaaffeqarlunilu. Tamanna soorunami kommunimut pilersaarusiorneq eqqarsaatigalugu pissaaq.

Aamma aqquserniornermut atortut assigiinngitsunik angissusillit, soorlu isumannaallisaanermi atortutut assiaqusiussat, allagartat il.il. sananeqartarnerat ilaavoq. Taakkununnga aqqusinernut qaammaqqutit, Nukssiorfinnut

isumagisassanngortinneqarsimasut ilaatinneqanngillat, toqqaviit napparutitut ikkussivissat kommunip aqqusinernut atortut ilaattut suliarisarmagit.

Kiisalu kommunalbestyrelsip pisortat aqqusiniutaannik ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinermillu isumaginnettussaanaera aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelsi pisussaavoq, pisortat aqqusiniutaasa angallannermi pisariaqartinneqartumik pitsaassuseqartissallugit. Tassani aamma pisortat aqqusiniutaanni pisuinnarnullu aqqusinerni pisariaqartillugu siorarterisarneq aputaajaasernerlu pineqarput. Piginnaatitsissutitut aalajangersakkami allassimavoq, tamatumunnga atatillugu kommunimi aqqusinerni aserfallatsaaliugassat suliarineqarnissaannut, soorunami kommunalbestyrelsi nammineerluni tullerriaarisussaasoq

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami najukkami oqartussaaffiup ingerlanneqarneranut maleruagassiornissamut Naalakkersuisut periarfissinneqarnissaat aalajangersakkami siunertarineqarpoq, tak. imm. 2 – 3, taakkunungalu oqartussaasut sulinerat suliassaallu ilaapput. Taamaalilluni kommunalbestyrelsip kommunimi kuuffeqarfinnik aqqusinernillu aqutsinera, pilersaaruisornera, ingerlatsinera aserfallatsaaliuineralu kiisalu nakkutilliinera maleruagassiorneqarsinnaavoq.

§ 7-*imut*

Pisortat kuuffeqarfiutaannut aqqusiniutaannullu maleruagassanik pitsaassutsinillu aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Tassani kuuffeqarfinnik aqqusinernillu sanaartornermut teknikkimut peqqussutit inassuteqaatillu pineqarput. Teknikkimut peqqussutini inassuteqaatinilu taamaattuni aaqqiissutissat teknikkikkut/aningaasaqarnikkut illersorneqarsinnaasut misilerarneqarsimasullu atorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, aammalu nuna tamakkerlugu illoqarfinni nunaqarfinnilu kuuffiliornermi aqquserniornermilu pitsaassutsit assigiit anguneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Tassalu peqqussutini inassuteqaatinilu kuuffeqarfiit aqqusernillu ingerlaarfissaat, annertussuilerneqarnissaat, atortunik toqqaanissaq, isumannaallisaanissaq, pitsaassusissat il.il. pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq, taamatullu sanaartugassanut isumaqatigiissutitut tunngassutinnut allaffissornermilu teknikkimut aningaasaqarnermillu tunngasunut allanut inassuteqaateqartoqarsinnaalluni. Kiisalu peqqussutit inassuteqaatillu teknikkimut piumasaqaatinik, nalinginnaasumik kuuffeqarfinnut attaviliinermut aamma kuuffeqarfinnut pingaarnermut attaviliinermut piumasaqaatigineqartartunik imaqarsinnaapput.

Sanaartugassanut isumaqatigiissutitut inassuteqaatinut tunngatillugu neqerooruteqartarnermut inatsimmut aammalu sanaartornermik suliaqarnermut isumaqatigiissutitut atuuttunut (AP95) tunngatillugu maleruagassat eqqarsaatigineqarput, assersuutigalugu sanaartugassanut isumaqatigiissutinik aqutsineq sanatitsisullu inissisimaneq, pitsaassutsimik qulakkeerinissamut piumasaqaatit (neqerooruteqartitsinermi nakkutilliinissamut pilersaarutit) il.il. pillugit.

Maannakkorpiaq inassuteqaatit uku, siornatigut Namminersornerullutik Oqartussaasimasunit saqqummersinneqarsimasut pigineqarput:

- ~ Kalaallit Nunaanni kuuffeqarfiit. Sanaartornermut inassuteqaatit. 1983-imi septembarimi. Iluarsisaq, 1992-imi januaarimi.
- ~ Kalaallit Nunaanni aqqusernit. Pilersarusiornermut sanaartornermullu inassuteqaatit. 1987-imi oktobarimi. Iluarsisaq, 1992-imi februaarimi (iluarsaanneqarpoq).
- ~ Kalaallit Nunaanni nunaqarfinni aqqusineq. Sanaartornermut inassuteqaatit. 1984-imi juulimi.

Inassuteqaatit taakku Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu atorunnaarsinneqarnissamik taarserneqarnissamilluuniit tungaanut atuutiinnassapput.

Inassuteqaatit suliassaqarfiit ilaannut nutarterneqanngitsutut isigineqartariaqarput, taamaattumillu taakku tamanna eqqarsaatigalugu, inassuteqaatillu nutaat iluarsisat pigineqalernissaasa tungaanut naleqqussaasariaqarnerit eqqarsaatigalugit atorneqassapput.

§ 8-mut

Kuuffeqarfinnut aqqusinernullu qitiusumik nalunaarsuiffiit kuuffeqarfiit ingerlannissannut aserfallatsaalinissaannullu ataatsimoorussamik tapiissutissat pillugit KANUKOKA-p aamma Namminersorlutik Oqartussat isumaqatiginninniartoqarsinnaaneranut pisariaqartinneqarput. Aamma nalunaarsuiffiit kommunit kuuffinnik aqqusinernillu ingerlatsinissaq aserfallatsaaliuinissarlu, kiisalu pilersarusiornissaq alliliinissarlu eqqarsaatigalugit kommunit missingersuusiorterannut sakkussaatur pinngitsoorneqarsinnaanngitsutut isigineqarput.

Imm. 1-imut

Ukiorpasuarni suleriaaserisaq tunngavigalugu suliffeqarfiup imminut ingerlattup Asiap Naalakkersuisut sinnerlugit kuuffeqarfinnik aqqusinernillu ingerlatsisuuvoq, aammalu kuuffeqarfiit aqqusernillu uuttueriaaseq 1:2.000 atorlugu nunap assinginik takussutissianik immikkut ittunik suliaqartarluni.

Kuuffiit eqqarsaatigalugit takussutissiat ilaatigut kuuffiit angissusiinut, takissusiinut, pisinnaasaannut kuuffinnullu puilasulianut il.il. paasissutissanik imaqarput.

Aqqusernit eqqarsaatigalugit takussutissiat ilaatigut takissutsinut, silissutsinut nunaminertanullu, qajannaallisaatit suussusiinut il.il. paasissutissanik imaqarput.

Aalajangersakkami Asiaq suliassamik isumaginnissinnaanissamut inatsisitigut tunngavissalernerqarpoq.

Imm. 2-mut

Kommunit ingerlaavartumik nalunaaruteqartanngippata, Asiaq kuuffeqarfinnut aqqusinernullu nalunaarsuiffimmik qitiusumik nutarterinissamut periarfissaqanngilaq. Taamaattumik kommunit kuuffeqarfinni aqqusinernilu alliliinerit, allanguinerit, matusinerit allanngortitsinerillu angisuut pillugit Asiaq-mut ingerlaavartumik ilisimatitsisarnissaq pisussaaffigigaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tassani suliassaqarfik ukiorpasuarni aalajangersimasunik suliaqarfiusimasoq pineqarpoq, matumuunakkullu inatsisitigut tunngavissiuisoqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Asiaq-p suleriaasioreersut naapertorlugit sullissinerminut akiliisitsinissamik piumasaqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Tamanna assersuutigalugu akinik aalajangersimasunik aamma nalunaaquttap akunneranut akinut akigititassanullu allattuiffimmik, suliffeqarfiup suliarisaanik aalajangersaanikkut pisinnaavoq.

Imm. 4-mut

Nalunaarsukkat suliarisarnissaannut iluarsineqartarnissaannullu maleruagassiornissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Maleruagassat taakku piumasaqaatinut malittarisassanulluunniit, Asiaq-p kommunillu nalunaarsuiffinnik iluarsisarnermut, sumiiffimmi nakkutilliinermut, nalunaaruteqartarnermut il.il. atatillugu malitassaannut tunngasinnaapput.

Nalunaaruteqartarneq eqqarsaatigalugu assersuutigalugu ilusissanik aalajangersimasunik atuisarnissap piumasaqaatigineqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, taamaalilluni paasissutissat erngerlutik nunami sumiiffinnut paasissutissiisarfikkut NunaGIS-ikkut takutinneqarsinnaassallutik.

§ 9-mut

Imermut, kissamut kuuffeqarfinnullu aqqutit, kiisalu innaallagissamut nalunaarasuartaateqarnermullu attaviliinerit amerlanertigut aqquernit sinerlugit sanaartorneqartarput, aqquernit nunaminertartaannut assanneqartarlutik, imaluunniit imermut kiassarnermullu aqqutit innaallagissamut nalunaarasuartaatinullu aqquersuutitut ilanngullugit aqqusineq sinerlugu nunap qaatigoortinneqartarlutik. Aalajangersakkami, ilaatigut § 23-mi aalajangersakkamut atasumi, ilaatigut aqqusinernik assaanermi – nalinginnaasumik illuliorfiusimasuni ilassutaasumik sanaartorfissagissaanermut atatillugu – aqquersuutit kabelillu assanneqarsimasut ajoquserneqarnissaat pinngitsoorniarlugu, suliap aallartinnginnerani kommunip aqquernit pitsaassusaannik nalunaarsuinissamut periarfissinneqarnissaat siunertarineqarpoq. Aqquersuinerimut aqqusinermillu iluarsasseqqinnissamut pisariaqartinneqartumut aningaasartuutit nalinginnaasumik aqquersuutininik pigisaqartup akiligassarisarpari.

Aqqusinerni assaanermi akuersissuteqarnissamut atatillugu suliamik ingerlatsisussaq aqquernup nunaminertartaani pineqartumi aqquersuutininik assaassisoqarsimasinnaanera pillugu ilisimatinneqarsimanersoq kommunip najukkami aqqusinernut oqartussaasunut paasiniassavaa.

Iluarsaassassat kinguartinneqarsinnaanngitsut assersuutigalugu aqquersuutit tassangaannartumik kittoqarneqarnerisigut pisarput. Aqquersuuteqarfinni pioreersuni kinguartinneqarsinnaanngitsunik iluarsaassinissaq erngerluni aallartinneqarsinnaavoq, kisiannili tamanna sioqqullugu sapinngisamik aqqusinernut oqartussaasunit akuersissumik piniartoqassaaq. Nalinginnaasumik politiit sulineq pillugu kalerrinneqartartussaapput, pingaartumillu sulineq angallannerimut annertuumik akornutaatillugu tamanna atorineqartarluni.

§ 10-mut

§ 10-mi aalajangersakkt aqutigalugit ukiuni amerlasuuni suliassaqarfimmi suleriaasiusimasunit amerlasuut ingerlateqqinnissaanut kommunit pisinnaatinneqarput, tak. matuma kinguliani nassuiaatit.

Pilersaarusiortarnermut inatsisit naapertorlugit kommunalbestyrelsi najukkami pilersaarusiortarnermut oqartussaaffimmik isumaginnittuuvoq. Taamaattumik sanaartorfissagissaanissap annertussusissaanik, inissiffissaanik annertusaarnermilu tulleriarinissanik aalajangiinerit tunngaviumik – inatsisini allani qilersorsimaffiusussat ilanngullugit – kommuninit susassaqarfigineqartarput, aammalu kommunimut pilersaarusiortarnermi ingerlaavartumik iluarsineqartarlutik.

Pilersaarusiortarnermut inatsisini sanaartorfissagissaanissamut kommuninut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanut pisussaaffiliisoqanngilaq. Kisiannili kommunalbestyrelsi pisussaavoq, illoqarfiup killeqarfiata iluani nunaminertanik sumiiffimmut pilersaaruteqarfiusunik illoqarfimmi ineriartortitsineri pisariaqartitsinerimut naammattunik pissaqartuarnissaa qulakkiissallugu. Tamannattaq nunaqarfimmi pilersaarutini inittussusissamut atuuppoq.

Sanaartorfissagissaanissamik isumaqatigiissut naapertorlugu, nunamik nutaamik illuliorfissatut atuilerniarluni sanaartorfissagissaanissamut Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersueqataasinnaanerat pillugu isumaqatiginninniarneq kommunip ataatsip aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni kommunimut pilersaarut tunngavigalugu pilersaarusiortarnermut pillugu oqaloqatigiinneq tunngavigalugu pissaq.

Inatsisip allap atuunneratigut ilaanneeriarluni, aammalu pissutsit malillugit aqqusinernik aamma innaallagissamik, imermik kissamillu pilersuivinnik kiisalu kuuffeqarfimmi sanasoqartarpoq. Pisussat taakku sumiiffimmi pineqartumi sumiiffinnilu taakkununga attuumasuni sanaartugassat pilersaarusiortarnerimut – nalinginnaasumik Nukissiorfiit ingerlaavartumik tamatumalu kingorna isumaqatiginninniarfiginerisigut ataqatigiissaarinikkullu – ilanngunneqartarput, aqqusersuutit ilusiligaanerat annertussusiligaanerallu ataqatigiissutut annertuutut aalajangersarneqartussaasarmata.

Erseqqissaatigineqassaaq, illuatungeriit akisussaasut akornanni sanaartorfissagissaanissamik pitsaasumik ataqatigiissaarinissamut, illuatungeriit akornanni pilersaarutit pillugit oqaloqatigiinnissaq pisariaqartinneqartoq aqutissaammat pingaaruteqarnerpaaq. Tassalu kommunimi pilersaarut tunngavigalugu pilersaarutit pillugit oqaloqatigiinnerit sanaartorfissagissaanermi suleqataasut akornanni ataqatigiissaarinissap iluatsinnissaanut pingaaruteqarput.

Illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit sumiiffimmi aalajangersimasumi sanaartorfissagissaanissap pitsaassusissaanik pilersaarusiortarnermut allannguiffiusinnaasumik ingerlanneqartarpoq. Illuliornermut malittarisassat malillugit illut aqquserniamiit 40 meterit sinnerlugit ungasissusilimmi sananeqaqusaanngillat, kisiannili kommunalbestyrelsip sanaartugassanik pilersaarusiortarnermini aqutissamik pitsaanerusumik ilanngussisinnaapput, soorlu biilit unittarfiannik ataatsimoorussamik sananikkut.

Taamatuttaaq kiffartuussinissap pitsaassusissaattut kissaatigineqartut aallaavigalugit illoqarfiup ilaa imermik pilersuivilerlugu kuuffeqarfilerlugulu annertusarneqassanersoq

kommunalbestyrelsi aalajangersinnaavaa, kisiannili aamma paarlattuanik peqqinnissaqarfiup avatangiisinut inatsisit tunngavigalugit kuuffilersuisoqarsinnaanera piumasaqaatigisinnaavaa. Kiisalu Nukissiorfiit imermik pilersuineramik annertusititsinissaminut atassusiinerit aalajangersimasumik amerlassusillit piumasaqaatigisinnaavai, imaluunniit imermik isumalluutaasut killeqarnerat innersuussutigalugu allileeqqinnissamut akerliusinnaalluni.

Imm. 1-imut

Sumiiffiup sanaartorfigineqanngitsup sanaartornissamut imaluunniit kommunimut pilersaarut naapertorlugu allamut atuinissamut naleqqussarneqarnissaa siunertaralugu, sumiiffimmi sanaartorfissagissaanernernik, assigiinngitsunik annertussusilinnik kommunalbestyrelsi aallartitsisinnaavoq, tak. matuma siuliani nassuiaatit tamanut tunngasut.

Sanaartorfissagissaanerup aallartinneqartup annertussusissaanut amerlanertigut teknikkikkut/aningaasaqarnikkut misissuinerit inerneru, aamma aningaasaliissutissat pisariaqartinneqartut siunertamut immikkoortinneqarsinnaanersut apeqqutaasarpud.

Aamma sumiiffinni sanaartorfigineqarsimasuni kommunalbestyrelsi sanaartorfissagissaanermik aallartitsisinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu illoqarfiup pisoqartaani kuuffilersorneqarsimanngitsumi, aammalu erngup aqqutaanut pingaarnermut pisortamut pigineqartumut atassusiinissamut periarfissaqartoqannginnera pissutigalugu tankbiilit atorlugit imermik pilersorneqartumi isaterinermut atatillugu pisinnaavoq. Taamatut ilassutaasumik sanaartorfissagissaanermi nalinginnaasumik imermik pilersuinerimut aqqutinik kuuffeqarfinnullu sanaartortoqartarpoq.

Imm. 2-mut

KANUKOKA-P aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni sanaartorfissagissaanermi nammagassat suliassallu agguatarneqarnissaat pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu, sanaartorfissagissaanermi pilersaarutit ataatsimoortitat sanatitsisumit ataatsimit suliarineqartussaappud. Sanaartorfissagissaanermi pilersaarutit ataatsimoortitat tassaappud, aqqusiami ataatsimi ataatsikkut kuuffilersuineq, aqquserniorneq, innaallagissamik, imermik aamma/imaluunniit kissamik pilersuinerimut aqqusiorneq. Sanaartorfissagissaanermi tamakkiisumi sanatitsisup ataatsip atorineqartarnerani siunertaavoq, oqartussaasut pineqartut akornanni ukiuni arlalinni isumaqatigiissusiortarneq tunngavigalugu sanaartornermik pisariinnerusumik angusaqarnissaq.

Taamaattumik Nukissiorfiit tunngaviusumik pisussaappud, aqqusiornermi, suliffeqarfimmit nukissiamik pilersuisuusumit nalinginnaasumik akisussaaffigineqartartumi kommuni sanatitsisutut inissimatissallugu. Aalajangersakkami suliffeqarfimmut pilersuisuusumut, soorlu Nukissiorfinnut isumaqatigiissuteqareernerup kingorna innaallagissamik, imermik kissamillu pilersuinerimut aqqusersuutinik pilersaarusiornissamut suliqaarnissamullu kommunalbestyrelsi piginnaatinneqarpoq, taamaattorli illuatungeriit tamarmik immikkut suliassap aningaasalersorneqarnissaanut tamakkiisumut akiligassaminnik akiliissappud. Taamatut isumaqatigiissuteqarnerup kingunerisaanik suliffeqarfik pilersuisuusooq innaallagissamik, imermik kissamillu pilersuinerimut oqartussaasutut sanaartorfissagissaanermi ataatsimoortitami isumagisassaminnut pilersaarusiortarneq sanaartornerullu nalaani nakkutilliisuunertut inississappud.

Taamaattorli inissisimaffissanik agguaanermi killormoortumik inissinissaq illuatungeriit akunnerminni isumaqatigiissutigisinnaavaat, taamaalilluni Nukissiorfiit Namminersorlutik

Oqartussat sinerlugit sanatitsisunngorlutik, kiisalu kommuni kuuffeqarfinnut aqqusinernullu oqartussaasunngorluni, taamaalillunilu nakkutilliisuunertut inissilluni.

Kiisalu aalajangersagaq malillugu kuuffiliornermi, kommunip suliffeqarfimmut pilersuisuusumut atugassatut suliarisaani, tak. matuma siuliani nassuiaat, suliap naammassinerani suliffeqarfimmut pilersuisuusumut tunniunneqassapput. Tamatuma kingorna suliffeqarfiup pilersuisuusup kuuffeqarfimmik pineqartumik ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu isumagisarilissavaa.

§ 11-mut

§ 10-mi aalajangersakkat assigalugit, § 11-mi aalajangersakkat aamma inatsisitigut tunngavissanik, ukiorpassuarni suliassaqarfinni suleriaasiusimasut amerlanersaannik ingerlatitseqqinnerupput.

Imm. 1-imut

Sumiiffimmi sanaartorfissatut imaluunniit kommunimut pilersaarummi allanut atugassatut naatsorsuutigineqartumi inuit aamma/imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit nammineerlutik akilikkaminnik sumiiffimmi sanaartorfissagissaasoqarnissaa isumagisinnaavaat. Assersuutigalugu kommuni aamma/imaluunniit Nukissiorfiit aningaasaliinissamik tunngaveqartumik, imaluunniit teknikkeqarnermik/aningaasaqarnermik tunngaveqartumi sanaartorfissagissaanissaq taassumaluunniit ilaata suliarinissaa periarfissaqarfiginngippagu tamanna pisinnaavoq.

Inuit, sullissiviit ingerlatseqatigiiffiillu tassapput inuit aammalu pisussaaffeqarlutillu pisinnaatitaasut, sullissiviit pisortanit aamma namminersortunit pigineqartut, oqartussat, suliffeqarfiit pisortanit aamma namminersortunit pigineqartut il.il. Inuit pineqartut assersuutigalugu tassaasinnaapput sanatitsisut namminersortut imaluunniit piginneqatigiilluni inissiatillit peqatigiiffianni pilersinneqartumi, illuutillilluunniit peqatigiiffianni pilersinneqartumi inuit ataatsimoortut, kiisalu ingerlatseqatigiiffiit pineqartut tassaasinnaallutik suliffeqarfiit inuussutissarsiutinik ingerlataqartut namminersortunit imaluunniit pisortanit pigineqartut.

Inuit aamma/imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit pineqartut sumiiffimmi tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit atuisinnaatitaanissaat piumasaqaataavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq naapertorlugu aamma sumiiffinni sanaartorfioreersuni, tamakkiisumillu sanaartorfissagissarneqarsimanngitsuni inuit aamma/imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit nammineerlutik akilikkaminnik sumiiffimmi sanaartorfissagissaasoqarnissaa isumagisinnaavaat. Aamma imm. 1-imut nassuiaatini isummersuutigineqartunut allanut taanna atuuppoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 1 aamma imm. 2 naapertorlugu sanaartorfissagissaanermut piumasaqaatit taaneqarput. Kommunip aamma suliffeqarfiit pilersuisut kalluarneqartut akuersinerat aammalu tamatumunnga piumasaqaatit siumoortumik pissarsiarineqarsimassapput inissinneqarsimassallutillu, tassalu sanaartorfissagissaanermi suliassat aallartinnginnerini piareerneqarsimassallutik. Tamatumunnga atatillugu kommuni

suliffeqarfiillu kalluarneqartut suliat ingerlanneqarnerinik nakkutilliissapput, aammattaaq tak. § 10, imm. 2-mut, oqartussaasut pingaarnertut nakkutilliisuunissaannut tunngasumut nassuiaatit.

Aamma aalajangersakkami allassimavoq, sanaartorfissagissaanermi suliat naammassineqarnerini, sanaartorfissagissakkani immikkoortut ataasiakkaat kommunimut imaluunniit suliffeqarfimmut pilersuisuusumut tunniunneqassaasut. Tassani soorunami sanaartorfissagissaanermi, §§ 4-5-imi nassuiaatit inatsisillu attuumassuteqartut allat tunngavigalugit pisortani oqartussaasunit akisussaaffigineqarlutik tunniunneqartut kimik pineqarput.

§ 12-imut

§§ 12-imiit 14-imut sanaartorfissagissaanermut akiliisitsisarnissaq pillugu aalajangersakkani, ukiorpassuarni suliaasaqarfimmi suleriaasiusimasut inatsisinik tunngaveqalersinneqarnissaat pineqarpoq, tak. matuma kinguliani nassuiaatit.

Tassalu kommunit ukiut ingerlanerini najukkami sumiiffinni aqquserniornermut, imermut aqquserniornermut kuuffeqarfiliormullu sanaartorfissagissaanermut akiliisitsisarsimapput. Sanaartorfissagissaanermut akiliutit najukkami sumiiffimmi sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutiviusut, najukkami sumiiffinni pineqartuni nunaminertanut aamma/imaluunniit sanaartorfissanut atuisinnaatitaasut akornanni agguagassatut aalajangerneqartarput. Tunngaviusumik sanaartorfissagissaanermut akiliutissat sumiiffimmi nunaminertanik atugassiinernut piumasaqaatit akilersinneqartarsimavoq.

Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernissaata tungaanut sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartitsisarneq kommunit akitsuutinik akliisitsinissaannut piumasaqaatit nalinginnaasut (dansk) malillugit ingerlanneqartarsimavoq.

Kommunit sanaartorfissagissaasarnerat tunngaviusumik sullissineruvoq, innuttaasunut, suliffeqarfimmut sullissivinnullu, tamarmik immikkut sanaartorfissagissaanermi iluaquserneqartussanut sammitinneqartoq. Taamatut kiffartuussinermi kommuni akiliisitsissalluni pisinnaatitaavoq, akiliutissallu §§ 12-14-imi aalajangersakkat naapertorlugit sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutiviusut amerlaqatigissavaat.

§§ 12-14-imi aalajangersakkani akinut politikki qanoq ittoq kommunini ataasiakkaani sumiiffinnut sanaartorfissagissarneqarsimasunut atuutsinneqassanersoq pillugu kommunit annertuumik sunniuteqarsinnaanissamut periarfissinneqarput. Inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissaq siunertaralugu, kommunip nunaminertanut inuussutissarsiorfiusunut piumasaqaatinik immikkut ittumik iluaqutaasinnaasunik neqerooruteqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Paarlattuanilli aamma oqaatigineqarpoq, kommunit ataatsimoorlutik – assersuutigalugu KANUKOKA-p akunnermiliutsinneqarneratigut – agguassinissamut kisitsisinik pingaarnernik aamma/imaluunniit akiliutinik nalinginnaasunik assigiinnik nuna tamakkerlugu atuutsitsilersinnaanerat akornutissaqarnaviangitsoq, tamatumani kapitalimi matumani agguassinissamut kisitsisinik pingaarnernik akiliutissanillu nalinginnaasunik aalajangersaasarnermut aalajangersakkat malinneqaannassallutik.

Inaallagissamut, kissamut kiisalu nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut akiliutit innaallagissamik pilersuinnermut nalunaarasuartaatitigullu attaveqaqatigiinnermut inatsisini maleruagassiuunneqarput.

Imm. 1-imut

Nunaminertami sanaartorfissagissarneqarsimasumi nunaminertamik atugassiissuteqarluni nalunaaruteqarnermi sanaartorfissagissaanermut akiliisitsisoqassanersoq, kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa. Taamatut aalajangiineq kommunimut pilersaarummi, kommunilluunniit malittarisassaanni nalunaarutigineqassaaq.

Aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut kommunalbestyrelsip tunngaviusumik sumiiffimmi sanaartorfissagissaanermut akiliisitsisoqassanersoq nammineerluni aalajangertussavaa.

Kommunalbestyrelsip soorunami taamatut nammineerluni aalajangiisinaanani, nunaminertanut imaluunniit sanaartorfissanut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartut akornanni assigiinngisitsinikkut atornerlussanngilaa. Kommunimi imaluunniit sumiiffimmut pilersaarummi, kommunillu malittarisassaanni sanaartorfissagissaanermut akiliisitsisoqarnissaanut aalajangersaasoqarsimappat, aalajangersakkat sumiiffimmi nunaminertanik aamma/imaluunniit sanaartorfissanik atuisinnaatitaanermik angusaqarsimasunut tamanut atuutissaaq. Nammineerluni aalajangiisinaanermi kommunalbestyrelsip najukkami sumiiffimmi, sanaartorfissagissaanermik akiliuteqartitsinissamik aalajangiiffigineqarsimasumi atuisinnaatitaasunik ataasiakkaanik akiliisitsinngitsoorsinnaaneranik isumaqanngilaaq.

Imm. 2-mut

Sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartitsisoqassasoq kommunalbestyrelsimut aalajangerneqarpat, akiliutissaq agguaassinissamut najoqqutassaq atorlugu aalajangerneqarsinnaasoq, imaluunniit imm. 4-miit 7-imut maleruagassat sukumiisumik nassuiarneqartut malillugit nalinginnaasumik akiliisitsisoqartassasoq aalajangersakkami nassuiarneqarpoq.

Sumiiffiit ilaanni ataasiakkaani (sanaartorfinni) sanaartorfissagissarneqarsimasuni akiliutissap agguarnissaa kommunalbestyrelsip nammineerluni aalajangissavaa. Sanaartukkat assigiiaartut, soorlu illut uiguleriit sananeqarnerini, agguaassinissamut najoqqutassaq malillugu aalajangiisarneq nalinginnaasumik ajornakusoortinneqarneq ajorpoq. Najukkami sumiiffimmi ataatsimi illut assigiinngiiaartut, soorlu inissiat illulluunniit inuussutissarsiornermut atorneqartut akulerunneqarnerini, nalinginnaasumik kommunip tungaaniit sungiusartoqartariaqarpoq, agguaassinissamut tunngavissamik naapertuuttumik nassaarniarqarluni.

Matuma kinguliani sanaartorfinni sanaartorfissagissaanermut akiliutit agguarneqarnissaannut naatsorsukkanut assersuusiaq innersuussutigineqarpoq.

Assersuusiornermi sumiiffimmi najugaqarfissanut sanaartorfissagissaanermut missingersuusiaq B, 2007-imi septembarimi Ilulissani Avannarlermi sanaartorfissagissaanermut akiliinissamut malittarisassiarineqartoq tunngavigineqarpoq. Kiisalu suliffeqarfinnut inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut akiliutissap naatsorsorneqarnissaanut takussutissiaq saqqummiunneqarpoq.

Sanaartukkat suussusii	Sanaartorfissat amerlassusissaattut missiliorneqartut	Sanaartorfimmi ataatsimi inissiaqarfiit immikkoortut	Inissiaqarfiit amerlassusissaattut missiliorneqartut	Sanaartorfimmi ataatsimi sanaartorfissagissaanermut akitsuut
Illut ilaqutariinnut ataatsinut inissiat	100	1	100	242.234
Illut uigulukuttut/uiguleriit	82	1	82	242.234
Illut immikkoortut	31	4	124	968.936
Inissarsuit	29	3	87	726.702
Katillugit	242		393	

Suliffeqarfiit inuussutissarsiorfi usut	Sanaartorfissagissaa nermut aningaasartuutit	Sumiiffimmi inini quleriinni m2-t akuerineqartut annerpaaffissaat	Inini quleriinni m2-mut akitsuutit agguarnerat	Agguaanermi tunngaviusoq
Niuerfiit amerlasuukkaarisut / namminersorlutik inuussutissarsiorfi usut	Koruunit katillugit (X)	Inini quleriinni m2-t (Y)	Inini quleriinni m2-t katillugit (Z)	$(X/Y) \times Z =$ akitsuut

Suliffeqarfiit inuussutissarsiorfi usut	Nunaminertat inuussutissarsiorfi usut katillugit (Y)	Sanaartorfimmi ataatsimi sanaartorfissagissaanermut akitsuut
Suliffeqarfiit inuussutissarsiorfi usut anginerit	Y	Missingersuutit B-t / Y

Pos	Taaguut	Akia kr.	Akia katillugit kr.
1	Suliffeqarfiit il.il.		7.397.000
2	Ukiuunerani suliniutit immikkut ittut		0
11	Isaterineq	0	
12	Suliassat immikkut ittut	0	
10	Sanaartorfissagissaaneq		0
21	Illoqarfiit ilaanni aqqusernit	4.191.000	
22	Aqqusernit pingaannginnerit	23.898.000	
23	Sumiiffinni aqqusernit	8.026.000	
24	Biiit unittarfii	1.360.000	
25	Kaajallattarfii	240.000	
26	Pisuinnaat aqquserni	696.000	
20	Aqquserniorneq		38.411.000
41	Kuuffeqarfiit imaarsaaviillu	19.270.000	
42	Qerinaveersaatit innaallagiamoortut, kuuffiit	2.051.000	
43	Imeq	11.351.000	
44	Qerinaveersaatit innaallagiamoortut, imeq	2.107.000	
45	Kuuffeqarfittut sanaartukkat	779.000	
40	Kuuffiliornerit		35.558.000
51	Aqquserni qaammaqutit	0	
52	Innaallagissersuinerit	0	
53	Nalunaarasuartaaserinerit	0	
54	Suliassat immikkut ittut	0	
50	innaallagissersuinerit nalunaarasuartaaserinerillu		0
60	Atortut maskiinallit	0	
70	Saffiugassat	0	
91	Aningaasartuutit naatsorsuutigeriinngisat 12 %		81.366.000 9.763.920
90	Sanasunut aningaasartuutit katillugit kr.		91.129.920
	Aningaasartuutit, pilersarusiorneq sanaartukkanillu aqutsineq		4.068.000
	Aningaasartuutit, angalanermut aningaasartuutit, naqiterineq il.il.		0
	SANAARTORNERMI ANINGAASARTUUTIT		95.197.920

Missingersuutit B-t inissisiterinissaannut assersuut

Inissiaqarfimmi ataatsimi aningaasartuutit naatsorsorneqarnerat:

Missingersuutit B-t 95.198.000

Inissiaqarfiit 393

Inissiaqarfimmi ataatsimi akiusoq 242.234

Akiliutip nalinginnaasuunissaanik aaqqissuussineq suleriaasiusumut naleqqiullugu nutaajuvoq. Aaqqissuussinermi tassani sumiiffinni annertuuni sanaartorfissanik amerlasuunik sanaartorfissagissaasoqartillugu allaffissornikkut kommunimut oqilisaassisinnaaneq eqqarsaatigineqarpoq. Sanaartorfissagissaanermut akiliutip nalinginnaasup aalajangerneqarnerani aamma kommunimi sumiiffinni sanaartorfineqarsimanngitsuni sanaartorfissagissarneqarsimasumilu sanaartornissamik pilersaarusiortoq missingersuusiornissamut oqilisaanneqartussaavoq.

Nunaminertani sanaartorfissagissarneqarsimasuni atuinernut qanorluunniit iluseqartunut tamanut akiliummik nalinginnaasumik atuutsitsisarnissamut maleruagassanik aalajangersaanissaq § 12, imm. 4 – 6-imi siunertarineqarsimanngilaq. Tassani atueriaaseq atugaanerpaaq – tassalu sanaartorneq – kisimi eqqarsaatigineqarpoq, taamaalillunilu pisartuni amerlasuuni akiliutip nalinginnaasup atorneqarnissaa periarfissinneqassaaq. Nunaminertanik sanaartorfissagissarneqarsimasunik sanaartornerup saniatigut allanut atuisoqartillugu, soorlu nunaminertat ilioraavittut atorneqartillugit, sanaartorfissagissaanermut akiliutaasinnaasoq agguaassinissamut kisitsisit ikiortigalugit naatsorsorneqassaaq, tak. imm. 3-mi aalajangersakkat.

Imm. 3-mut

Agguaassinissamut tunngaviusumik atuilluni sanaartorfissagissaanermut akiliutip naatsorsorneqartarnerani tunngaviusut kommunip sanaartorfissagissaanermik maannamut akiliuteqartitsisarnerani suleriaatsit assigaat.

Kisitsisit sanaartorfissagissaanermut akiliutip naatsorsorneqarneranut tunngaviliunneqartut annerpaamik aningaasartuutiviusut, kommunip sumiiffimmi pineqartumi agguaassinissamut tunngaviusunik atuiffiusumi sanaartorfissagissaanermut akilersimasaasa amerlaqatigissagai aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Sanaartorfissagissaanermut toqqaannartumik aningaasartuutigineqartut kisimik kisitsisinik taakkuninnga naatsorsuineranut tunngavigineqarsinnaasut erseqqissarneqarpoq, taamatullu aningaasartuutit, kommunip sanaartorfissagissaanermut akilersimasai kisimik akiliutissap naatsorsorneqarneranut tunngavigineqarsinnaasut erseqqissarneqarluni.

Kommuni suliffeqarfimmut pilersuisuusumut ataatsimut amerlanerusunulluunniit isumaqatigiissuteqareerluni, suliffeqarfik pilersuisuusoq (-suusut) sinnerlugu sanatitsisutut inissisimanermik isumaginnittuutillugu kommunip aningaasartuutigisimasaminut utertitai akiliutissamut ilanngunneqassanngillat. Tamannattaq sanaartorfissagissaanermut aalajangersimasumut Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutaasimasinnaasunut atuuppoq.

Sumiiffinni sanaartorfissagissaanermut Naalagaaffik imaluunniit Nunap Karsia kisimik aningaasaliisimappata, tamannalu pingaartumik illoqarfinni sanaartorfissagissaanernut 1. januar 1998 sioqqullugu suliarineqarsimasunut atuuppoq, kommuni sumiiffimmi ilassutaasumik sanaartorfissagissaasimanngippat, naatsorsuisarnermut maleruagassat atuutilernerisa akiligassanik naatsorsuisoqarsinnaajunnaarnera kingunerissavaa.

Sanaartorfissagissaanermi immikkoortut, akiliummut ilaatinneqartussat nalinginnaasumik tassaasarpur kuuffeqarfiit atassusikkat aqqusernillu (soorlu nunaminertat sanaartorfineqanngitsut aamma pisuinnarnut aqqusernit il.il.), kiisalu imermik

pilersuinnermut aqqusersuutit, tassani Nukissiorfinnut aningaasaliissutit aqutigalugit Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersuinissaat anguneqarsimangippat.

Kiisalu sanaartorfissagissaanernut aalajangersimasunut aningaasartuutitut sanaartornermut aningaasartuuterpiaasut saniatigut aamma allaffissornermut aningaasartuutit ilaatinneqartussaammata erseqqissaatigineqarpoq, taakkunungalu pilersaarutit neqerooruteqartitsinermullu najoqqutassat naqiterneqarnerinut, pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermut, pilersaarusionermut, pilersaarutitik malinnaanermut, neqerooruteqartitsinermut, sanaartornermik aqutsinermut nakkutilliinermullu aningaasartuutit ilaatinneqarput.

Sumiiffimmi sanaartorfissat sanaartorfineqarsimangitsutut allagarsiissutigineqarnerisa nalaanni sanaartorfissagissaaneq aallartinneqarsimangippat, aammalu suliasap suliarineqarnissaanut isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat, aningaasat katinneri akiliutissap naatsorsorneqarneranut tunngavigineqartussat naapertuuttumik missingersuusionerup (missingersuutit B-nik taaneqartartut) naatsorsuiffineqarnerata inerneranit aalajangerneqartariaqassapput. Tamatuma kingorna aningaasartuutiviusut naatsorsorneqareerpata, akiliutip iluarsineqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Matuma siuliani missingersuutitut B-nut assersuusiat innersuusutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Illuni ilaqtariinnut ataatsinut inissiani, illuni affarleriinni, illuni uiguleriinni/uigulukuttuni assigisaannilu inissianut ataatsimoortunut sanaartorfissagissaanermut akiliutissamik nalinginnaasumik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Akiliutissaq nalinginnaasoq najukkami sumiiffimmut aalajangersimasumut taamaallaat atuuttussanngortinneqassanersoq, imaluunniit illoqarfimmi sumiiffinnut arlalinnut siammartinneqassanersoq, imaluunniit illoqarfimmut tamarmiusumut kommunimulluunniit tamarmiusumut assigiissinneqassanersoq kommunip aalajangersinnaagaa allassimavoq. Nunaqarfinni inissiani immikkoortuni aamma akiliummik nalinginnaasumik ataatsimoortumik atuuttussanngortitsisoqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

Inissiaruarni inissianut sanaartorfissagissaanermut akiliutissaq nalinginnaasoq inissianut ataasiakkaanut atuuttussanngorlugu aalajangersarneqarsinnaavoq. Akiliutissaq nalinginnaasoq najukkami sumiiffimmut aalajangersimasumut taamaallaat atuuttussanngortinneqassanersoq, imaluunniit illoqarfimmi sumiiffinnut arlalinnut siammartinneqassanersoq, imaluunniit illoqarfimmut tamarmiusumut kommunimulluunniit tamarmiusumut assigiissinneqassanersoq kommunip aalajangersinnaagaa allassimavoq.

Imm. 6-imut

Illulianut inissiaangitsunut illup angissusiani kvadratmeterimut sanaartorfissagissaanermut akiliutissamik nalinginnaasumik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Akiliutissaq nalinginnaasoq najukkami sumiiffimmut aalajangersimasumut taamaallaat atuuttussanngortinneqassanersoq, imaluunniit illoqarfimmi sumiiffinnut arlalinnut siammartinneqassanersoq, imaluunniit illoqarfimmut tamarmiusumut kommunimulluunniit tamarmiusumut assigiissinneqassanersoq kommunip aalajangersinnaagaa allassimavoq.

Inissiat saniatigut allanik sanaartornermut assersuutit tassaapput illut inuussutissarsiutinik ingerlataqarfiusut sullissiviillu, soorlu pisiniarfiit, allaffiit, suliffissuit toqqorsiviillu illutaat,

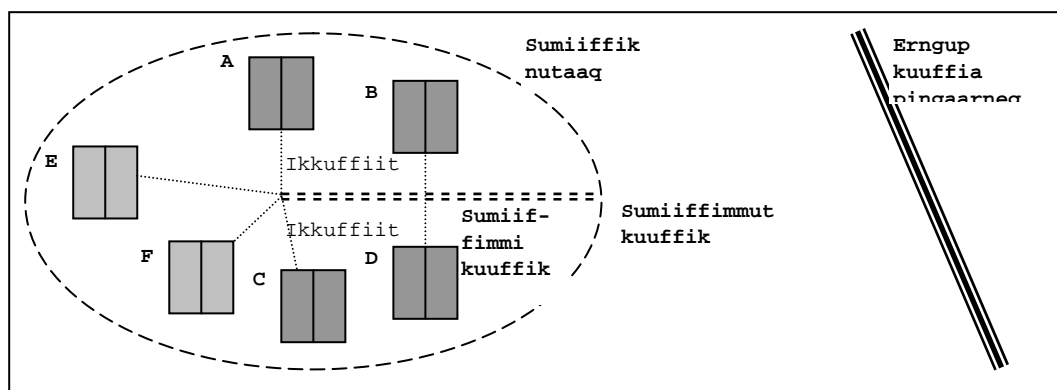
akunnittarfiit neriniartarfiillu, timersortarfiit, atuarfiit, ulluunerani aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit, ilinniartut inaat, illut paaqqutarinnittarfiit, napparsimmaviit il.il. Imm. 6 naapertorlugu akiliutip nalinginnaasup aalajangersarneqarnerani, illut assigiinngitsut akornanni atortulersuutit amerlassutsimikkut allanngorarsinnaammata, kommunip soorunami eqqarsaatigisariaqarpaa. Illu toqqorsivik imermut ikittuinnarnik atortulersuutilik imaluunniit soqanngitsoq assersuutigalugu paaqqinnittarfimmut imermut amerlasuunik atortulersuutilimmut amerlanerusunillu atuisulimmut sanilliulluni imermik pilersuineranut aqputinut kuuffeqarfinnullu artukkiisussaangilaq.

Imm. 7-imut

Imm. 4-miit 6-imut naapertorlugit akiliutissamut nalinginnaasumut tunngatillugu, akiliutissaq nalinginnaasooq sanaartorfissagissaanermut akiliutip kommunimi sumiiffinni assingusuni sanaartorfissagissaanerup assinganik nalinginnaasumik akilerneqartartumit annertunerusunngorlugu aalajangerneqassanngilaq. Annertussuserititassaq taanna ukiuni kingullerni pingasuni kommunip sumiiffinni taamatut atorneqartuni sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutai naatsorsorneqarsimasut inaarutaasut tunngavigalugit, aammalu sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutinut tunngavissat naapertorlugit akiviusumik iluarsiiqqineqarsimasinnaasut naapertorlugit aalajangerneqartarpoq.

Naatsorsueqqissaartarfik ukiumut marloriarluni, tassalu januaarip aallaqqaataani aamma juulip aallaqqaataani sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutinut tunngavissanik saqqummiisarpoq.

Matuma kinguliani sumiiffimmi sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutit pilersaarusiornermi pitsaasumi qanoq naatsorsorneqartarnersut assersuusiorneqarput (paasiuminartuunissaa eqqarsaatigalugu assersuusiami imermut aqputit kuuffeqarfiillu kisimik ilaatinneqarput).

Ilusiliami sumiiffik takutinneqartoq (sanaartorfissat A-miit F-imut) kommunimut pilersaarut naapertorlugu illuliorfissatut aalajangersaaffiuvoq. Pilersaarutit pillugit kommunip Nukissiorfiillu oqaloqatigiinnerminni isumaqatigiissutigisimavaat, Nukissiorfiit aningaasaliinerisigut kommuni kuuffeqarfimmit kaaviiartumit pioreersumiit (kuuffeqarfik pingaarneq) sumiiffimmut pineqartumut kuuffeqarfimmik pingaarnermik sanassasoq. Sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu kommuni ataatsimoorussamik tapiissutisiaminnit aningaasaliissutissanik, kuuffeqarfimmit pioreersumiit sumiiffimmut kuuffeqarfimmik pingaarnermik (sumiiffimmut erngup aqputaa pingaarneq atuarlugu) sananissamut pisariaqartinneqartunik immikkoortitsisimavoq. Aamma kommuni

aalajangersimavoq, sumiiffimmi erngup aqputaanut pingaarnermut kuuffeqarfimmullu pingaarnermut aningaasaliissutissanik akiliigallarniarluni sananissamillu isumaginninniarluni. Sanaartorfinni A-miit F-imut illuliorfiit assigiimmata, Inatsisartut inatsisaanni matumani § 12, imm. 3 naapertorlugu kommunimut pilersaarummi sanaartorfissagissaanerup kommunimit suliarineqartup iluani akiliutissat assigiimmik aalajangersarneqarput. Tamatuma kingorna suliaasap suliarineqarnissaanut neqeroorut aalajangersimasumik akeqartinneqartoq tunngavigalugu akiliutissaq aalajangerneqartarpoq, aammalu § 14, imm. 1 naapertorlugu kommunimi malittarisassani aalajangerneqarpoq, nunaminertamik atuinissamut akuersissutip tunniunneqarnerani akiliutissaq akilerneqassasoq.

Pilersaarusionermi pitsaannginnerusumi imatut pisoqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq: Kommunimut pilersaarut akuerisaq naapertorlugu sanaartorfiit A-miit D-mut kisimik illuliorfissatut atugassanngortinneqarsimapput. Sanaartorfissagissaaneq aammalu akiliummik akiliisitsiniarneq matuma siuliani pitsaasumik ingerlaviusumi nassuiarneqartutut ingerlanneqarput. Akiligassalli sanaartorfissanut sisamaannarnut agguarneqarput, matuma siuliani sanaartorfissanut arfinilinnut agguarneqarsimagaluarlutik, tamatumalu kingunerisaanik qaffasinnerupput. Ukiualuit qaangiuttut illoqarfiup immikkoortuani pineqartumi sanaartorfissanik sanaartorfigineqarsimanngitsunik pisariaqartitsisoqalerpoq. Sumiiffimmi A-miit D-mut sanaartorfigineqarsimasumi inissap sinnerata naliliiffignerani kommuni aalajangerpoq, nunaminertami tulliusumi illunik amerlanerusunik sanasoqarsinnaasoq, sumiiffimmi imermut aqputit kuuffeqarfiillu immikkut pisinnaasanik pisariaqartinneqartunik atuiffigineqarsinnaammata. Taamaattumik sumiiffimmi sanaartorfissat nutaat marluk, E aamma F, atugassiissutigineqassasut kommunimi pilersaarummut tapiliussami aalajangerneqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik kommunimi pilersaarummut tapiliussami aalajangerneqarpoq, sanaartorfinni A-miit F-imut sanaartorfiup iluani kommunip sanaartorfissagissarsimasaanut akiliutit amerlaqatigiissillugit agguarneqassasut. Tamatuma kingunerisaanik sanaartorfinni E-miit F-imut pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut akiliutissaat, sanaartorfinni A-miit D-mut illunik pigisaqartut utertitassaasa nalinginut annertussusilerneqassapput, aningaasartuutissat amerlanerusunut agguarneqartussanngormata.

Kiisalu matuma siuliani pilersaarusionermi pitsaasumi taaneqartutut, kisiannili sanaartorfissat A-miit F-imut sanatitsisumit ataatsimit suliffeqarfissuusumit inssiarsuarnik sanaartorfissatut ataatsimut aalajangiiffigineqarsimanissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Sanaartorfissagissaanissamut isumaqatigiissut aamma Inatsisartut inatsisaanni matumani § 11, imm. 1 naapertorlugu suliffissuup kommunimut aamma Nukissiorfinnut isumaqatigiissutigissavaa, taassuma nammineerluni sumiiffimmi sanaartorfissagissaanissaq aningaasalersussagaa suliarissallugulu. Tamatuma kingunerisaanik sanaartorfissagissaanissamut akiliutissamik aalajangiisoqassanngilaq, kisiannili sumiiffimmi kuuffeqarfik pingaarneq naammassipat ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu kommunip tigussagaa, tak. Inatsisartut inatsisaanni matumani § 11, imm. 3, aammalu sanaartorfissagissaanermut isumaqatigiissut naapertorlugu Nukissiorfiit sumiiffimmi kuuffeqarfimmik pingaarnermik ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu tigussagaa isumaqatigiissutigineqassaaq.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Sumiiffinni sanaartorfigineqarsimanngitsuni sanaartorfissagissaanermi pisartutut, sumiiffimmi tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit sanaartorfigineqarsimasumi ilassutaasumik sanaartorfissagissaanissamut tunngatillugu kommunalbestyrelsi aalajangersinnaavoq, sumiiffimmi pineqartumi illunik piginnittut ilassutaasumik sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartinneqassasut. Taamatut pisoqartillugu kuuffeqarfinnut aammalu imermik pilersuineranut aqqusersuutitut nutaanut atassusiisoqarneranut akiliuteqartitsinissaq piumasarineqartassaaq.

Imm. 2-mut

Sumiiffimmi tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit sanaartorfigineqarsimasumi ilassutaasumik sanaartorfissagissaanermi akiliutissap annertussusilerneqarnerani sumiiffinni sanaartorfigineqarsimanngitsuni sanaartorfissagissaanermut tunngaviusut atorneqassapput, tak. § 12, imm. 2-7-imi aalajangersakkat. Taassuma atuunneratigut agguuassinissamut tunngavissaq ikiortigalugu akiliutissaq aalajangerneqartassaaq, imaluunniit akiliutissamik nalinginnaasumik aalajangiisoqarsinnaalluni.

Sumiiffimmi tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit sanaartorfigineqarsimasumi ilassutaasumik sanaartorfissagissaanermi nalinginnaasumik sumiiffimmi kuuffilersuineranut peqatigitillugu imermik pilersuineranut aqqusersuisoqartarpoq. Taamaattumik kuuffeqarfinnut pingaarnermut atassusiinermut akiliutinut aamma pisortat imermik pilersuinerannut atassusiineq ilaatinneqartarpoq.

Illut pisortat imermik pilersuviinut atassuserneqarnissaannut, tamatuma peqatigisaanik kuuffeqarfinnut atassusiisoqassatinnagu nalinginnaasumik akuersisoqarneq ajorpoq, tankinut katersuiffinnut kuutsitsinermi erngup igitassap annertuallaarnera pissutigalugu. Aamma illut pisortat imermik pilersuviinut atassuserneqartillugit, erngup igitassap nunami kussinertigut kuutsinneqartarnissaa naleqqutinngilaq, ilaatigut ukiukkut nunap qerisarnera pissutigalugu.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Kommuni amerlanertigut sanaartorfissagissaanermut akiliussigallartarpoq, taamaattumillu kommunalbestyrelsip sanaartorfissagissaanermut akiliutinik akiliisitsinissamut piunasaqaatinik aalajangersaanermi tamanna nalinginnaasumik eqqarsaatigisartussaavaa. Tassalu akiliutissat qaqugu akiligassanngortinneqassanersut (soorlu nunaminertami sanaartorfissagissarneqarsimasumi atuisinnaatitaanernik pissarsinermi), aammalu akiligassat tamarmik ataatsikkut akiligassanngortinneqassanersut, imaluunniit akiligassat naafferarlugit akilersorneqarsinnaanersut kommunalbestyrelsip nammineerluni aalajangissavaa.

B-overslagi tunngavigalugu akiliutissaq naatsorsorneqarsimatillugu, suliap naammassereernerani iluarsissutissatut akiligassanik akiliisitsiniarnerup ajornakusoorsinnaanerata sillimaffiginiarlugu, tak. § 12, imm. 3-mut nassuiaatit, kommunip akiliisitsisarnermut piunasaqaatinik aalajangersaanermi assersuutigalugu aningaaserivitsigut qularnaveequsiinissaq, imaluunniit aningaaserivimmi eqqartuussissuserisumiluunniit kontomut matoqqasumut qularnaveequsiissutissamik akiliinissaq piumasarinnaavaa. Taamatut pisoqartillugu pinsinnaatitaaffimmik pigisaqartut namminneerlutik kingusinnerusukkut – sanaartorfissagissaanermut naatsorsuutit inaarutaasumik suliarineqarneranni - assersuutigalugu sanaartorfissagissaanermi sulianut naatsorsuutigeriinngisanut aningaasartuuteqarnerup kingunerisaanik, naatsorsuinermi

akiliutissap qaffatsinneqarsinnaanera akisussaaffigisarmassuk nalinginnaasuvoq. Sanatitsisuusartussat sanaartorfissagissaanermi akiliutissap naatsorsorneqarnerani immikkut akiligassinneqarnissaannut illersuinissaq kommunip kissaatigiguniuk, tunngaviusumik akiliutissap naatsorsorneqarnissaanut tunngavissat inaarutaasumik ilisimaneqalernissaanut nunaminertanik atuinissamut akuersissummik tunniussinissani utaqqisittariaqarpaa. Tamatumunnga taarsiullugu – sanatitsisunngortussanut kiffartuussissutit – naatsorsuutiginnngisamik aningaasartuuteqarsinnaanermut sanatitsisup sillimanissaa nammineerluni tiguniarlugu kommunip aalajangersinnaavaa.

Sanaartorfissagissaanermut akiliutissat akilerneqarnissaannut piunasaqaatit nalinginnaasumik kommunimut pilersaarummi aalajangersarneqartassapput, imaluunniit kommunip malittarisassaasigut nalunaarutigineqarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

1. Januar 1998 tikillugu pisortat sanaartorfissagissaaneri tamarmik tunngaviusumik qitiusumit, tassalu danskit naalagaaffianit imaluunniit Namminersorerullutik Oqartussanit aqunneqarpot. Sanaartorfissagissaanermut akiliummik akiliisitsisarneq ileqqorineqartarsimangilaq, aamma Inatsisartut inatsisaat taanna tunngavigalugu kommunit assersuutigalugu sumiiffimmi sanaartorfissagissarneqareersimasumi, sanaartorfissagissaanermut Naalagaaffimmit imaluunniit taamani Namminersorerullutik Oqartussaasimasunit suliarineqarsimasumi aningaasalersorneqarsimasumilu ulikkaarusiilluni sanaartornermi akiliuteqartitsinissamut pisinnaatitaaffilerneqarnissaat siunertarineqanngilaq.

Taamaattorli kommuni pisinnaatitaavoq sumiiffimmi, 1. Januar 1998 sioqqullugu kommunip sanaartorfissagissarsimasaani sanaartorfissagissaanermut akiliuteqartitsissalluni. Tamanna pillugu aalajangersakkat, kommunimi sumiiffimmullu pilersaarummi atuuttumi (imaluunniit kommunimi malittarisassani attuuttuusimasinnaasuni) aalajangersarneqarsimasut, Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernissaa sioqqullugu nalunaarutigineqarsimanissaat piunasaqaataavoq. Atuuttussaatsinnginneq kommunimi imaluunniit sumiiffimmut pilersaarutinut, Inatsisartut inatsisisaata atuutilernerani atorunnaarsinneqarsimasunut, imaluunniit kingusinnerusukkat atorunnaarsinneqartussanut atuutinngilaq.

Sumiiffimmut pilersaarut tassaasinnaavoq najukkamut pilersaarut, nunaqarfimmut pilersaarut imaluunniit illuliorfimmut ataatsimoortumut annikinnerusumut pilersaarut, assersuutigalugu illuaraqarfimmut pilersaarut.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Kommunip sanaartorfissagissaanermut aningaasartuutaanut kommunalbestyrelsi ukiumoortumik naatsorsuusiussaaq. Aalajangersakkami ukiumoortumik naatsorsuutit ilusissaat pillugu aalajangersimasunik piunasaqaateqartoqanngikkaluarpoq, kisiannili naatsorsuusiordermi suleriaatsit nalinginnaasut malillugit inissititerisoqarnissaa naammassasoq ilimagineqarsinnaavoq, aammattaaq tak. ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut maleruagassat nalinginnaasut.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq, inuit tamat – matumani pingaartumik inuit ingerlatseqatigiiffiillu kommunip sanaartorfissagissaaneranut akiliuteqarsimasut eqqarsaatigalugit – kommunip sanaartorfissagissaanermut akiliutissatut aalajangigaanut

aningaasaqarnikkut tunngavigineqartunik paasisaqarsinnaanissaat, taamatullu kommunit Inatsisartut inatsisaanni matumani akiliutissamik annertussusiliisarnermut aalajangersakkanik malinnissimanersut qitiusumik oqartussaasut attuumassutillit pisariaqartinneqartumik misissuinissaat periarfissaqartinneqartussaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami kommunit sanaartorfissagissaanermut naatsorsuutunik saqqummiussisarnernannut maleruagassanik nalinginnaasunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Tamanna Naalakkersuisup, sanaartorfissagissaanermut, taassumalu ataani attaveqaatinut, soorlu aqqusinernut aamma innaallagissamik, imermik kissamillu il.il. pilersuineranut attaveqaatinut akisussaasuusup tamanna pillugu Naalakkersuisumut, nunami namminermit pissutsinut akisussaasuusup isumaqatigiinniarnermik ingerlatsineratigut pisassaaq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Pisortat kuuffeqarfiutaannut aamma pisortat aqqusiniutaannut atatillugu pisariaqartinneqarpat kommunalbestyrelsi pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinissamik aallartitsisinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Kuuffeqarfinnut tunngatillugu assersuutigalugu sanaartukkanik kiisalu taakku atortuinik, soorlu pumpeqarfinnik nutaanik sanasoqassatillugu, pioreersunik alliliisoqassatillugu allannguisoqassatillugulu pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisoqarsinnaavoq.

Aqqusinernut tunngatillugu assersuutigalugu aqqusinernik, taakku atortuinik atortussanillu ilassutaasunik nutaanik sanasoqassatillugu pioreersunik alliliisoqassatillugu allannguisoqassatillugulu pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisoqarsinnaavoq, taakkunungalu biilit unittarfii, kussernit aamma nunaminertat aputaajaanermi apummik katersuiffiit ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni nr. 25-mi, 30. Oktober 1992-imi maleruagassat naapertorlugit pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisoqarsinnaasoq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq.

Imm. 3-mut

Naapertuuttumik isumaqatigiinnissaq anguneqarsinnaanngippat, pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsisarnermut inatsit tunngavigalugu taarsiissutissat annertussusissaa aalajangiisoqartussaasoq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq.

§ 17-imut

Kuuffeqarfiit imermik igitassamik kuuffittuinnaq naatsorsuussaapput, tasanilu pineqartoq tassaavoq imeq, illuni eqqiluisaarnermut atatillugu kiisalu suliffeqarfinnit inuussutissarsiorfiusunit il.il. imikoq kuutsinneqartoq.

Kuuffeqarfiit sialuup erngata, aputip aannerata imaarsaanermilu erngup kuunnerinut atugassatut naatsorsuussaanninnerinut pissutaavoq, tamanna teknikkikkut/aningaasaqarnikkut naammassineqarsinnaasutut isumaqarfigineqannginnera. Kuuffeqarfiit sialuup ernganik aputillu aanneranik kuuffittut atorneqarnissaat naammassappat, imerlu igitassaq kuuffeqarfinni katersuutiinnassanngippat, kuuffeqarfiit annertoorujussuit atorfissaqartinneqartussaapput.

Kommunalbestyrelsili pisuni immikkut ittuni sialuup erngata, aputip aannerata imaarsaanermilu erngup pisortat kuuffeqarfiutaasigut kuutsinneqarnissaannut akuersisinnaavoq. Tassani kommunalbestyrelsip taamatut iliornissaq naleqquttutut isumannatsutullu isumaqarfigippagu, assersuutigalugu illut naqquisa ataanni pumpeqarfimmik tasinnortalortoqarsimappat, illup ussiinneri aqutigalugit imermut naqqup ataanut isaasumut imermik katersuiffissiamiit silami kussinermut imerluunniit kuuffeqarfimmu pumpeqarfiliisoqarsinnaavoq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Illu pisortat kuuffeqarfiutaata nunataani sananeqarsimappat, illup kuuffiinik pisortat kuuffeqarfiinut attaviliinissaq piginnittup kialluunniit pisinnaatitaaffigigaa aalajangersakkami aalajangerneqarpoq. Kuuffeqarfiup nunataa tassaavoq sumiiffik, kuuffeqarfimmit isumagineqartussat aalajangerneqartoq, tassanilu imeq igitassaq nalinginnaasumik erngup oqimaassusia iluaqutigalugu kuutsinneqartarpoq.

Illut – tassalu illut pioreersut siunissamiluunniit sananeqarumaartussat – pisortat kuuffeqarfiinut pingaarnernut atassusernissamut pisussaaffilerneqarnissaannik Inatsisartut inatsisissaanni aalajangersaasoqanngilaq. Tassani eqqumaffigeqquneqarpoq, kommunimut pilersaarummi illuliat nutaat pisortat kuuffeqarfiinut atassuserneqartarnissaat pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanissamut kommunalbestyrelsi periarfissinneqarmat.

Imm. 2-mut

Imm. 1 naapertorlugu attaviliinissamut pisinnaataaffeqarnissamut piumasqaatinut aalajangersakkat aalajangersarneqarput. Tassalu pisortat kuuffeqarfiutaannut attaviliisoqassappat, kuuffeqarfiup pingaarnernup erngup igitassap ilassutissaa naammaginarumik isumagisinnaassavaa, aammalu illup kuuffeqarfii peqqussutit malillugit suliarineqarsimassapput.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Kuuffeqarfiit aatsaat pisortat kuuffeqarfiutaannut atassuserneqarsinnaapput, kommunalbestyrelsi taamaaliornissamut akuersisimappat. Tamanna nalinginnaasumik kuuffeqarfimmu attaviliinissamut pilersaarutip kommunimut akuerisassanngorlugu saqqummiunneqarneratigut pisarpoq. Nalinginnaasumik suliap naammassineqartup kommunimit misissorneqarnissaa siunertaralugu suliap immikkoortuisa assigiinngitsut naammassisutut nalunaarutigineqarsimanissaat kommunip piumasqaatigisarpaa.

Eqqumaffigeqquneqarpoq, erngup igitassap suussusianik annertussusianillu annertuumik allannguisoqarniartillugu, avatangiisinik illersuinissamut inatsisit malillugit avatangiisinut oqartussaasut akuersissutaannik piniarnissaq pisariaqalersinnaammat.

Imm. 2-mut

Kuuffeqarfimmut sananeqartussaq kingusinnerusukkut kuuffeqarfittut pingaarnertut atorneqartussaasoq aalajangiunneqareersimappat, soorlu sumiiffiit siunissami sanaartorfissatut pilersaarusiorneqarsimappata, tamanna siunertaralugu kuuffeqarfiliornissaq kommunip piumasarisinnaavaa. Tamatuma kingunerisaanik kuuffeqarfik kuuffeqarfinnik pingaarnernik sananissamut teknikkikkut piumasaqaatit malillugit sananeqassaaq, tassani ilaatigut kuuffeqarfiup annertussusissaa, uinganerata minnerpaaffissaa il.il. eqqarsaatigineqarlutik.

Imm. 3-mut

Kuuffeqarfimmik kuuffeqarfimmut pioreersumut attaviliinissaq nalinginnaasumik illuatungeriit isumaqatigiissuteqarnerisigut pisassaaq, tassanilu kuuffeqarfimmik piginnittoq akiliuteqarfigineqassaaq, nalinginnaasumik kuuffeqarfiup ataatsimoorussassap pisinnaasaata annertusineranut naapertuuttumik.

Taamatut attaviliinissat tamarmik suliap aallartinnginnerani pilersaarutit tunngavigalugit kommunimit akuerineqartassapput.

Tamatuma kingorna kuuffeqarfik pingaarnertut atulissappat, taassuma ingerlanneqarnera aserfallatsaalineqarneralu kommunip tigussavaa. Aalajangersakkami § 19, imm. 2 naapertorlugu kuuffeqarfik kuuffeqarfittut pingaarnertut atorneqalersinnaaneranut kommuni piumasaqaatinik aalajangersaasussaavoq. Kuuffeqarfik taamaattoq aatsaat kuuffeqarfittut pingaarnertut atorneqalersinnaavoq, kommunip kuuffeqarfimmik pineqartumik ingerlatsinermik aserfallatsaaliuinermillu tigusinissani akuerippagu. Kommuni ingerlatsinermik tigusinissaminik akuersinngikkuni, tamatumunnga kommuni kinaassusersiunngitsumik tunngavilersuuteqarsinnaassaaq.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Kuuffeqarfimmut attaviliinerit illumik imaluunniit illunik ataatsimoortunik piginnittumit sananeqassapput akilerneqassallutillu.

Sanaartortissagissaanermut isumaqatigiissut malillugu erngup aqqutaanut ikkuffiit pilersinneqarnerinut aningaasartuutissat illunik ataasiakkaanik piginnittut akiligassaraat.

Imm. 2-mut

Kuuffeqarfinnik ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu illumik imaluunniit illunik ataatsimoortunik piginnittup isumagisassarai.

Imm. 3-mut

Pisortat kuuffeqarfiutaasa ingerlanneqarnerisa isumannaassusaat eqqarsaatigalugu, kuuffeqarfinnik ingerlatsineq aserfallatsaaliuinerlu kommunimit nakkutigineqassaaq, tamatumanili piginnittup kuuffeqarfiit pitsaasuunissaannut tamakkiisumik akisussaaffeqarnera atorunnaarsinneqassanngilaq.

Kuuffeqarfiup pitsaassusaa pissutaalluni pisortat kuuffeqarfiisa ingerlanneqarnerisa isumannaassusaa eqqornerlunneqartussaq kommunip malugippagu, kuuffeqarfiup peqqussutit malillugit pitsaassusilerneqarnissaa kommunalbestyrelsip piumasarisinnaavaa, imaluunniit – allakkatigut arlaleriarluni inassuteqartoqartarsimagaluartoq tamanna iluarsineqanngippat - nammineerluni piginnittup akiligaanik peqqussutit malillugit pitsaassusilerlugu iluarsineqarnissaa isumagisinnaallugu.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Sanaartukkamit imaluunniit nunaminertamit killilikkamit atuisinnaatitaaffiusumiit pisortat aqqusiniutaannut attaviliineq – tassani angallattut biiliunersut pisuinnaanersulluunniit apeqqutaatinnagu – aatsaat kommunalbestyrelsip akuersineratigut pisinnaavoq. Aqqusernit, soorlu sanaartukkat iluanni aqqusernit, biilit sanaartukkanut, toqqorsivinnut assigisaannullu isaariaat, imaluunniit assersuutigalugu kussinerit qarsullugit aamma/imaluunniit pisortat aqqusiniutaat sinerlugit ikaartarfiusaliat sananeqartussat aalajangersakkami siunnerfigineqarput.

Imm. 2-mut

Aqqusineqarfinnik nutaanik sanaartornissamik aamma aqqusineqarfinnik nutaanik allanngortitsinissamik pilersaarusiordermi illunit il.il. killilikkaniit aqqusinermut qanoq annertutigisumik attaviliisoqarsinnaanera kommunalbestyrelsip aalajangertarparaa. Aalajangiinermi ilaatigut isumannaallisaanikkut pissutsit, aqqusinermi pineqartumi isikkiveqarfissat il.il. eqqarsaatigineqartarput.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Pisortat aqqusiniutaat sunilluunniit ilioraavittut atorneqaqqusaannginnerat aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, taakkunungalu kommunalbestyrelsi akuersiteqqaarnagu eqqakkanik, atortorissaarutininik, atortuninik, quinik, quinik assakaasulinnik, qamutininik motoorilinnik nalunaarsuinermit normoqanngitsuninik, qamuterallanninik, pisiniarfeeqqaninik, allagartaninik, pigisaninik peerneqarsinnaasuninik assigisaannilluunniit ataavartumik utaqqiisaagallartumilluunniit inissiinnissap inerteqqutaanera pineqarpoq. Atortorissaarutit pineqartut ilaatigut tassaapput atortut, soorlu entreprenørit maskiinaat atortorissaarutaalu nuunneqarsinnaasut uninngaannartussallu.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsi pigisat, imm. 1-imi aalajangersagaq uniorlugu inissinneqarsimasut peerneqarnissaannik peqqusisimappat, tamannalu naammassineqanngippat, pigisaninik unioqqutitsilluni inissinneqarsimasuninik peqqusissummik tunineqartup akiligaanik piiaanissamut kommunalbestyrelsi aalajangersakkami piginnaatinneqarpoq.

Kommunalbestyrelsip siumoortumik nalunaaqqaarani – immaqalu politiinit ikiorneqarluni – pigisat unioqqutitsilluni inissinneqarsimasut, angallannermit akornutaasut ulorianartorsiortitsisulluunniit peersinnaavai.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsi siumoortumik akuersitinneqarsimanngippat, aqqusernit nunaminertartaanni allannguinnissaq imaluunniit tassani eqqaanilu assaanissaq inerteqqutaasoq, taamatullu aqqusinermit qajannaarsuutini ikkussuinissaq inerteqqutaasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut aqqusernit nunaminertartaasa qanittuini aqqusernit nunaminertartaanut, aqqusernit nalunaarsugaanerinit, sivinganerit il.il. qalliutaannut ajoqusiisumik assaanissaq, qaartiterinissaq allatulluunniit suliaqarnissaq inerteqqutaavoq.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip aalajangiineri pillugit maalaaruteqarsinnaaneq apeqqutinut inatsilerinermit tunngasunut killilerneqarpoq. Tassalu Naalackersuisut maalaaruteqartarfittut taamaallaat kommunalbestyrelsip aalajangiinerani inatsisit malinneqarsimanersut isummerfigisartussaavaat, kommunalbestyrelsip naliliinera Inatsisartut inatsisaanni sinaakkusiussat iluanniinnersoq pinnagu.

Maalaaruteqartarfiup aamma aalajangiisarnermi oqartussaasut pineqartut, tassalu kommunalbestyrelsip sullissinermini suliasanik sullissisarnermit inatsimmi aalajangersakkanik, soorlu tunngavilersuinissamut, imaluunniit ingerlatsinermi tunngavissat akuerisat, assersuutigalugu naliigiissitsinissamut tunngavissat malinnissaannut tunngasunik malinnissimanersoq isummerfigisinnaagaa nalinginnaasumik isumaqartoqartarpoq.

Tunngaviusumik maalaaruteqarfissaq ataasiinnaasoq, aammalu kommunini aalajangiinerit pillugit maalaarutit tamarmik oqartussaasunut ataasiinnarnut maalaarutigineqarsinnaanerat aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik kommunit aalajangiinerini kommunit namminersornerat ataqqillugu inatsisinik malinnissimaneq kisimi maalaaruteqarsinnaassaaq.

Erseqqissaatigineqassaaq, pissutsit pilersarusiornermit nunaminertanullu inatsimmi imaluunniit maleruagassani, taanna tunngavigalugu aalajangerneqarsimasuni maleruagassiuunneqartut pillugit maalaarutit, nalinginnaasumik pilersarusiornermit nunaminertanullu inatsimmi maalaaruteqarnissamut aalajangersakkat tunngavigalugit tunniunneqartussaammata.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsip missiliuilluni aalajangiineri imaluunniit Naalackersuisut inatsisinut tunngatillugu aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasunut allanut maalaarutigineqarsinnaanngitsut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tamatumanili tunngaviusumik inatsimmi § 63 naapertorlugu eqqartuussivitsigut misiliisinnaaneq mattunneqanngilaq.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsip aalajangiinerinit tunngatillugu kikkut maalaaruteqarsinnaatitaanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tassanili maalaaruteqarsinnaatitaaneq

nalinginnaasoq pineqanngilaq, tassalu innuttaasut kikkulluunniit aalajangiineq pillugu maalaaruteqarsinnaanngillat.

Maalaaruteqarsinnaatitaasoq tassaavoq kinaluunniit suliami pineqartunut ilaasoq.

Suliami pineqartunut ilaasumut nassuiaaneq nalinginnaasumik ingerlatsinermut inatsisini nassuiarneqarpoq. Suliami pineqartunut ilaasut tassaapput kikkulluunniit suliami namminneerlutik, annertuumik inatsisitigullu soqutigisaqartut.

Suliami pineqartunut ilaasut tassaasinnaapput, inuinnaat namminneerlutik imaluunniit pisinnaatitaasuullutik pisussaataaasuullutillu. Pisortat oqartussaasut imaluunniit inuit oqartussaasutut inissisimasut sulianut oqartussat suliarisaannut tunngasunut nalinginnaasumik pineqartunut ilaasuusanngillat. Tassani assersuutigalugu tassaasinnaavoq oqatussaasoq sanaartorfissagissaanissamut peqataanissamut pisussaatinneqartoq.

Soqutigisaqarneq imminermut tunngassasoq isumaqarpoq nalinginnaanerusumik imaluunniit atuagarsornikkut soqutigisaqarneq nammagittaalliuuteqarnissamut tunngavissatut naammassanngitsoq. Inuk aallaaviatigut nalinginnaasumik eqqartuussivimmi allagaammut imaluunniit allagaatinut inunnut amerlasoorsuarnut amerlassusaat aalajangersimannngitsunut attuumassutilinnut tunngatillugu suliamut nammineq soqutigisaqartuusinnaanngilaq. Inuit ataasiakkaat inuit amerlasoorsuit akornanni pineqartunut ilaasuullutik annertuumik eqqartuussivimmi allakkiami eqqorneqartuusimappata, suliami pineqartunut ilaasuunerannut naatsorsuutiginnineq annertusissaaq.

Soqutigisaqarneq pingaaruteqassasoq pillugu piumasaqaateqarnermi, pineqartumut suliap aalajangiiffigineqarnerani kingunerisassaasinnaasut pingaaruteqartuusimassapput. Pingaaruteqartuunissamik tunngavissaq suliap sumut tunngassuteqarneranut sanilliullugu naliliiffigineqassaaq.

Inatsisitigut soqutigisaqartuunissamut piumasaqaateqarnermi, suliap aalajangiiffigineqarnerani ileqqorissaarnissamut, tulluartaunissamut, isummertarnermut tunngatillugu imaluunniit misigissutsikkut soqutigisaqarneq, imminermi suliami pineqartunut ilaasuunissamik tunngavissinngilaq. Tunngavissaq, tunngavissat sinnerinut naleqqiullugu pineqartoq apeqqutaalluni nikerartussaavoq. Inuk immikkut sakkortuumik eqqorneqarsimappat imaluunniit soqutigisaqarneq immikkut annertuujusimappat, pineqartup inatsisitigut eqqorneqarsimanerata ilimaanaateqarnera annertusisussaavoq.

Maalaaruteqarnissamut pisinnaatitaasoq siullerpaamik tassaavoq aalajangiinermi nalunaarfigineqartoq. Aamma inuit allat aammalu pisinnaatitaallutillu pisussaataaasut taamaattoq maalaaruteqarnissamut pisinnaatitaasuusinnaapput. Assersuutigalugu taamaattoqarsinnaavoq aalajangiineq taakkununga inatsisitigut, aningaasaqarnikkut imaluunniit pissutsitigut sunniuteqarsimappat, taamaalillutik annertuumik immikkullu namminneerlutik eqqorneqarsimallutik.

§ 25-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersagaq malillugu maalaaruteqarnissamut piffissarititaasoq sapaatit akunnerinik sisamanik sivisussusilerneqarpoq. Maalaaruteqarnissamut piffissarititaasoq ullormit aalajangiinerup nalunaarutigineqarfianit naatsorsorneqassaaq. Taamaattorli aalajangiinernut,

tamanut ammassumik nalunaarutigineqartunut piffissarititaasoq saqqummiussinermit naatsorsorneqassaaq.

Illuatungeriinni suliame sinnerseartitsisoqarpat, maalaaruteqarnissamut piffissarititaasoq aalajangernerup sinnersemut nalunaarutigineqarnerani aallartittut naatsorsuutigineqassaaq. Tamanna aamma nalunaarut illuatungiliuttumut tunniunneqarsimagaluarpalluunniit atuutissaaq.

Maalaaruteqartut arlallit nalunaarfigineqartussaappata, maalaaruteqartunut ataasiakkaanut maalaaruteqarnissamut piffissarititaasut immikkut ittut atuutsinneqassapput, taakku qanga nalunaarfigineqarsimanersut apeqquataatinnagu.

Piffissarititaasoq naatinnagu maalaarutip oqartussaasumut anngussimanissaa piimasaqaatigineqarpoq. Maalaarutip piffissarititaasup naannginnerani nassinneqarsimanissaa naammangilaq. Allakkerinermi kukkusooqarsimanera maalaaruteqartumut eqquisinnaasutut isigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangiinerit maalaarutigineqarsinnaasut oqartussaasut maalaaruteqarfissat kikkunersut pillugit paasissutissanik, kiisalu maalaaruteqarnissamut piffissarititaasumut paasissutissanik imaqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangiineq qanorluunniit pisoqaraluarpat naammassineqassasoq tassani aallaavigineqarpoq. Taamaattumik maalaaruteqarnerup kingunerisaanik maalaaruteqarneq naammassitinnagu maalaaruteqartoq aalajangiinermik nammassinnittussaatinneqanngitsutut inissinneqassanngilaq.

Maalaaruteqartarfilli maalaarut kinguartitsinissamut pisinnaatitaaffiliissanersoq aalajangersinnaavoq, tassalu maalaarut aalajangiiffigineqartinnagu tiguisussap aalajangiineq naammassisariaqassanngilaa.

Maalaarutigineqartup kinguartinneqarsinnaanera nalinginnaasumik aalajangiineq malillugu suliqaarnissaq pisariaqanngitsutut imaluunniit iluarsissallugu ajornakusoortutut nalilerneqarpat atuuttussanngortinneqartarpoq.

Tunngaviumik maalaaruteqartarnermi oqartussaasup nammineerluni apeqquut kinguartitsinermik kinguneqassanersoq aalajangertarjaa. Kisiannili maalaaruteqartup nammineerluni maalaaruteqarneq kinguartinneqarsinissamut tunngaviliissasoq oqartussaasut qinnuigissappagit, tamanna akornutissaqartinneqanngilaq. Isummernissaq isumaqassaguni pilertortumik aalajangiisoqartussaavoq.

§ 26-mut

Aalajangersakkami aalajangiinerit, Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu imaluunniit peqqussutit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit allaffeqarfimmi aalajangerneqarsimasut eqqartuussivinnut suliakkinissamut Inatsartut inatsisaat tunngavigalugit qaammatinik arfinilinnik piffissaliinissaq aalajangersarneqarpoq.

Eqqartuussivilersuussinissamut piffissarititaasoq ullormit aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigineqarfianiit aallartittarpoq.

Eqqartuussivinni nakkutilliinerup ingerlanissaa matuma kinguliani nassuiaatigineqarpoq. Tassalu suliaq eqqartuussivimmit aalajangiiffigineqannginnerminni, apeqqutit inatsisinut tunngasut kommunalbestyrelsimit imaluunniit Naalakkersuisunit aalajangiiffigineqarsimassapput.

Eqqartuussivilersuussisinnanermut piffissarititaasoq qaammatinik arfinilinnik sivirususeqartoq qaangerneqarsimappat, suliaq nalinginnaasumik itigartinneqassaaq.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2011-mi atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Kuuffeqarfiliormut malittarisassat, GTO-p kaajallaasitaatigut aallaqqaammut nalunaarutigineqarsimasut atorunnaarsinneqartut aalajangerneqarpoq. Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernissaata tungaanut malittarisassat pisortani oqartussaasut kuuffeqarfinnut tunngatillugu suliaqartarnerannut tunngavigineqartarsimapput.

Imm. 3-mut

Sanaartorfissagissaanermut akitsuutinik akiliisarnermut aalajangersakkat, Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilernissaa sioqqullugu kommunimut pilersaarutini atuuttuni aalajangersarneqarsimasut kommunini sumiiffinnullu pilersaarutit nutaat aqqutigalugit atorunnaarsinneqarnissamik, iluarsineqarnissamik taarserneqarnissamillu tungaanut atuutiinnassapput. Tamannattaq sanaartorfissagissaanermut akitsuutit akilerneqartarnerat pillugu kommunini malittarisassiaasimasinnaasunut atuuppoq.

Inatsartut inatsisaanni § 14, imm. 2 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami allanneqarpoq, "Sanaartorfissagissaanermi suliassat nammagassallu nutaamik agguarneqarnissaat pillugu isumaqatigiissut 1. januar 1998-imeersoq", 15. oktober 1997-imi Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiata (KANUKOKA) aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissutaasimasooq, illuatungeriinnit atorunnaarsinneqarnissami imaluunniit allanngortinneqarnissami tungaanut ingerlanneqaannassasoq atuutiinnassasorlu.